ΕΒΔΟΜΑΔΑ #548 ///// 05/07/20 ///// www.freesunday.gr ////////////////////// freesunday gr freesunday gr @freesunday gr

TV

Το φαινόμενο Ελένη Μενεγάκη

σελ. 33

Ελ. Γερασιμίδου

«Εμπιστεύομαι την αγάπη του κόσμου μας προς το αληθινό, ζωντανό θέατρο»

σελ. 35

ΥΓΕΙΑ

Πώς να αποφύγετε τα τσιμπήματα από τα κουνούπια

σελ. 26

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ //ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

FREE SUNDAY

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

- ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΑΣΟΥΝ ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ
- ΝΕΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
- Γ. ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΟΣΙΟΥ: «Η ΚΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΤΟΛΜΗΡΕΣ ΛΥΣΕΙΣ»

σελ. 7-17

ΣΥΡΙΖΑ

Στο φως η σκοτεινή πλευρά

σελ. 21

Γ. Κύρτσος

«Ελλάς - Γαλλία συμμαχία» σε νέες συνθήκες

σελ. 4-6

Τουρισμός

Δύσκολο ξεκίνημα με την πανδημία σε παγκόσμια έξαρση

σελ. 18-19

02 | FS — περιεχόμενα

ΘΕΜΑΤΑ

04-06 // ΑΝΑΛΥΣΗ Γ. ΚΥΡΤΣΟΣ Η πανδημία χτύπησε την οικονομία της ευρωπαϊκά φιλόδοξης Γαλλίας
18 // ΡΕΠΟΡΤΑΖ Κορονοϊός: Τα χειρότερα είναι μπροστά μας
19 // ΡΕΠΟΡΤΑΖ Άνοιγμα τουρισμού χωρίς τους… καλούς πελάτες
20 // ΑΠΟΨΗ Δ. ΓΑΛΛΗΣ Πέντε χρόνια μετά –Έναν χρόνο μετά
21 // ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΧΡ. ΜΑΤΗΣ Η επανάκαμψη του ΣΥΡΙΖΑ απωθεί…
23 // ΕΥΡΩΠΗ Η πολιτική αβεβαιότητα ενισχύει τον κορονοϊό στα Δυτικά Βαλκάνια
25 // ΑΠΟΨΗ ΑΝΔΡ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Ιδεολογική σκλαβιά και απαίδευτοι πολίτες
26 // ΥΓΕΙΑ Πώς να αποφύγετε τα τσιμπήματα από τα κουνούπια

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

08-12 // Γ. ΚΥΡΤΣΟΣ Οι ελληνικές τράπεζες μπροστά στην τρίτη δοκιμασία
14 // Οι τράπεζες στη μάχη κατά του κορονοϊού
15 // Πράσινο φως για χιλιάδες δάνεια από τις τράπεζες
16-18 // Γ. ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΟΣΙΟΥ «Η κρισιμότητα της εποχής επιβάλλει τολμηρές λύσεις»

SPORTS

30 // ΣΤΟΙΧΗΜΑ Έγκυρες προτάσεις από το Betarades.gr

FREE TIME

31 // CALENDAR Τα πολιτιστικά δρώμενα της εβδομάδας
32 // CINEMA Τι θα δούμε στις κινηματογραφικές αίθουσες
33 // TV Το φαινόμενο Ελένη Μενεγάκη
34 // BOOK Η Κάλλας, ο Μινωτής, ο Κουν και τα μαγειρευτά της Κάκιας
35 // ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΕΛ. ΓΕΡΑΣΙΜΙΔΟΥ «Εμπιστεύομαι την αγάπη του κόσμου μας προς το αληθινό, ζωντανό θέατρο»
36 // COOK FILES Κοτόπουλο Ταντούρι
37 // CHILD Είναι έτοιμο το παιδί μου για την Α΄ Δημοτικού;
38-39 // ΕΥΕΞΙΑ Συμβουλές για καλύτερη ζωή

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 548η
05//07//20

FREE SUNDAY

FREE SUNDAY
ΕΚΔΟΤΗΣ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΥΡΤΣΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΥΡΤΣΟΣ
kyrtsos@freesunday.gr
210-6754430

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ Eurokinissi

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
dianomi@freesunday.gr,
210-7230545

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 6, ΑΘΗΝΑ
Τ.Κ. 10559
ΤΗΛ: 210-6754430,
FAX: 210-6729238

ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ IRIS ΑΕΒΕ
Διανέμεται Δωρεάν
www.freesunday.gr

*ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή κατά παράφραση, ή διασκευή απόδοσης του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφήσεως ή άλλον, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμοι 238/ 1970, 4301/1979, Ν. 100/1975, ΝΔ 3565/1956 και 4254, 1962 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.

Νέο έργο πνοής από τον ΟΠΑΠ στη δημόσια υγεία

Παρέδωσε πλήρως ανακαινισμένη και εκσυγχρονισμένη την Καρδιολογική Μονάδα του παιδιατρικού νοσοκομείου «Η Αγία Σοφία».

Ο ΟΠΑΠ παρέδωσε επίσημα, την Τετάρτη 1η Ιουλίου 2020, πλήρως ανακαινισμένη και εκσυγχρονισμένη την Καρδιολογική Μονάδα του παιδιατρικού νοσοκομείου «Η Αγία Σοφία». Η Καρδιολογική Μονάδα, η οποία έχει τεθεί ήδη σε λειτουργία, έχει δυναμικότητα 20 κλινών και συνολική έκταση 570 τετραγωνικών μέτρων. Με την παράδοση του συγκεκριμένου έργου ολοκληρώνεται το 82% της ανακαίνισης των δύο μεγαλύτερων παιδιατρικών νοσοκομείων «Η Αγία Σοφία» και «Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού», την οποία υλοποιεί ο ΟΠΑΠ και βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη.

Ο Acting CEO του ΟΠΑΠ κ. Γιαν Κάρας, δήλωσε: «Στον ΟΠΑΠ, είμαστε ιδιαίτερα υπερήφανοι για τη φιλόδοξη πρωτοβουλία μας για την πλήρη ανακαίνιση των δύο μεγαλύτερων παιδιατρικών νοσοκομείων της Ελλάδας. Αυτό το έργο βρίσκεται στην καρδιά της δέσμευσής μας στην κοινωνική συνεισφορά και αποτελεί μεγάλο μέρος της στρατηγικής μας για την εταιρική υπευθυνότητα. Έως σήμερα, έχουμε ολοκληρώσει την ανακαίνιση των δύο νοσοκομείων κατά 82%. Συνολικά, έχουμε παραδώσει 26 έργα ανακαίνισης, μεταξύ των οποίων 20 νοσηλευτικές μονάδες, που στηρίζουν σημαντικά εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά, τους γονείς τους και το προσωπικό των νοσοκομείων. Το έργο μας δεν σταματά εδώ, φυσικά, καθώς συνεχίζουμε και παραμένουμε αφοσιωμένοι στην πλήρη ανακαίνιση των δύο νοσοκομείων».

Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος του ΟΠΑΠ, κ. Οδυσσέας Χριστοφόρου, τόνισε: «Για έκτη συνεχόμενη χρονιά, ο ΟΠΑΠ συνεχίζει το πρόγραμμα ανακαίνισης των παιδιατρικών νοσοκομείων "Η Αγία Σοφία" και "Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού". Σήμερα, παραδίδουμε πλήρως ανακαινισμένη την πολύ σημαντική Καρδιολογική Μονάδα του νοσοκομείου "Η Αγία Σοφία". Παρά τις δύσκολες συνθήκες που δημιούργησε η πανδημία, το έργο μας συνεχίστηκε κανονικά, στηρίζοντας έμπρακτα τον ευαίσθητο τομέα της Υγείας και κυρίως τη νέα γενιά της χώρας μας. Με τον ίδιο ζήλο, συνεχίζουμε αυτό το μεγάλο κοινωνικό έργο».

Από την πλευρά του, ο Κοινός Διοικητής των Διασυνδεόμενων Νοσοκομείων, κ. Εμμανουήλ Παπασάββας, υπογράμμισε: «Τα παιδιατρικά νοσοκομεία έχουν μπει σε μια νέα τροχιά εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης των υπηρεσιών τους, χάρη στη μεγάλη προσφορά του ΟΠΑΠ. Πρόκειται για ένα μεγαλόπνοο έργο, το οποίο έχει ξεκινήσει από το 2014 και συνεχίζεται με το ίδιο ρυθμό, ακόμη και σήμερα παρά τις δύσκολες συνθήκες λόγω της πανδημίας. Θέλω να ευχαριστήσω τον ΟΠΑΠ για αυτή την πρωτοβουλία, χάρη στην οποία είμαστε στην ευχάριστη θέση να απολαμβάνουμε ένα σύγχρονο και φιλικό προς τους μικρούς μας ασθενείς παιδιατρικό νοσοκομείο στη χώρα μας».

Η ανακαίνιση της Καρδιολογικής Μονάδας του παιδιατρικού νοσοκομείου «Η Αγία Σοφία» περιλαμβάνει τον πλήρη εκσυγχρονισμό των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και των συστημάτων κλιματισμού, θέρμανσης και εξαερισμού, καθώς και τον εφοδιασμό με τον απαραίτητο γραφειακό και ξενοδοχειακό εξοπλισμό. Πραγματοποιήθηκαν, επίσης, εκτενείς χρωματικές και διακοσμητικές παρεμβάσεις, οι οποίες δημιουργούν πλέον ένα ευχάριστο περιβάλλον νοσηλείας για τους μικρούς ασθενείς.

Ο ΟΠΑΠ ξεκίνησε το έργο ανακαίνισης στα δύο νοσοκομεία «Η Αγία Σοφία» και «Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού» τον Απρίλιο του 2014, στο πλαίσιο του προγράμματος Εταιρικής Υπευθυνότητάς του. Μέχρι σήμερα έχουν παραδοθεί 26 έργα ανακαίνισης, μεταξύ των οποίων 20 νοσηλευτικές μονάδες, συνολικής έκτασης 12.680 τ.μ. και δυναμικότητας 459 κλινών.

> «Για έκτη συνεχόμενη χρονιά, ο ΟΠΑΠ συνεχίζει το πρόγραμμα ανακαίνισης των παιδιατρικών νοσοκομείων "Η Αγία Σοφία" και "Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού". Σήμερα, παραδίδουμε πλήρως ανακαινισμένη την πολύ σημαντική Καρδιολογική Μονάδα του νοσοκομείου "Η Αγία Σοφία".
>
> ***Οδυσσέας Χριστοφόρου, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος του ΟΠΑΠ.***

ΜΕ ΕΝΑ ΚΛΙΚ ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ
www.kyrtsos.gr George Kyrtsos - Γιώργος Κύρτσος @GiorgosKyrtsos

Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΧΤΥΠΗΣΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΦΙΛΟΔΟΞΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Το «Ελλάς - Γαλλία συμμαχία» παραμένει στρατηγικής σημασίας.

ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

Η πανδημία ήρθε τη χειρότερη στιγμή για τη γαλλική οικονομία, αλλάζοντας δραματικά τα σχέδια του προέδρου Μακρόν και του πρωθυπουργού Φιλίπ. Η αντίδραση των γαλλικών αρχών στον κορονοϊό δεν ήταν του επιπέδου της Γερμανίας, δείχνει όμως καλύτερη από εκείνη του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιταλίας.

Το χτύπημα στην εθνική οικονομία ήταν μεγάλο, ενώ η κοινωνική και πολιτική αμφισβήτηση φαίνεται να παίρνει μεγαλύτερες διαστάσεις.

Ο πρόεδρος Μακρόν εμφανίζεται δικαιωμένος στις προτάσεις του για αποτελεσματικότερη ευρωπαϊκή αντιμετώπιση της κρίσης, ενώ επιμένει και σε άλλες πρωτοβουλίες ευρωπαϊκού επιπέδου, όπως είναι η κατοχύρωση της παραγωγικής αυτονομίας έναντι της Κίνας και άλλων χωρών και η προώθηση της ευρωπαϊκής άμυνας.

Η πολυδιάστατη διπλωματική σύγκρουση Γαλλίας-Τουρκίας έχει μεγάλη σημασία για την Ελλάδα σε περίοδο έντασης στις ελληνοτουρκικές σχέσεις και αναδεικνύει τη στρατηγική αξία του παραδοσιακού «Ελλάς - Γαλλία συμμαχία».

Το χτύπημα στην οικονομία

Με βάση τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η γαλλική οικονομία αναπτύχθηκε με ρυθμό 1,3% το 2019, με την ανεργία στο 8,5% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Δεν πρόκειται για εντυπωσιακή επίδοση και δείχνει πόσο δύσκολο είναι να ξεκολλήσει η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης από μια περίοδο στασιμότητας και ισχνής ανάπτυξης.

Η πανδημία άλλαξε δραματικά την κατάσταση προς το χειρότερο. Η πρόγνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι για μείωση του ΑΕΠ της Γαλλίας κατά 8,2% το 2020 και αύξηση της ανεργίας στο 10,1%. Εάν δεν υπάρξει δεύτερο κύμα κορονοϊού το 2021, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η Γαλλία θα καλύψει σχεδόν στο σύνολό του το χαμένο έδαφος με ανάπτυξη 7,4% και η ανεργία θα υποχωρήσει στο 9,7% του ενεργού πληθυσμού.

Η εικόνα που έχει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη γαλλική οικονομία και την προοπτική της είναι χειρότερη από εκείνη της Γερμανίας, αλλά καλύτερη από εκείνη της Ιταλίας και της Ισπανίας. Το πρόβλημα είναι ότι η πραγματικότητα εξελίσσεται, προς το παρόν, χειρότερα από το βασικό σενάριο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Τράπεζας της Γαλλίας, το δεύτερο τρίμηνο του 2020 το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) θα κάνει μια ανησυχητική βουτιά 15%.

Προβληματισμό προκαλούν και οι προβλέψεις του ΟΟΣΑ (Ιούνιος 2020) για την πορεία της γαλλικής οικονομίας, οι οποίες συνοψίζονται ως εξής: «Η Γαλλία αντιμετωπίζει μια βαθιά ύφεση, καθώς η κατανάλωση και οι επενδύσεις έπεσαν απότομα κατά τη διάρκεια της περιόδου του εγκλεισμού. Εάν η πανδημία ελεγχθεί μέχρι το καλοκαίρι, το πραγματικό ΑΕΠ θα πέσει γύρω στο 11,4% το 2020 και θα ανακάμψει κατά 7,7% το 2021. Εάν όμως υπάρξει δεύτερο κύμα της πανδημίας το φθινόπωρο, το ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά 14,1% το 2020 και θα ανακάμψει κατά 5,2% το 2021. Μέτρα όπως η ενίσχυση των προγραμμάτων εργασίας με περιορισμένο ωράριο θα βοηθήσουν στον περιορισμό της αύξησης της ανεργίας, η οποία όμως αναμένεται να φτάσει στο ανώτατο σημείο του 12,4% ή του 13,7% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού μέχρι και τα τέλη του 2020, ανάλογα με τα δύο σενάρια. Παρά την κυβερνητική υποστήριξη, οι επενδύσεις και η κατανάλωση θα ανακάμψουν μόνο σταδιακά, γιατί, απ' ό,τι φαίνεται, η μεγάλη αβεβαιότητα θα παραμείνει. Το δημοσιονομικό έλλειμμα θα φτάσει το 10,4% και το 12% του ΑΕΠ το 2020 με τα δύο σενάρια. Η υποχώρηση της οικονομίας θα αυξήσει το χρέος του Δημοσίου στο 116% ή στο 126%».

> *Η ευρωπαϊκή στρατηγική του Μακρόν έχει δικαιωθεί από τις εξελίξεις.*

Διαρθρωτικά προβλήματα

Έχει τεράστια σημασία προς ποια κατεύθυνση θα κινηθεί η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης. Εάν συγκρατηθεί η πτώση της και υπάρξει γρήγορη ανάκαμψη το 2021, όπως προβλέπει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα έχουμε μια σχετική σταθερότητα στην Ευρωζώνη που θα είναι σε όφελος όλων. Εάν όμως συνεχιστεί η αρνητική δυναμική που καταγράφει η Τράπεζα της Γαλλίας για το δεύτερο τρίμηνο του 2020 και φτάσουμε στις ιδιαίτερα αρνητικές επιδόσεις που προβλέπει η έκθεση του ΟΟΣΑ του Ιουνίου 2020, τότε θα υπάρξει κίνδυνος γενικής αποσταθεροποίησης της Ευρωζώνης. Η δεύτερη σημαντικότερη οικονομία της Ευρωζώνης, όπως και η τρίτη και τέταρτη (Ιταλία και Ισπανία), θα καταγράψουν διψήφιο ποσοστό πτώσης του ΑΕΠ το 2020, χωρίς να είναι σε θέση να καλύψουν όλες τις απώλειες το 2021.

Σε αυτή την περίπτωση θα αυξηθούν οι πιθανότητες νέας κρίσης εμπιστοσύνης στην Ευρωζώνη, εξέλιξη που θα έχει εξαιρετικά δυσάρεστες οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές συνέπειες.

Την κατάσταση περιπλέκουν τα διαρθρωτικά προβλήματα της γαλλικής οικονομίας. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του ΟΟΣΑ (Government at a Glance 2017): «Με ένα ποσοστό δημοσίων δαπανών της τάξης του 56,5% του ΑΕΠ το 2016, η Γαλλία παρέμεινε η χώρα με το υψηλότερο επίπεδο κυβερνητικών δαπανών από το 2007 μέχρι το 2016 μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, στις οποίες ο μέσος όρος των δημοσίων δαπανών αναλογεί στο 40,9% του ΑΕΠ. Επιπλέον, το γαλλικό πρωτογενές δημοσιονομικό έλλειμμα, το οποίο έφτασε το 1,7% του ΑΕΠ το 2015, προβλέπεται να επηρεάσει το επίπεδο του δημόσιου χρέους.

»Οι δαπάνες για την κοινωνική προστασία αναλογούσαν σε 43% των κυβερνητικών δαπανών στη Γαλλία, 10 μονάδες πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ, ακολουθούμενες από τις δαπάνες για την υγεία με 14% επί του συνόλου των δαπανών, οι οποίες υστερούν του μέσου όρου του ΟΟΣΑ κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες».

Στις εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ, διατυπωμένες το 2017, αναδεικνύονται τα διαρθρωτικά προβλήματα της γαλλικής οικονομίας. Οι δημόσιες δαπάνες είναι ως ποσοστό επί του ΑΕΠ οι υψηλότερες μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ. Είναι δύσκολο να περιοριστούν σε περίοδο πανδημίας και ακόμη πιο δύσκολο να χρηματοδοτηθούν, εφόσον η ύφεση προκαλεί μεγάλη πτώση στα έσοδα του Δημοσίου.

Οι κατά κεφαλήν κυβερνητικές δαπάνες ήταν 18.947 ευρώ το 2016, αυξήθηκαν σε 19.389 το 2017 και έφτασαν τα 19.609 ευρώ το 2018. Η Γαλλία είναι με διαφορά η χώρα του ΟΟΣΑ με τη μεγαλύτερη κρατική παρέμβαση στην οικονομία σε ό,τι αφορά τις δημόσιες δαπάνες. Ακόμη και ο Μακρόν, τον οποίο ορισμένοι κατηγορούν για... νεοφιλελευθερισμό, δεν μπόρεσε να αντιστρέψει την αυξητική τάση σε απόλυτους αριθμούς.

Η κρίση της πανδημίας αυξάνει κι άλλο τις δημόσιες δαπάνες στη Γαλλία ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, σπρώχνοντας προς τα ύψη και το δημόσιο χρέος ως ποσοστό επί του ΑΕΠ. Προς το παρόν το γαλλικό Δημόσιο επωφελείται από την εξαιρετικά χαλαρή νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και δανείζεται από τις αγορές με αρνητικό επιτόκιο στο δεκαετές ομόλογό του. Τα βασικά στοιχεία της γαλλικής οικονομίας και η προοπτική τους δεν δικαιολογούν, για μεγάλο χρονικό διάστημα, τέτοιες ευκολίες και το ε-

ρώτημα είναι τι θα γίνει στην Ευρωζώνη και φυσικά στην Ελλάδα εάν συνεχιστεί η εντυπωσιακά κακή πορεία της γαλλικής οικονομίας.

Ενισχύεται η αμφισβήτηση

Η πανδημία βρήκε τη Γαλλία σε περίοδο μεγάλης κοινωνικής αναταραχής. Το 2018 και το 2019 σημαδεύτηκαν από το κίνημα διαμαρτυρίας των «κίτρινων γιλέκων» που συχνά εκφραζόταν με εξαιρετικά βίαιο τρόπο και από τις απεργιακές κινητοποιήσεις που είχαν στόχο τη ματαίωση της προγραμματισμένης ασφαλιστικής μεταρρύθμισης.

Το κίνημα των «κίτρινων γιλέκων» ξέσπασε σαν αντίδραση στην επιβολή ενός πρόσθετου οικολογικού φόρου στη βενζίνη. Εργαζόμενοι που ξοδεύουν ένα σημαντικό ποσοστό του εισοδήματός τους σε μετακινήσεις με Ι.Χ., επαγγελματίες και μικρομεσαίοι που βρίσκονται στο όριο ένωσαν τις δυνάμεις τους σε ένα πολιτικά ανεξάρτητο και αρκετά χαοτικό κίνημα διαμαρτυρίας.

Η αμφισβήτηση ενισχύθηκε στη συνέχεια από τις μεγάλης διάρκειας απεργιακές κινητοποιήσεις για τη ματαίωση της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης. Η κυβέρνηση Φιλίπ προσπάθησε να ανεβάσει το ηλικιακό όριο συνταξιοδότησης από τα 62 στα 64 και να καταργήσει ή έστω να περιορίσει την ειδική μεταχείριση των εργαζομένων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα της οικονομίας.

Τελικά δεν μπόρεσε να προωθήσει μια ασφαλιστική μεταρρύθμιση που θα βελτίωνε σημαντικά τα δημόσια οικονομικά της Γαλλίας και θα ενίσχυε τη διεθνή ανταγωνιστικότητά της. Υποχρεώθηκε σε συνεχείς υποχωρήσεις, σε μια προσπάθεια να βάλει τέλος στις απεργιακές κινητοποιήσεις που είχαν τεράστιο κόστος για την οικονομία.

Η Γαλλία επιστρέφει σταδιακά σε ένα κλίμα κοινωνικής αμφισβήτησης σε πολύ χειρότερες, λόγω της πανδημίας, οικονομικές και δημοσιονομικές συνθήκες. Οι πρώτες μεγάλες κινητοποιήσεις μετά την πανδημία ήταν από το υγειονομικό προσωπικό, εφόσον υπάρχει πράγματι πρόβλημα υποχρηματοδότησης του συστήματος υγείας, παρά το ρεκόρ στις δημόσιες δαπάνες που κατέχει η Γαλλία.

Οι ελλείψεις στο σύστημα υγείας φάνηκαν στην πρώτη φάση, της εξαιρετικά δυναμικής διάδοσης του ιού, με ορισμένες μονάδες εντατικής θεραπείας να παρουσιάζουν την απαράδεκτη εικόνα ανάλογων μονάδων στη βόρεια Ιταλία.

Η αδυναμία του Μακρόν

Ο συνδυασμός κακής οικονομικής κατάστασης λόγω πανδημίας και κοινωνικής αναταραχής που είχε προηγηθεί, αλλά μπορεί στη συνέχεια να ενισχυθεί, φέρνουν σε δύσκολη πολιτική θέση τον φιλελεύθερο πρόεδρο Μακρόν.

Ο δεύτερος γύρος των δημοτικών εκλογών, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 2020, ανέδειξε την πολιτική αδυναμία του προέδρου και της παράταξής του.

Η Δημοκρατία Εμπρός (LREM), το κόμμα του Μακρόν, δεν μπόρεσε να κερδίσει κανένα μεγάλο αστικό κέντρο, με εξαίρεση τη Χάβρη, όπου εξελέγη δήμαρχος, αξιοποιώντας τη δυνατότητα για περισσότερα του ενός αξιώματα, ο πρωθυπουργός Φιλίπ.

Σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, ο πρωθυπουργός, ο οποίος προέρχεται από την κεντροδεξιά, θεωρείται ικανότερος και είναι δημοφιλέστερος του προέδρου Μακρόν, ο οποίος προέρχεται από την κεντροαριστερά.

Ο Μακρόν ξεκίνησε από τον χώρο του Σοσιαλιστικού Κόμματος και προωθήθηκε στην εξουσία στηριζόμενος, μεταξύ των άλλων, σε παράγοντες της κεντροδεξιάς και σε εντυπωσιακά πολιτικά ανοίγματα προς

> *Ο δεύτερος γύρος των δημοτικών εκλογών ανέδειξε την αποσυσπείρωση των δυνάμεων που στήριξαν τον Γάλλο πρόεδρο.*

τον χώρο της Οικολογίας. Απ' ό,τι φαίνεται, έχει χάσει τη διείσδυση που είχε στον χώρο της κεντροαριστεράς και της Οικολογίας, με αποτέλεσμα να στηρίζεται κυρίως σε ψηφοφόρους της κεντροδεξιάς, οι οποίοι εμπιστεύονται περισσότερο τον Φιλίπ.

Στον δεύτερο γύρο των δημοτικών εκλογών οι Σοσιαλιστές έκαναν μια αξιοπρεπή εμφάνιση και πέτυχαν μεγάλη νίκη στο Παρίσι με την επανεκλογή της δημάρχου Ινταλγκό, αλλά το βασικό χαρακτηριστικό ήταν η μεγάλη άνοδος του κόμματος Ευρώπη Οικολογία - Οι Πράσινοι (EELV), του οποίου οι υποψήφιοι επικράτησαν στη Λυών, στο Μπορντό, στο Στρασβούργο, στην Γκρενόμπλ και ήρθαν πρώτοι στη Μασσαλία.

Οι Πράσινοι ήταν ήδη σε πορεία ανόδου στις ευρωεκλογές του Μαΐου 2019, όπου ήρθαν τρίτοι με 13,47%, μετά το κόμμα της Λεπέν και το κόμμα του Μακρόν. Όπως πριν από έναν χρόνο στη Γερμανία, βρίσκονται σε φάση δυναμικής ανόδου, χωρίς να είναι βέβαιο ότι θα μετατρέψουν τα εντυπωσιακά κέρδη τους στις εκλογές σε κέρδη στις επόμενες προεδρικές ή βουλευτικές εκλογές.

Η διαφορά μεταξύ Γερμανίας και Γαλλίας είναι ότι η αποτελεσματική διαχείριση της πανδημίας από τη Μέρκελ έσπασε τη δυναμική των Πρασίνων και προκάλεσε ευρύτερη συσπείρωση γύρω από τους Χριστιανοδημοκράτες, με αποτέλεσμα οι τελευταίοι να επιστρέψουν σε εντυπωσιακά δημοσκοπικά ποσοστά, της τάξης του 40%, και οι Πράσινοι να υποχωρήσουν από το 22%-24% προς το 16%-18%.

Στη Γαλλία η διαχείριση της πανδημίας από τον Μακρόν δεν προκάλεσε ανάλογη πολιτική συσπείρωση, αντίθετα συνέβαλε στην αποσυσπείρωση της προεδρικής πλειοψηφίας. Οι δυνάμεις της κεντροαριστεράς που τον στήριζαν είχαν ήδη απογοητευτεί εξαιτίας της προσπάθειάς του να βάλει τάξη στα οικονομικά του ασφαλιστικού συστήματος και οι Πράσινοι που τον εμπιστεύτηκαν στο ξεκίνημα της προεδρικής του θητείας κινούνται πλέον αυτόνομα και δυναμικά, σε συνεννόηση με τους Σοσιαλιστές.

Το αποτέλεσμα των δημοτικών εκλογών ήταν μια μεγάλη ήττα για τον Μακρόν και το κόμμα του, δεν αποτέλεσε όμως νίκη των ακροδεξιών της Λεπέν ή της ριζοσπαστικής Αριστεράς του Μελανσόν.

Η κοινωνική και πολιτική αμφισβήτηση εκφράστηκε με την αποχή,

> *Η διαχείριση της πανδημίας από τον Μακρόν δεν προκάλεσε εθνική συσπείρωση γύρω του, όπως στην περίπτωση της Μέρκελ.*

που έφτασε –και λόγω της πανδημίας– στο 60%, και με την εντυπωσιακή ενίσχυση των υποψηφίων του EELV. Αυτό σημαίνει ότι η προεδρική πλειοψηφία έχει χάσει τη συνοχή της, χωρίς όμως να μπορούμε να κάνουμε σχετικά ασφαλή πρόγνωση για τις πολιτικές εξελίξεις.

Η στρατηγική του Μακρόν είναι να επαναλάβει στις προεδρικές του 2022 το δίλημμα ευρωπαϊκός φιλελευθερισμός με τον Μακρόν ή ακροδεξιός λαϊκισμός με τη Λεπέν. Όμως το εκλογικό σώμα της Γαλλίας έχει εκπαιδευτεί στη σκληρή μεταχείριση του εκάστοτε Προέδρου της Δημοκρατίας. Ο Σαρκοζί οδηγήθηκε σε ταπεινωτική ήττα το 2012 από τον Ολάντ. Το 2017 ο Ολάντ ήταν τόσο αποδυναμωμένος, ώστε αποφάσισε να μη διεκδικήσει την επανεκλογή του. Το 2020 ο Μακρόν δείχνει ιδιαίτερα ευάλωτος στην πορεία προς τις προεδρικές του 2022.

Ευρωπαϊκή δικαίωση

Κι ενώ η οικονομία της Γαλλίας πηγαίνει χειρότερα απ' ό,τι είχε αρχικά εκτιμηθεί, η κοινωνική αμφισβήτηση ενισχύεται και ο Μακρόν δείχνει αρκετά ευάλωτος, η ευρωπαϊκή στρατηγική του προέδρου της Γαλλίας δικαιώνεται.

Από τον Σεπτέμβριο του 2017, με την ομιλία του στη Σορβόννη, ο Μακρόν είχε παρουσιάσει εντυπωσιακές προτάσεις για την επανεκ-

κίνηση της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Η Μέρκελ, όμως, δεν ανταποκρίθηκε, με αποτέλεσμα να μη λειτουργήσει ο γαλλογερμανικός άξονας σε όφελος της Ε.Ε.

Οι διαστάσεις της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία και ο κίνδυνος ουσιαστικής οικονομικής διάσπασης της Ευρωζώνης συνέβαλαν ώστε η καγκελάριος της Γερμανίας να υιοθετήσει ένα μέρος από τις φιλόδοξες προτάσεις του Μακρόν, ο οποίος εξέφρασε και τις διεκδικήσεις του λεγόμενου Νότου, ενισχυμένου από χώρες όπως η Ιρλανδία, το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο, τις οποίες οι περισσότεροι αναλυτές τοποθετούσαν πιο κοντά στον λεγόμενο Βορρά.

Η γαλλογερμανική πρόταση για δωρεάν οικονομική ενίσχυση 500 δισ. ευρώ, μέσω του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού, στα κράτη-μέλη που επλήγησαν περισσότερο από την πανδημία είναι η απόλυτη δικαίωση των θέσεων Μακρόν, εφόσον πάντα υποστήριζε την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης και μια μορφή αμοιβαιοποίησης του χρέους.

Οι γαλλικές προτάσεις είναι εξαιρετικά ενδιαφέρουσες και σε ό,τι αφορά την παραγωγική αυτονομία της Ε.Ε., ιδιαίτερα σε κλάδους στρατηγικής σημασίας, όπως και την προώθηση της ευρωπαϊκής άμυνας.

Το Παρίσι προσεγγίζει, επί Μακρόν, τα ευρωπαϊκά ζητήματα με ιδιαίτερα δημιουργική διάθεση, χωρίς να βρίσκει πάντα ανταπόκριση από την πλευρά του Βερολίνου. Τα προβλήματα που προκάλεσε η πανδημία στη γερμανική και στην ευρωπαϊκή οικονομία, αλλά και η θεαματική ενίσχυση της πολιτικής της θέσης εξαιτίας της αποτελεσματικής διαχείρισης της πανδημίας, επέτρεψαν στη Μέρκελ να δεχτεί βασικές θέσεις του Μακρόν.

Πρόκειται για ένα ενδιαφέρον πολιτικό δίδυμο, με τον Μακρόν να θέλει να φύγει μπροστά στην ευρωπαϊκή οικοδόμηση αλλά να μην έχει τις αναγκαίες οικονομικές και πολιτικές δυνάμεις και τη Μέρκελ να τον ακολουθεί διστακτικά, έχοντας το οικονομικό και πολιτικό πλεονέκτημα.

Η ρήξη με την Τουρκία

Εξαιρετικής σημασίας για την Ελλάδα και την Ε.Ε. είναι η ρήξη του προέδρου Μακρόν με τον πρόεδρο Ερντογάν.

Ο Μακρόν είχε στραφεί εναντίον του Ερντογάν ήδη από τα τέλη του 2019. Είχε μιλήσει για «εγκεφαλικά νεκρό» ΝΑΤΟ, εφόσον η Τουρκία, ένα εξαιρετικά σημαντικό μέλος της Συμμαχίας, έκανε ό,τι ήθελε σε χώρες στρατηγικής σημασίας, όπως η Συρία, με την ανοχή των ΗΠΑ.

Από τότε η αντιπαράθεση Γαλλίας-Τουρκίας εκδηλώθηκε και σε ζητήματα που έχουν σχέση με τη Λιβύη. Ο Μακρόν κατηγορεί τον Ερντογάν ότι δεν σέβεται τις δεσμεύσεις που ανέλαβε στα πλαίσια της διαδικασίας του Βερολίνου και ο Ερντογάν απαντά πως η Γαλλία λειτουργεί αποσταθεροποιητικά στη Λιβύη, έχοντας συμβάλει στην ανατροπή του Καντάφι το 2011 και στηρίζοντας τις δυνάμεις του Χάφταρ που ελέγχουν την ανατολική Λιβύη και δεν έχουν τη διεθνή αναγνώριση που έχει εξασφαλίσει η υποστηριζόμενη από την Τουρκία κυβέρνηση της Τρίπολης.

Η Γαλλία θεωρεί ότι έχει έναν ευρύτερο ρόλο στη Μεσόγειο και προσπαθεί να τον αξιοποιήσει για να εξισορροπήσει, στο μέτρο του δυνατού, τη μεγάλη επιρροή της Γερμανίας στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη.

Η νεο-οθωμανική στρατηγική που έχει υιοθετήσει ο Ερντογάν αναδεικνύει αδύνατα σημεία της πολιτικής της Γαλλίας και προκαλεί μεγάλες εντάσεις. Στη Συρία η Γαλλία βγήκε ζημιωμένη επειδή στήριξε στον εμφύλιο τις αντικαθεστωτικές δυνάμεις, εκτιμώντας ότι θα έφτανε σε μια γρήγορη ανατροπή του καθεστώτος Άσαντ, με το οποίο είχε συνεργαστεί στενά στο παρελθόν. Η κακή εκτίμηση που έκαναν

Η Γαλλία κινδυνεύει με διψήφια πτώση του ΑΕΠ το 2020.

οι Γάλλοι συνέβαλε στο πέρασμα της Συρίας στην επιρροή της Ρωσίας και του Ιράν και σε μικρότερο βαθμό της Τουρκίας.

Λάθος στρατηγικής σημασίας αποδείχθηκε και ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Γαλλίας στην ανατροπή και εξόντωση του Καντάφι το 2011. Από τότε η Λιβύη βυθίστηκε σε εμφύλιο, με την Τουρκία και τη Ρωσία να αποκτούν μεγάλη επιρροή στις αντιμαχόμενες πλευρές μέσα από τη στρατιωτική υποστήριξη που τους παρέχουν. Η γαλλική Δικαιοσύνη διερευνά ακόμη τις οικονομικές σχέσεις που μπορεί να είχε ο Σαρκοζί με τον Καντάφι, οι οποίες μπορεί να έφταναν μέχρι και στη χρηματοδότηση της επιτυχημένης προεδρικής εκστρατείας του Σαρκοζί. Η αλλαγή της στάσης της Γαλλίας έναντι του καθεστώτος Καντάφι δεν συνέβαλε τελικά στον εκδημοκρατισμό της στρατηγικής σημασίας χώρας, αλλά δημιούργησε δυναμική διάλυσής της σε όφελος ξένων δυνάμεων.

Η Γαλλία είναι αποφασισμένη να θέσει το θέμα της νεο-οθωμανικής στρατηγικής του Ερντογάν στην Ε.Ε. και στο ΝΑΤΟ και αυτό εξυπηρετεί και τα ελληνικά συμφέροντα, σε μια περίοδο μεγάλης έντασης στις σχέσεις με την Τουρκία.

Δύσκολη αποστολή

Η αποστολή που έχει αναλάβει ο Μακρόν, να επιβάλει κάποιους κανόνες καλής συμπεριφοράς στον Ερντογάν, είναι δύσκολη και λεπτή.

Πρώτον, ο Ερντογάν έχει δημιουργήσει μια προσωπική σχέση με τον Τραμπ και, απ' ό,τι φαίνεται, αξιοποιεί το επιχείρημα ότι τόσο στη Συρία όσο και στη Λιβύη η Τουρκία είναι παράγοντας περιορισμού της ενίσχυσης της ρωσικής επιρροής.

Δεύτερον, πολλές χώρες της Ε.Ε., με πιο δυναμική απ' όλες την Πολωνία, αντιτίθενται στον διάλογο που θέλει να οργανώσει η Γαλλία με τη Ρωσία σε ζητήματα που έχουν σχέση με τη Λιβύη, τη Συρία, την Ουκρανία, τον έλεγχο των εξοπλισμών. Δημιουργούνται δύο τάσεις στο εσωτερικό της Ε.Ε., η οποία άλλωστε δεν έχει φτάσει στο σημείο να έχει κοινή εξωτερική πολιτική και κοινή πολιτική άμυνας, με ορισμένες χώρες να δίνουν προτεραιότητα στην αντιμετώπιση της νεο-οθωμανικής στρατηγικής του Ερντογάν και άλλες να ανησυχούν περισσότερο για μια ρωσική «περικύκλωση» της Ε.Ε. που ξεκινάει από την Ουκρανία και φτάνει μέχρι τη Λιβύη μέσω Γεωργίας και Συρίας.

Τρίτον, η γαλλική προσπάθεια ευρωπαϊκής απομόνωσης της Τουρκίας προσκρούει στις στενές οικονομικές σχέσεις χωρών-μελών της Ε.Ε. με την Τουρκία, με χαρακτηριστικότερο το παράδειγμα της Γερμανίας.

Ανεξάρτητα από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η γαλλική διπλωματία, το Παρίσι επιμένει ότι η στάση της Τουρκίας στη Συρία και στη Λιβύη, αλλά και έναντι της Κύπρου και της Ελλάδας σε ό,τι αφορά τον

Η ρήξη Γαλλίας-Τουρκίας έχει βάθος και ανανεώνει το «Ελλάς - Γαλλία συμμαχία».

ενεργειακό πλούτο και τα κυριαρχικά δικαιώματα, είναι απαράδεκτη.

Δείγμα της αποφασιστικότητας της Γαλλίας είναι η αποχώρηση των δυνάμεών της από τη νατοϊκή επιχείρηση «Sea Guardian» (Φρουρός της Θάλασσας) στη Μεσόγειο ύστερα από αυτό που θεωρεί το Παρίσι επιθετική στάση τουρκικών πολεμικών πλοίων έναντι γαλλικής φρεγάτας που προσπάθησε, βάσει εντολών του ΝΑΤΟ, να ελέγξει το φορτίο εμπορικού πλοίου, το οποίο, σύμφωνα με τις ενδείξεις, ήταν πολεμικό υλικό για την υποστηριζόμενη από τους Τούρκους κυβέρνηση της Τρίπολης, κατά παράβαση αποφάσεων που επιβάλλουν απαγόρευση στην παροχή οπλικών συστημάτων στις αντιμαχόμενες πλευρές.

Το Παρίσι έθεσε το θέμα στο ΝΑΤΟ, έκρινε ότι η αντίδραση της Συμμαχίας ήταν υποτονική και δεν κάλυπτε τη γαλλική πλευρά και αποφάσισε την απόσυρση των γαλλικών δυνάμεων από την επιχείρηση «Sea Guardian» μέχρις ότου επιβεβαιωθεί το εμπάργκο στην παροχή όπλων στις αντιμαχόμενες πλευρές στη Λιβύη, υπάρξει συνεργασία Ε.Ε.-ΝΑΤΟ για το θέμα, σταματήσουν τα πολεμικά πλοία της Τουρκίας να καλύπτουν τη δραστηριότητά τους πίσω από την υποτιθέμενη νατοϊκή αποστολή τους και οριστεί ένας μηχανισμός διευθέτησης των διαφορών και αποκλιμάκωσης της έντασης.

Οι όροι που θέτει η Γαλλία είναι δύσκολο να ικανοποιηθούν, εφόσον στο ΝΑΤΟ συμμετέχει η Τουρκία και η πολιτική Ερντογάν καλύπτεται σε γενικές γραμμές από τον Πρόεδρο Τραμπ. Η αποφασιστικότητα όμως του Μακρόν στο ζήτημα του ελέγχου της στρατηγικής του Ερντογάν έχει τεράστια σημασία για την Ελλάδα και ανανεώνει, σε διαφορετικές συνθήκες, το παραδοσιακό «Ελλάς - Γαλλία συμμαχία». Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι η κυβέρνηση Μητσοτάκη σκέφτεται να προμηθευτεί δύο υπερσύγχρονες φρεγάτες από τη Γαλλία, κόστους 2-3 δισ. ευρώ, ανάλογα με τον εξοπλισμό, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της εθνικής άμυνας με γαλλικές εγγυήσεις.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΩΝΤΑΣ
ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΜΨΗ

ΜΕ ΕΝΑ ΚΛΙΚ ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ
www.kyrtsos.gr George Kyrtsos - Γιώργος Κύρτσος @GiorgosKyrtsos

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ

Έχουν ήδη πληρώσει δύο πολιτικούς λογαριασμούς.

ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα εμφανίζεται προβληματικό με βάση το δημόσιο χρήμα που έχει απορροφήσει για την εξυγίανσή του και το ποσοστό των κόκκινων δανείων επί του συνόλου των χορηγήσεων.

Η πραγματικότητα, όμως, είναι πιο σύνθετη, εφόσον οι ελληνικές τράπεζες έχουν πληρώσει ήδη δύο πολιτικούς λογαριασμούς και βρίσκονται τώρα αντιμέτωπες με τον λογαριασμό της πανδημίας.

Ο πρώτος λογαριασμός είχε σχέση με τη χρεοκοπία του ελληνικού Δημοσίου, εφόσον οι κυβερνήσεις, αντί να φροντίσουν να προσαρμοστούν στους κανόνες της ΟΝΕ, ακολούθησαν μια απαράδεκτα χαλαρή δημοσιονομική πολιτική. Στην Ιρλανδία, για παράδειγμα, η προ δεκαετίας κρίση είχε σχέση με την κακοδιαχείριση των τραπεζών, η οποία πέρασε στη συνέχεια στα δημόσια οικονομικά. Στην Ελλάδα συνέβη ακριβώς το αντίθετο, με τη δημοσιονομική κακοδιαχείριση να περνάει αναγκαστικά στους ισολογισμούς των τραπεζών.

Κι ενώ το τραπεζικό σύστημα κατάφερε στη συνέχεια να βρει την ισορροπία του σε συνθήκες μνημονίων, ήρθε το ριζοσπαστικό οικονομικό πείραμα του πρώτου εξαμήνου του 2015 να δημιουργήσει νέο αδιέξοδο, με αποτέλεσμα να υπάρξει φυγή καταθέσεων, μεγάλη πτώση των χρηματιστηριακών αξιών, εξαφάνιση δεκάδων δισ. δημοσίου χρήματος που είχαν δοθεί για τη στήριξη των τραπεζών, μεγάλη αύξηση των κόκκινων δανείων και νέα αύξηση ιδίων κεφαλαίων σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες.

> *Δεν πρέπει να χάσουμε ξανά τον έλεγχο στη διαχείριση του ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού και της φαρμακευτικής δαπάνης του Δημοσίου.*

Το τραπεζικό σύστημα υποφέρει ακόμα από τις συνέπειες του αποτυχημένου οικονομικού και πολιτικού πειράματος του πρώτου εξαμήνου του 2015.

Τώρα το τραπεζικό σύστημα βρίσκεται αντιμέτωπο με τη νέα πρόκληση, που οφείλεται στις οικονομικές συνέπειες της πανδημίας. Το ερώτημα είναι εάν θα αντέξει στις πιέσεις και θα μπορέσει να χρηματοδοτήσει τη σταθεροποίηση και στη συνέχεια την ανάκαμψη της οικονομίας.

Η απάντηση που δίνω είναι «ναι», αλλά υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Συνέχεια στη σελ. 10

Συνεχίζουμε να στηρίζουμε τις επιχειρήσεις που δημιουργούν, σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Στην Εθνική Τράπεζα σχεδιάσαμε το πρόγραμμα «Εγγύηση για το Μέλλον». Μια σειρά χρηματοδοτικών λύσεων που απαντάει άμεσα σε κάθε επιχειρηματική σας ανάγκη, με:

- **εγγύηση 80%** από το Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας
- **έγκριση σε 48 ώρες** και άμεση εκταμίευση
- **χρηματοδότηση ποσού έως 25%** του τζίρου
- **προνομιακό επιτόκιο**

Χρηματοδοτικές λύσεις για επιχειρήσεις «Εγγύηση για το Μέλλον».
Από την Εθνική μας Τράπεζα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ελληνική Δημοκρατία
Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα Καινοτομία

ΕΣΠΑ 2014-2020

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
στο πλαίσιο του ΕΠΑνΕΚ και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

www.nbg.gr

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η αλήθεια λυτρώνει

Το πρώτο που χρειαζόμαστε είναι μια σωστή εκτίμηση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης και της προοπτικής που διαγράφεται.

Υπάρχει μια τάση από την ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ να φορτώνει όλα τα προβλήματα της πανδημίας στην κυβέρνηση Μητσοτάκη, στη βάση μιας πρωτότυπης θεωρίας ότι τη νέα ύφεση την έφερε... ο Μητσοτάκης και όχι η πανδημία. Μακάρι να ίσχυε αυτή η θεωρία, γιατί θα έκανε πολύ πιο εύκολη την αντιμετώπιση της κρίσης στην Ελλάδα, ενώ θα την εξαφάνιζε σε διεθνές επίπεδο, εφόσον οι επιλογές Μητσοτάκη επηρεάζουν αποκλειστικά την ελληνική οικονομία.

Τη δημαγωγική έξαρση του ΣΥΡΙΖΑ συμπληρώνει η προσπάθεια ορισμένων κυβερνητικών παραγόντων να εμφανίζουν το πρόβλημα μικρότερο απ' ό,τι πραγματικά είναι. Είναι χαρακτηριστικό ότι από την πρώτη στιγμή που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκανε πρόγνωση για πτώση του ελληνικού ΑΕΠ κατά 9,7% το 2020, άρχισαν οι διαβεβαιώσεις των κυβερνητικών παραγόντων ότι αυτοί ξέρουν καλύτερα και πως η ύφεση θα είναι της τάξης του 5%-7% του ΑΕΠ.

Στο Μαξίμου διαπιστώνουν ότι η ύφεση θα είναι κοντά στις προγνώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πως το τουριστικό καλοκαίρι θα είναι εντυπωσιακά υποβαθμισμένο παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των αρμόδιων παραγόντων και πως τα ελλείμματα τραβούν την ανηφόρα εξαιτίας του συνδυασμού πρωτοφανούς πτώσης των δημοσίων εσόδων και μεγάλης αύξησης των δημοσίων δαπανών. Επιπλέον, διαπιστώνουν ότι ο κορονοϊός είναι σταθερά μαζί μας και πως είναι εξαιρετικά πιθανή η εκδήλωση δεύτερου κύματος της πανδημίας.

Τα είχα επισημάνει όλα αυτά από τα τέλη Μαρτίου, οι αρμόδιοι άρχισαν να τα διαπιστώνουν στις αρχές Ιουλίου. Έχει τεράστια σημασία να προγραμματίσουμε την οικονομική μας πολιτική με βάση τη σκληρή πραγματικότητα και όχι με βάση τους γνώριμους κανόνες του πολιτικού παιχνιδιού.

Η μεγάλη απόκλιση μεταξύ αρχικών προγνώσεων και επιδόσεων της οικονομίας μπορεί, εάν συνεχιστεί, να λειτουργήσει αποσταθεροποιητικά.

Το ίδιο πρόβλημα

Ο Μητσοτάκης και το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης θεωρούνται ιδιαίτερα αξιόπιστοι από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και τις κυβερνήσεις, γι' αυτό η μεταχείριση της Ελλάδας είναι εξαιρετικά ευνοϊκή. Είμαστε στις αγορές με εντυπωσιακά χαμηλό επιτόκιο, που για μεγάλα διαστήματα είναι χαμηλότερο του επιτοκίου για το δεκαετές ομόλογο του ιταλικού Δημοσίου, είμαστε στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), με τεράστια οφέλη για το κόστος δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου, της ελληνικής οικονομίας γενικότερα και το κόστος χρηματοδότησης του τραπεζικού μας συστήματος, μας στηρίζουν αποφασιστικά οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων μέχρι την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις προτάσεις της για το Ταμείο Ανάκαμψης.

Για να διατηρήσουμε όλες αυτές τις εντυπωσιακές κατακτήσεις και να περιορίσουμε το οικονομικό και κοινωνικό κόστος της κρίσης, θα πρέπει να αποφύγουμε την επανάληψη των λαθών του παρελθόντος.

Ήδη εμφανίζουμε σημάδια ανησυχητικής χαλάρωσης στη διαχείριση του ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού συστήματος και στο κόστος της φαρμακευτικής δαπάνης του Δημοσίου. Στο ασφαλιστικό η δημόσια συζήτηση περιορίζεται στα αναδρομικά δισεκατομμυρίων και πότε θα καταβληθούν, ενώ η «μαύρη τρύπα» αυξάνεται συνεχώς λόγω της πτώσης –εξαιτίας της πανδημίας– των δημοσίων εσόδων και των ασφαλιστικών εισφορών. Παράλληλα, έχει δημιουργηθεί μια τεράστια ουρά για συντάξεις και εφάπαξ που δεν έχουν καταβληθεί, παρά το γεγονός ότι οι Ευρωπαίοι εταίροι και πιστωτές είχαν φροντίσει να χρηματοδοτήσουν την εξαφάνισή της πριν το επίσημο τέλος του μνημονίου, το 2018.

> *Η πανδημία δημιουργεί νέες προκλήσεις για το τραπεζικό μας σύστημα.*

Παρά τη μνημονιακή εξυγίανση του ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού, η συνταξιοδοτική δαπάνη παραμένει, ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, η υψηλότερη μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης και οι Ευρωπαίοι εταίροι θέλουν να δουν κάποια τάξη στη διαχείριση του ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού.

Παράλληλα, η φαρμακευτική δαπάνη του Δημοσίου κινείται πολύ πάνω από τον προγραμματισμό, εάν κρίνουμε από τα λεγόμενα rebates, που υπολογίστηκαν γύρω στα 800 εκατ. ευρώ το 2019 και προβλέπεται να ξεπεράσουν το 1 δισ. ευρώ το 2020.

Εάν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση, θα γκριζάρει η μεταρρυθμιστική εικόνα της κυβέρνησης και μπορεί να τεθούν σε αμφισβήτηση οι εντυπωσιακές κατακτήσεις της, που τη διευκολύνουν στη διαχείριση της κρίσης.

Οι δύο μεγάλοι

Η πορεία του τραπεζικού μας συστήματος θα κριθεί σε μεγάλο βαθμό και από τις επιδόσεις των δύο μεγάλων της Ευρωζώνης, της Γερμανίας και της Γαλλίας.

Η Γερμανία έχει χαλαρώσει την πολιτική της σε ό,τι αφορά τα δημοσιονομικά, αλλά και την αντιμετώπιση των προβλημάτων του τραπεζικού συστήματος. Δίνει περισσότερες ευκαιρίες στις τράπεζες του ευρωπαϊκού Νότου, διαπιστώνοντας, μέσα από τη διαρκή κρίση της Deutsche Bank, ότι η κατάσταση και στην ίδια τη Γερμανία δεν είναι ειδυλλιακή.

Η επιστροφή, λόγω της επιτυχημένης διαχείρισης της πανδημίας, της δημοτικότητας της Μέρκελ και των Χριστιανοδημοκρατών σε επίπεδα-ρεκόρ διευκολύνει χειρισμούς που μέχρι πριν από μερικούς μήνες ήταν πολιτικά αδιανόητοι και στηρίζουν αποτελεσματικά την ελληνική οικονομία και το τραπεζικό μας σύστημα.

Από την άλλη πλευρά, οι εξελίξεις στη Γαλλία δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές. Το ΑΕΠ πέφτει με ρυθμούς Ελλάδας, Ιταλίας, Ισπανίας –των αδύναμων κρίκων της Ευρωζώνης–, ίσως και ταχύτερα. Οι μέτριες έως κακές επιδόσεις της δεύτερης μεγαλύτερης οικονομίας της Ευρωζώνης μπορεί να προκαλέσουν δυσλειτουργίες, ακόμα και κρίση εμπιστοσύνης. Προς το παρόν το δεκαετές ομόλογο του γαλλικού Δημοσίου είναι με αρνητικό επιτόκιο, αλλά η πορεία της οικονομίας, του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους της Γαλλίας είναι ανησυχητική.

Η σημασία του χρόνου

Η Ε.Ε. έχει μπροστά της μια δύσκολη διαπραγμάτευση για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027 και το Ταμείο Ανάκαμψης. Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες, θα

Συνέχεια στη σελ. 12 ➔

TRIBE
Business
RESTART
Παγώνουμε
τις δόσεις κεφαλαίου
για δύο έτη
Φέτος, στον μεγαλύτερο αγώνα του ξενοδοχειακού κλάδου, δημιουργούμε νέο πακέτο μέτρων €750 εκ. για την επανεκκίνηση του Τουρισμού.
Χορηγούμε
άμεση ρευστότητα για όλες τις ανάγκες του 2020.
Εγκρίνουμε
σήμερα κεφάλαια και για την επανεκκίνηση του 2021.
Προσφέρουμε
για όλες τις επιχειρήσεις του Τουρισμού αποκλειστική προνομιακή τιμολόγηση στην πιστοποίηση «CoVid-Shield», από τον οργανισμό TÜV AUSTRIA.
Στρατηγικός Εταίρος:
SETE MARKETING GREECE
προτεραιότητα σε εσένα
eurobank.gr
Eurobank

χρειαστούν δύο σύνοδοι κορυφής για να καμφθούν οι αντιρρήσεις της Ολλανδίας και άλλων κρατών-μελών που θεωρούν ότι επιβαρύνονται υπέρμετρα από τις προτάσεις της Γαλλίας, της Γερμανίας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Γι' αυτό το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα συνεχίσει να λειτουργεί μέχρι τα τέλη Ιουλίου - αρχές Αυγούστου, προκειμένου να διευκολύνει την έγκριση και εφαρμογή του φιλόδοξου σχεδίου.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βελτιώνει την πρότασή της και μετατρέπει το 2021 σε έτος εντυπωσιακής χρηματοδότησης βάσει δανείων με εξαιρετικά ευνοϊκό επιτόκιο και επιπλέον κονδυλίων μέσω του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού.

Η πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι πολύ καλά νέα για την ελληνική οικονομία και το τραπεζικό μας σύστημα, γιατί χρειαζόμαστε γρήγορη εκταμίευση στα πλαίσια του Ταμείου Ανάκαμψης, προκειμένου να σταθεροποιηθεί γρήγορα η ελληνική οικονομία και να περάσει στη συνέχεια στη φάση της ανάκαμψης.

Μέχρι τώρα οι ρυθμοί της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης είναι βασανιστικά αργοί. Ακόμη περιμένουμε την εκταμίευση των πρώτων κονδυλίων που έχουν σχέση με το πρόγραμμα απασχόλησης SURE.

Αξιοποίηση των δυνατοτήτων

Η κρίση «τρέχει» με φοβερούς ρυθμούς στην Ελλάδα και στην Ευρωζώνη, γι' αυτό οι αντιδράσεις μας πρέπει να είναι γρήγορες και αποτελεσματικές.

Κατά την άποψή μου, οι αρμόδιοι πρέπει να κινηθούν για να αξιοποιήσουν όλες τις ευκαιρίες που προσφέρονται.

Για παράδειγμα, το οικονομικό επιτελείο πρέπει να ξεπεράσει τις αναστολές του και να απευθυνθεί στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας για να εξασφαλίσει δανεισμό, με περίπου μηδενικό επιτόκιο, μέχρι 2% του ΑΕΠ, με τα χρήματα να πηγαίνουν στην αντιμετώπιση των άμεσων ή έμμεσων συνεπειών της πανδημίας στη δημόσια υγεία.

Ανάλογες συζητήσεις έχουν οδηγήσει σε μεγάλη ένταση στο εσωτερικό του κυβερνητικού συνασπισμού της Ιταλίας, με το κεντροαριστερό Δημοκρατικό Κόμμα και τον υπουργό Οικονομικών Γκουαλτιέρι να υποστηρίζουν την άμεση προσφυγή στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και το Κίνημα Πέντε Αστέρων να διαφωνεί, επειδή κατά την άποψή του μπορεί να ενισχυθεί η εποπτεία της ιταλικής οικονομίας.

Στην περίπτωση της Ελλάδας η ενισχυμένη εποπτεία είναι γεγονός και έχουμε κάθε λόγο να αξιοποιήσουμε τις διευκολύνσεις του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας. Η θέση του ΣΥΡΙΖΑ σύμφωνα με την οποία η προσφυγή στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας οδηγεί σε νέες μνημονιακές υποχρεώσεις δεν έχει σχέση με την πραγματικότητα.

Επικεφαλής στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας είναι ο Ρέγκλινγκ, μια προσωπικότητα που χαίρει ευρύτερης αναγνώρισης και έχει και τη βασική ευθύνη για τη διαχείριση του ελληνικού χρέους. Σε περίπτωση μάλιστα που υπάρξει bad bank με βάση την πρόταση Στουρνάρα και δεν θα έχει αποκλειστικά εθνική διάσταση, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας θα έχει ενισχυμένο ρόλο στη δημιουργία της και στις σχετικές εγγυήσεις.

> *Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει εμπροσθοβαρή εκταμίευση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης.*

> *Η Γερμανία έχει χαλαρώσει την πολιτική της, προσφέροντας νέες ευκαιρίες στην ελληνική οικονομία και στις τράπεζες.*

Θεωρώ ότι δεν πρέπει να αφήνουμε καμία ευκαιρία ή δυνατότητα να πηγαίνει χαμένη, γιατί η κατάσταση είναι ιδιαίτερα ρευστή. Με βάση την πρόταση Στουρνάρα, θα δημιουργηθεί εταιρεία διαχείρισης προβληματικών στοιχείων ενεργητικού (asset management company), η οποία θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς το σχέδιο «Ηρακλής» για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ενώ θα αντιμετωπιστεί και το πρόβλημα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης σε περίοδο χαμηλής κερδοφορίας των τραπεζών.

Στο οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης φαίνεται να διστάζουν εξαιτίας του δημοσιονομικού κόστους που μπορεί να έχει η δημιουργία μιας bad bank και να θέλουν να αναβάλουν τις σχετικές αποφάσεις.

Θεωρώ ότι η θέση που διατύπωσε ο διευθύνων σύμβουλος του Ομίλου της ΕΤΕ, Παύλος Μυλωνάς, για το θέμα είναι η σωστή. Κατά τον κ. Μυλωνά, είναι «ευπρόσδεκτη» η λύση μιας bad bank. Τονίζει ότι δεν υπάρχει μόνο μία λύση για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και δηλώνει ανοιχτός σε νέες προτάσεις και λύσεις, τις οποίες η ΕΤΕ θα εξετάσει και θα αξιοποιήσει.

Είναι καλά εκπαιδευμένες

Οι ελληνικές τράπεζες είναι καλά εκπαιδευμένες να λειτουργούν σε συνθήκες κρίσης και έχουν, στην τρίτη μεγάλη πρόκληση που αντιμετωπίζουν, τις πιθανότητες με το μέρος τους. Η κρίση που προκαλεί η πανδημία είναι γενική και δεν περιορίζεται σε χώρες-αδύναμους κρίκους της Ευρωζώνης, όπως ήταν η Ιρλανδία, η Πορτογαλία, η Κύπρος και η Ελλάδα στην προηγούμενη κρίση. Αυτό δημιουργεί ένα συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με τις δύο προηγούμενες κρίσεις που αντιμετώπισε το τραπεζικό σύστημα εφόσον οι λύσεις που θα αναζητηθούν θα είναι, υποχρεωτικά, αυτή τη φορά ευρωπαϊκές.

Το τραπεζικό σύστημα ετοιμάζεται, με τη βοήθεια της κυβέρνησης, να στηρίξει την πραγματική οικονομία με ρευστότητα της τάξης των 17 δισ. ευρώ.

Οι τράπεζες έχουν προχωρήσει στην αναστολή δόσεων χιλιάδων πληττόμενων επιχειρήσεων και νοικοκυριών, όπως και στην ταχεία χρηματοδότηση επιχειρήσεων για να αντιμετωπίσουν τη νέα κρίση.

Η προγραμματισμένη ρευστότητα προς την αγορά κατανέμεται ως εξής: 5 δισ. επιδότηση τόκων, 3 δισ. τα χρηματοδοτικά εργαλεία, 2 δισ. σε ρευστότητα ΤΕΠΙΧ ΙΙ, 7 δισ. σε χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Από την επιδότηση τόκων επιχειρηματικών δανείων επωφελούνται 179.000 επιχειρήσεις, ενώ οι ρυθμίσεις δανείων από τον Ιούλιο του 2019 μέχρι τον Μάιο του 2020 αφορούν, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, 80.000 οφειλέτες.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, παρά την οικονομική στήριξη που προσφέρει το ελληνικό Δημόσιο, θα υπάρξει ένα νέο κύμα μη εξυπηρετούμενων δανείων που θα αφορά και δάνεια που έχουν ρυθμιστεί αλλά δεν είναι δυνατή η συνέχιση της εξυπηρέτησής τους στις νέες συνθήκες.

Ο ρόλος του τραπεζικού συστήματος είναι να εξασφαλίσει την επαρκή χρηματοδότηση της σταθεροποίησης και στη συνέχεια της ανάκαμψης της πραγματικής οικονομίας. Πρόκειται για μια δύσκολη αποστολή, η οποία όμως έχει μεγάλες πιθανότητες επιτυχίας, αρκεί να αποφύγουμε τα λάθη του παρελθόντος, να στείλουμε τα σωστά μηνύματα για την οικονομία και να αξιοποιήσουμε –γρήγορα και αποτελεσματικά– όλες τις ευκαιρίες που μας προσφέρονται ή θα δημιουργήσουμε.

Η **Τράπεζα Πειραιώς** στο πλευρό των ελληνικών επιχειρήσεων

Ολοκληρωμένη υποστήριξη στις επιχειρήσεις και στους επαγγελματίες παρέχει η Τράπεζα Πειραιώς, προκειμένου όχι μόνο να περιορίσουν τις βαριές συνέπειες του lockdown και τη δραματική ύφεση αλλά και να συνεχίσουν απρόσκοπτα τις δραστηριότητές τους. Η υποστήριξη αυτή περιλαμβάνει τόσο τα χρηματοδοτικά εργαλεία που έχουν τεθεί σε εφαρμογή από το κράτος και υλοποιούνται από την Τράπεζα όσο και τα εξειδικευμένα προγράμματα που η ίδια η Τράπεζα έχει δημιουργήσει για την πλήρη υποστήριξη και την ανάπτυξη του επιχειρείν σε όλους τους κλάδους της οικονομίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Τράπεζα Πειραιώς συμμετείχε στο πρόγραμμα χρηματοδότησης του ΤΕΠΙΧ ΙΙ, για την παροχή κεφαλαίων κίνησης με πλήρη επιδότηση επιτοκίου για 2 χρόνια, που ήδη ολοκληρώθηκε. Μέσω της Τράπεζας Πειραιώς θα καλυφθούν 3.300 αιτήσεις, που αντιστοιχούν στο 32% των αιτήσεων που εγκρίθηκαν από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ). Τα ποσά που θα διοχετευθούν μέσω της Πειραιώς ανέρχονται σε €385 εκατ. από το σύνολο των €1,2 δισ. που θα χορηγηθούν συνολικά απ' όλο το τραπεζικό σύστημα.

Ρευστότητα με εγγύηση έως 80% από την ΕΑΤ

Παράλληλα, η Τράπεζα συμμετέχει πολύ ενεργά και στο Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων Covid-19, που έχει ως στόχο τη στήριξη των επιχειρήσεων και την ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας μέσω της χορήγησης δανείων κεφαλαίου κίνησης, αξιοποιώντας την παρεχόμενη εγγύηση της ΕΑΤ, που καλύπτει το 80% του δανείου. Οι εγγυήσεις μπορούν να αξιοποιηθούν από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αυτοαπασχολούμενους, αλλά και μεγάλες επιχειρήσεις, για νέο δανεισμό για την κάλυψη αναγκών σε ρευστότητα. Ο μηχανισμός αυτός έχει σημαντικά πλεονεκτήματα. Συγκεκριμένα, τα δάνεια αυτά προϋποθέτουν μειωμένες εξασφαλίσεις και ταυτόχρονα έχουν προνομιακή τιμολόγηση, ενώ η διάρκειά τους μπορεί να ανέλθει έως τα 5 έτη, συμπεριλαμβανομένης τυχόν περιόδου χάριτος.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στη δράση αυτή στο https://www.ependyseis.gr/mis, επιλέγοντας την Τράπεζα Πειραιώς και διασφαλίζοντας ότι θα έχουν ταχύτητα, άριστη εξυπηρέτηση και συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα Πειραιώς θα διαχειριστεί και θα χορηγήσει δάνεια ύψους €1,040 δισ., που είναι και το μεγαλύτερο ποσό από τις συστημικές τράπεζες.

Ως το τέλος Μαΐου η Τράπεζα, σε συνεννόηση με τις μεγάλες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις-πελάτες της, είχε εγκρίνει αιτήματα για αναστολή καταβολής δόσεων κεφαλαίου συνολικού ύψους €2,5 δισ. Επιπλέον, ειδικά για την κατηγορία των φυσικών προσώπων που είναι αυτοαπασχολούμενοι, ελεύθεροι επαγγελματίες ή έχουν ατομικές επιχειρήσεις και έχουν πληγεί άμεσα λόγω της αναστολής λειτουργίας της δραστηριότητάς τους, η Τράπεζα έχει προχωρήσει σε αναστολή καταβολής των δόσεών τους, ύψους περίπου €1,9 δισ., για διάστημα 3 μηνών.

Επιδότηση τόκων υφιστάμενων δανείων

Η δράση αυτή υλοποιείται από το υπουργείο Ανάπτυξης και δίνει τη δυνατότητα σε υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από την κρίση και συμπεριλαμβάνονται στους ΚΑΔ του υπουργείου Οικονομικών να επιδοτηθούν σε ό,τι αφορά τους τόκους και την εισφορά του ν. 128 για τα δάνεια που ήδη έχουν για το δεύτερο τρίμηνο του έτους. Το συνολικό ύψος των επιχορηγούμενων τόκων ανά επιχείρηση δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις €800.000.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Το «Πειραιώς Επιχειρείν 360°» στηρίζει την ψηφιακή εξέλιξη των ελληνικών επιχειρήσεων

Η Τράπεζα Πειραιώς στηρίζει τις επιχειρήσεις που θέλουν να περάσουν στην ψηφιακή εποχή αξιοποιώντας τις δράσεις του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Ψηφιακό Βήμα», «Ψηφιακό Άλμα» και «Ποιοτικός Εκσυγχρονισμός» μέσω του εξειδικευμένου προγράμματος «Πειραιώς Επιχειρείν 360°».

Το «Πειραιώς Επιχειρείν 360°» αποκτά digital προσανατολισμό, ώστε να απαντήσει με ολιστικό τρόπο στις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες της σύγχρονης επιχείρησης, μέσα από έναν συνδυασμό προϊόντων και υπηρεσιών.

Ρευστότητα μέσω του προγράμματος COSME

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, η Τράπεζα συμμετέχει στο εγγυοδοτικό εργαλείο COSME που έχει ως στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση με προνομιακούς όρους και μειωμένες εξασφαλίσεις.

Πλεονεκτήματα του προγράμματος COSME είναι:

- η ενίσχυση της ρευστότητας με μειωμένες εξασφαλίσεις, καθώς παρέχεται εγγύηση COSME στο 50% της χρηματοδότησης,
- η ευνοϊκή τιμολόγηση,
- τα εξειδικευμένα χρηματοδοτικά προϊόντα COSME.

InnovFin: Το πρόγραμμα που στηρίζει την καινοτομία

Με το εξειδικευμένο χρηματοδοτικό εργαλείο «InnovFin SME Guarantee Facility» η Τράπεζα Πειραιώς, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, στηρίζει τις επιχειρήσεις που αναπτύσσουν ήδη καινοτόμο δραστηριότητα ή θέλουν να επενδύσουν σε νέες ιδέες.

Το «InnovFin» είναι ένα πρόγραμμα εγγυοδοσίας που στοχεύει στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται καινοτόμες και απασχολούν λιγότερα από 500 άτομα προσωπικό. Το ύψος του δανείου κυμαίνεται από €25.000 έως και €7.500.000.

Τα σημαντικότερα οφέλη του συγκεκριμένου δανείου για τις επιχειρήσεις είναι:

- ευνοϊκοί όροι δανεισμού και
- ενίσχυση της ρευστότητας με μειωμένες εξασφαλίσεις, μέσα από την εγγύηση InnovFin, στο 50% του δανείου.

Οι τράπεζες στη μάχη **κατά του κορονοϊού**

ΧΑΡΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Την δυνατότητα να επιλέξουν μέσα από μια πληθώρα επιλογών το εργαλείο που ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανάγκες τους έχουν πλέον οι ελληνικές επιχειρήσεις. Οι τράπεζες ενώνουν τις δυνάμεις τους με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ), προσφέροντας χρηματοδοτικά εργαλεία που μπορούν να παράσχουν κεφάλαιο κίνησης στις επιχειρήσεις που χρειάζονται στήριξη εν μέσω της κρίσης που πυροδότησε η πανδημία του κορονοϊού. Στόχος, η στήριξη της ελληνικής επιχειρηματικότητας, ο περιορισμός της ανεργίας, κατά συνέπεια η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας.

Τα νέα δάνεια, που καλύπτονται από την εγγύηση του Ταμείου Εγγυοδοσίας, θα συναφθούν και θα χορηγηθούν έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020. Αφορούν νέες χρηματοδοτήσεις επιχειρήσεων για κεφάλαιο κίνησης που θα έχουν διάρκεια έως πέντε έτη, συμπεριλαμβανομένης τυχόν περιόδου χάριτος.

Το ύψος του δανείου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25% του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης για το 2019 ή το διπλάσιο του ετήσιου μισθολογικού κόστους της επιχείρησης για το 2019. Το επιτόκιο των δανείων μπορεί να συμφωνηθεί κυμαινόμενο ή σταθερό και θα εξαρτηθεί από την τιμολογιακή πολιτική της κάθε τράπεζας.

Αιτήσεις για το εν λόγω πρόγραμμα γίνονται στο www.ependyseis.gr/mis, επιλέγοντας την τράπεζα που επιθυμεί ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος. Ειδικότερα, οι 13 συνεργαζόμενες τράπεζες στις οποίες μπορούν να απευθύνονται οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις είναι: Εθνική Τράπεζα, Eurobank, Τράπεζα Πειραιώς, Alpha Bank, Attica Bank, Optima Bank, Procredit Bank, Συν. Τράπεζα Ηπείρου, Παγκρήτια Συν. Τράπεζα, Συν. Τράπεζα Θεσσαλίας, Συν. Τράπεζα Καρδίτσας, Συν. Τράπεζα Κεντρικής Μακεδονίας, Συν. Τράπεζα Χανίων.

Η FS σάς παρουσιάζει μερικές από τις επιλογές που προσφέρουν κάποιες από τις μεγαλύτερες τράπεζες που συμμετέχουν στο εν λόγω πρόγραμμα.

«Εγγύηση για το μέλλον»

Η Εθνική Τράπεζα, συνεχίζοντας να στηρίζει έμπρακτα την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, σχεδίασε και προσφέρει το πρόγραμμα «Εγγύηση για το μέλλον», μια σειρά χρηματοδοτικών λύσεων για την ενίσχυση των επιχειρήσεων και των αυξημένων αναγκών τους.

Σε συνεργασία με την ΕΑΤ, προχωρά στην παροχή δανείων σε μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις με την εγγύηση του Ταμείου Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων Covid-19, προκειμένου να καλυφθούν οι αυξημένες ανάγκες ρευστότητάς τους μετά την επιδημική κρίση του Covid-19.

Μέσω του συγκεκριμένου προγράμματος η Εθνική Τράπεζα παρέχει:

- Έγκριση μέσα σε 48 ώρες.
- Άμεση χρηματοδότηση με προνομιακό επιτόκιο.
- Με την εγγύηση του Ταμείου σε ποσοστό 80%, συνολικής διάρκειας έως πέντε ετών και ποσού το οποίο δύναται να φτάσει ή κατόπιν αξιολόγησης τεκμηριωμένου σχεδίου αναγκών να ξεπεράσει το 25% του συνολικού κύκλου εργασιών ή το διπλάσιο του μισθολογικού κόστους των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων.

Τα νέα δάνεια, που καλύπτονται από την εγγύηση του Ταμείου Εγγυοδοσίας, θα συναφθούν και θα χορηγηθούν έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Όπως δήλωσε πρόσφατα και ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου, Παύλος Μυλωνάς, η Εθνική Τράπεζα αναμένεται να στηρίξει τις επιχειρήσεις με νέες χρηματοδοτήσεις 3,5 δισ. ευρώ έως το τέλος του 2020. Απαριθμώντας τα μέτρα που έχει λάβει η τράπεζα για τη στήριξη της οικονομίας, ο κ. Μυλωνάς αναφέρθηκε:

- στις αναστολές δόσεων για 2.000 επιχειρήσεις με δάνεια 2 δισ. ευρώ,
- στις αναστολές δόσεων για 28.000 πελάτες με στεγαστικά δάνεια 1,5 δισ. ευρώ,
- στη χρηματοδότηση 2.500 επιχειρήσεων μέσω του ΤΕΠΙΧ ΙΙ (αντιστοιχεί στο 24% του αριθμού των ενταγμένων επιχειρήσεων), με έμφαση στις μικρές επιχειρήσεις, που είναι οι πιο ευάλωτες,
- στην έγκριση δανείων ύψους 800 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγυοδοσίας.

Στη... μάχη και η Eurobank

Στον αγώνα για τη στήριξη της ελληνικής οικονομίας «κατεβαίνει» και η Eurobank, αξιοποιώντας κάθε μέτρο και δυνατότητα για την ενίσχυση της ρευστότητας των ελληνικών επιχειρήσεων, ώστε να ομαλοποιηθεί το συντομότερο δυνατόν η οικονομική δραστηριότητα και να στηριχτεί η απασχόληση.

Σε συνεργασία με την ΕΑΤ, η Eurobank συμμετέχει στο Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων Covid-19 για τη χορήγηση νέων δανείων σε κεφάλαια κίνησης ύψους περίπου 800 εκατ. ευρώ, καλυπτόμενων από την εγγύηση της ΕΑΤ. Έχοντας ήδη σχεδιάσει και υλοποιήσει όλες τις προαπαιτούμενες ενέργειες, η Eurobank είναι σε θέση να ολοκληρώσει από την πλευρά της την εγκριτική διαδικασία εντός τριών ημερών υπό την προϋπόθεση υποβολής πλήρους φακέλου και με την έγκριση και της ΕΑΤ να εκταμιεύσει ταχύτατα το εγκεκριμένο ποσό του δανείου.

Σημειώνεται ότι για την εκταμίευση των νέων δανείων, που θα διατεθούν σε επιχειρηματικούς πελάτες στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγυοδοσίας, η Eurobank θα λάβει τις απολύτως αναγκαίες εξασφαλίσεις, με ανώτατο ποσοστό για τις εμπράγματες εξασφαλίσεις 40% επί του ποσού της χρηματοδότησης όπου αυτό απαιτείται, ενώ για 9 στα 10 νέα δάνεια δεν θα απαιτηθεί προσημείωση. Στόχος είναι να ενισχύσει τη ρευστότητα των επιχειρήσεων με κεφάλαιο κίνησης, διασφαλίζοντας παράλληλα και την ποιότητα του χαρτοφυλακίου της.

Παρούσα και η Τράπεζα Πειραιώς

Στο Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων Covid-19 συμμετέχει και η Τράπεζα Πειραιώς, με στόχο τη στήριξη των επιχειρήσεων και την ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας μέσω της χορήγησης δανείων κεφαλαίου κίνησης αξιοποιώντας την παρεχόμενη εγγύηση της ΕΑΤ.

Μέσω του προγράμματος, που θα δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες για την επανεκκίνηση της ελληνικής επιχειρηματικότητας, η Τράπεζα Πειραιώς θα χρηματοδοτήσει μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα σε όλους σχεδόν τους οικονομικούς κλάδους. Στο πρόγραμμα αυτό μπορούν να συμμετάσχουν και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους κλάδους της παραγωγής αγροτικών προϊόντων, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

Πράσινο φως για χιλιάδες δάνεια από τις τράπεζες

ΧΑΡΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Η στήριξη των προβληματικών επιχειρήσεων αλλά κι εκείνων που δέχτηκαν μεγάλο πλήγμα από τα αυστηρά περιοριστικά μέτρα για τη μη διασπορά του κορονοϊού είναι από τους βασικούς στόχους της κυβέρνησης, ώστε αφενός να μπει ένα ανάχωμα στην αύξηση της ανεργίας και αφετέρου η «υπόσχεση» για απογείωση της οικονομίας το 2021 να λάβει σάρκα και οστά. Στο Μέγαρο Μαξίμου παρακολουθούν καθημερινά όλους τους οικονομικούς δείκτες, συγκεντρώνουν στοιχεία για την αγορά εργασίας και αξιολογούν την πορεία και την αποτελεσματικότητα των μέτρων που έχουν ληφθεί.

Κρατικό δάνειο

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις από το υπουργείο Οικονομικών, μετά τις 10 Ιουλίου αναμένεται να αρχίσει η πληρωμή των δικαιούχων για τη δεύτερη φάση της επιστρεπτέας προκαταβολής. Οι ίδιες πηγές εκτιμούν ότι οι δικαιούχοι θα είναι έως 100.000 από τη δεξαμενή των περίπου 139.021 που είχαν υποβάλει αίτηση για τα δάνεια με ευνοϊκούς όρους του Δημοσίου, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία. Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί θα ανέρχεται σε 1-1,1 δισ. ευρώ, ενώ στην πρώτη φάση της επιστρεπτέας προκαταβολής εντάχθηκαν 51.500 επιχειρήσεις, στις οποίες πιστώθηκαν ποσά συνολικού ύψους 580 εκατ. ευρώ.

Ο σχεδιασμός προβλέπει να υπάρξει και μια τρίτη φάση, από την οποία θα επωφεληθούν κυρίως οι εποχικές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν πάνω από το 50% του τζίρου τους κατά την περίοδο Ιουλίου-Σεπτεμβρίου.

Βροχή… δανείων από τράπεζες

Εν τω μεταξύ, το πρώτο τρίμηνο του 2020 οι τράπεζες διοχέτευσαν στις επιχειρήσεις νέα δάνεια, ύψους 3 δισ. ευρώ. Οι εκτιμήσεις των τραπεζών ανεβάζουν το ύψος της ρευστότητας που θα διοχετευτεί στην οικονομία το 2020 στα 17 δισ. ευρώ.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ύστερα από μια μακρά περίοδο μείωσης των υπολοίπων δανείων προς τις επιχειρήσεις και τη σταθεροποίηση του ρυθμού πιστωτικής επέκτασης σε οριακά θετικό έδαφος το 2019, το 2020 καταγράφεται πλήρης αντιστροφή της εικόνας. Μάλιστα, η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί, καθώς από τον Ιούλιο θα αρχίσει ουσιαστικά η ροή εκταμιεύσεων για τα δάνεια που δόθηκαν μέσω του ΤΕΠΙΧ ΙΙ, που προσεγγίζουν τα 2 δισ. ευρώ.

Πάνω από 7 δισ. ευρώ είναι επίσης τα δάνεια που θα δοθούν μέσω του Ταμείου Εγγυοδοσίας και τα οποία, με βάση τις συμβάσεις που έχουν υπογραφεί με τις τράπεζες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, θα πρέπει να διοχετευτούν αυστηρά έως τα τέλη του 2020. Μέσω του ΤΕΠΙΧ ΙΙ, που ολοκληρώθηκε, έχουν εγκριθεί 10.150 δάνεια, ενώ άλλες 3.300 αιτήσεις έχουν εγκριθεί ήδη μέσω του Ταμείου Εγγυοδοσίας, που μετράει λιγότερο από τρεις εβδομάδες λειτουργίας.

Ενδεικτικό της κινητοποίησης που παρατηρείται είναι ότι ο μέσος όρος των αιτημάτων που εγκρίνει κάθε τράπεζα την εβδομάδα ξεπερνάει τα 1.000. «Οι εγκριτικές διαδικασίες των τραπεζών τρέχουν με πυρετώδεις ρυθμούς, ώστε η ρευστότητα να φτάσει στους δικαιούχους, που πληρούν τα πιστοδοτικά κριτήρια» αναφέρει σε ανακοίνωσή της η Ελληνική Ένωση Τραπεζών.

> *Ο μέσος όρος των αιτημάτων για δάνεια που εγκρίνει κάθε τράπεζα υπερβαίνει, σε εβδομαδιαία βάση, τα 1.000.*

Μεγάλο είναι το ενδιαφέρον και για το πρόγραμμα εγγυοδοσίας της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ), που ξεκίνησε στις αρχές Ιουνίου και προβλέπει κρατική εγγύηση για το 80% κάθε δανείου, παράγοντας καθοριστικός για την έγκριση και διαμόρφωση του επιτοκίου. Το ύψος του ποσού δανείου που θα μπορούν να χορηγήσουν οι τράπεζες με εγγύηση της ΕΑΤ δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ένα από τα παρακάτω, όποιο είναι μεγαλύτερο:

1. Το διπλάσιο του ετήσιου μισθολογικού κόστους της επιχείρησης για το 2019. Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δημιουργήθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2019, το ανώτατο δάνειο δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το κατ' εκτίμηση ετήσιο μισθολογικό κόστος για τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας.
2. Το 25% του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά το έτος 2019.
3. Μετά από τεκμηρίωση και βάσει αιτιολόγησης και σχεδίου που καθορίζει τις ανάγκες ρευστότητας του δικαιούχου, το ποσό του δανείου μπορεί να αυξηθεί πέραν των ανωτέρω ορίων για να καλυφθούν οι ανάγκες ρευστότητας από την ημερομηνία χορήγησης του δανείου και για τους επόμενους 18 μήνες για τη μικρομεσαία επιχείρηση και τον αυτοαπασχολούμενο και για τους επόμενους 12 μήνες για μεγάλη επιχείρηση.

Ωστόσο, σύμφωνα με τις τελευταίες αλλαγές, κεφάλαιο κίνησης από το Ταμείο Εγγυοδοσίας και την ΕΑΤ μπορούν να λάβουν και οι προβληματικές εταιρείες, που μέχρι τώρα αποκλείονταν. Όπως ανακοίνωσε το υπουργείο Ανάπτυξης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων, δηλαδή τους κανόνες βάσει των οποίων δανειοδοτούνται οι επιχειρήσεις με εγγύηση του Δημοσίου, ανοίγοντας τον δρόμο και για τη χρηματοδότηση προβληματικών επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα προβλέπεται:

- Για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζομένους και έχουν κύκλο εργασιών και/ή σύνολο του ετήσιου ισολογισμού μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ, ο έλεγχος της προβληματικής στις 31/12/2019 περιορίζεται πλέον στην υποχρέωση η επιχείρηση να μην έχει υπαχθεί σε πτωχευτική διαδικασία ή παύση πληρωμών. Αίρεται, δηλαδή, η προϋπόθεση να μην έχουν χάσει το μισό του μετοχικού τους κεφαλαίου.
- Για επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους που ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, έπειτα από σχετικό ερώτημα που υπέβαλε στην Ε.Ε. το υπουργείο Ανάπτυξης, διευκρινίστηκε ότι μπορούν να δανειοδοτηθούν, εφόσον προβούν σε διορθωτικές ενέργειες πριν από την υποβολή αιτήματος προς ενίσχυση.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΟΣΙΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

«Η κρισιμότητα της εποχής **επιβάλλει τολμηρές λύσεις»**

ΣΤΟΝ ΧΡΗΣΤΟ ΜΑΤΗ

Την ανάγκη να στηριχτούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις της χώρας μπροστά στις επιπτώσεις από την πανδημία τονίζει σε συνέντευξή του στην F.S. ο πρόεδρος του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου της Αθήνας (ΕΕΑ), Γιάννης Χατζηθεοδοσίου.

«Ό,τι είναι να γίνει, πρέπει να γίνει τώρα» τονίζει ο πρόεδρος του ΕΕΑ, ο οποίος εκφράζει την ικανοποίησή του για την ανταπόκριση της κυβέρνησης στις προτάσεις του Επιμελητηρίου, συγχρόνως όμως επισημαίνει ότι σε κάποια πολυδιαφημισμένα χρηματοδοτικά προγράμματα δεν έχουν πρόσβαση επιχειρήσεις που χρειάζονται άμεσα μια ένεση ρευστότητας για να έχουν προοπτικές βιωσιμότητας.

Δεν μπορεί να υπάρχουν βάσιμες προσδοκίες ανάκαμψης χωρίς την ενεργή συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Πώς κρίνετε συνολικά την κατάσταση της χώρας μετά την επανεκκίνηση της οικονομικής δραστηρι-

ότητας μετά την πανδημία;
Πρόκειται για μια σταδιακή επανεκκίνηση με προβλήματα και πολύ φόβο. Κυρίως για το τι «ξημερώνει» στην ελληνική οικονομία. Πρέπει να σας πω ότι κατά τη διάρκεια της πρόσφατης δράσης του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών (ΕΕΑ) με διανομή δωρεάν υγειονομικού υλικού σε εκατοντάδες επιχειρήσεις της Αττικής είχα την ευκαιρία να συζητήσω με πολλούς επιχειρηματίες και εργαζόμενους. Όλοι τόνιζαν τη χαμηλή αγοραστική κίνηση και τον μειωμένο τζίρο τους –σε ορισμένες περιπτώσεις ακόμα και κατά 80%– συγκριτικά με την εποχή προ κορονοϊού, κυρίως εξαιτίας της ανασφάλειας που βιώνουν οι καταναλωτές. Και βέβαια εστίαζαν στο μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν λόγω της έλλειψης ρευστότητας. Άρα η κατάσταση αυτή τη στιγμή στην οικονομία μας είναι εξαιρετικά δύσκολη και αναμένεται να δυσκολέψει κι άλλο. Όταν υπάρχει η βεβαιότητα για παγκόσμια ύφεση λόγω του κορονοϊού, που στην περίπτωση της Ελλάδας θα κυμανθεί σε διψήφιο ποσοστό, τότε καταλαβαίνετε πόσο κρίσιμη είναι αυτή η περίοδος. Σύμφωνα με προβλέψεις, το αμέσως επόμενο διάστημα υπάρχει σοβαρό ενδεχόμενο για πάνω από 100.000 «λουκέτα» μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Κάτι που σημαίνει και νέα «έκρηξη» της ανεργίας. Αν δεν θέλουμε, λοιπόν, να βιώσουμε χειρότερες εμπειρίες από αυτές της εποχής των μνημονίων, πρέπει να ληφθούν άμεσα οριζόντια μέτρα στήριξης όλων των επιχειρήσεων και κατ' επέκταση της απασχόλησης. Στο σημείο που βρισκόμαστε, η προτεραιότητά μας είναι να μειώσουμε τις απώλειες.

Στις 21 Μαΐου είχατε δηλώσει ότι τα μέτρα που είχε ανακοινώσει η κυβέρνηση για τη στήριξη της οικονομίας κινούνται στη σωστή κατεύθυνση, αλλά τρεις εβδομάδες αργότερα, στις 12 Ιουνίου, είπατε ότι το 50% των επιχειρήσεων δεν μπορεί να αποκτήσει πρόσβαση στα χρηματοδοτικά εργαλεία που έχει ανακοινώσει η κυβέρνηση. Τι δεν πήγε καλά;
Οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι η κυβέρνηση έδειξε εξαιρετικά αποτελέσματα στο θέμα της υγειονομικής κρίσης, με την άμεση λήψη μέτρων. Παράλληλα, ανακοινώθηκαν μέτρα για τη στήριξη της οικονομίας, της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης. Όμως στην εφαρμογή τους παρατηρήθηκαν και αστοχίες και αβλεψίες, αλλά κυρίως προϋποθέσεις που ουσιαστικά έθεταν εκτός χρηματοδότησης το μεγαλύτερο ποσοστό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ενώ δεν υπήρχε μέριμνα για τις προβληματικές επιχειρήσεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι χάρη στις παρεμβάσεις του ΕΕΑ εντάχθηκαν στα μέτρα στήριξης περισσότεροι ΚΑΔ και αρκετοί ελεύθεροι επαγγελματίες πήραν την έκτακτη οικονομική ενίσχυση. Όπως ξεκίνησε νωρίτερα η επαναλειτουργία των καταστημάτων εστίασης, μετά από επιστολή που στείλαμε στον πρωθυπουργό. Αντίστοιχα, διευκολύνθηκαν επιχειρήσεις και άλλων κλάδων. Ήταν σίγουρα θετικό ότι η κυβέρνηση δεν αγνόησε τις προτάσεις μας. Όμως σε κάποια πολυδιαφημισμένα χρηματοδοτικά προγράμματα δεν έχουν πρόσβαση επιχειρήσεις που χρειάζονται άμεσα μια ένεση ρευστότητας για να έχουν προοπτικές βιωσιμότητας. Κι αυτό το θεωρούμε και άδικο αλλά και αιτία αθέμιτου ανταγωνισμού.

Το υπόλοιπο 50% που έχει πρόσβαση στη χρηματοδότηση την αξιοποίησε;
Τη χρηματοδότηση την έλαβαν κυρίως μεγάλες εταιρείες και σίγουρα την αξιοποίησαν. Το ζητούμενο όμως είναι πώς αυτό το 50% –που κατά τη γνώμη μου είναι μικρότερο– θα φτάσει σε μεγαλύτερο ύψος, δηλαδή να μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία περισσότερες επιχειρήσεις. Δεν μπορεί να υπάρχουν βάσιμες προσδοκίες ανάκαμψης χωρίς την ενεργή συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Όποιος αποκλείεται από τις χρηματοδοτήσεις είναι σαν να πετιέται από αεροπλάνο χωρίς αλεξίπτωτο.

Είναι πρόβλημα της κυβέρνησης ή του τραπεζικού συστήματος;
Η κυβέρνηση ορίζει τους κανόνες, αυτή μπορεί και ελέγχει το χρηματοπιστωτικό σύστημα, είναι δική της ευθύνη να ασκήσει τις αναγκαίες πιέσεις προς τις τράπεζες ώστε να σταματήσουν επιτέλους οι αποκλεισμοί των δικαιούχων. Όταν υπάρχουν τόσες γραφειοκρατικές διαδικασίες και τόσο αυστηρές προϋποθέσεις, σημαίνει ότι γίνεται προσπάθεια εξαιρέσεων. Όμως η κρισιμότητα της εποχής επιβάλλει τολμηρές λύσεις. Και κυρίως την ενίσχυση του αισθήματος ισονομίας. Δικαίωμα στην επαγγελματική επιβίωση πρέπει να έχουν όλοι. Όποιος αποκλείεται είναι σαν να πετιέται από αεροπλάνο χωρίς αλεξίπτωτο.

Έχετε προτείνει οριζόντια χρηματοδότηση των επιχειρήσεων. Πώς μπορεί να γίνει αυτή;
Ο απλούστερος τρόπος, και νομίζω ο δικαιότερος, είναι η χορήγηση ενός κεφαλαίου κίνησης ή, καλύτερα, επανεκκίνησης σε κάθε επιχείρηση σύμφωνα με τα περσινά φορολογικά της στοιχεία. Να οριστεί ένα κατώτατο επίπεδο και το ποσό με το οποίο θα στηρίζεται κάθε ενδιαφερόμενος να είναι ανάλογο με τον τζίρο της κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας. Για κάποια μπορεί να είναι 10.000 ευρώ, για κάποια άλλη 15.000 ευρώ. Αυτά τα χρήματα, όμως, μπορεί να καθορίσουν το σήμερα και κατ' επέκταση το αύριο για την πλειοψηφία επαγγελματιών και επιχειρήσεων.

Έχετε κάνει την πρόβλεψη για το «κακό» σενάριο των 100.000 «λουκέτων» και των 250.000 ανέργων μέχρι τον Σεπτέμβριο. Ποιο είναι το καλύτερο δυνατό σενάριο; Υπάρχει κάποιο χωρίς «λουκέτα» και ανέργους;
Στη ζωή μου είμαι αισιόδοξος, αλλά δεν πετάω στα σύννεφα. Δυστυχώς, δεν βλέπω κάποιο ρεαλιστικό σενάριο χωρίς κλείσιμο επιχειρήσεων και απώλεια θέσεων εργασίας. Ήδη αρκετές δεν άνοιξαν μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων, κάτι που πρέπει να μας προβληματίσει ιδιαίτερα. Το καλύτερο που μπορούμε να περιμένουμε –και εφόσον εργαστούμε προς αυτή την κατεύθυνση– είναι να περιορίσουμε αυτές τις απώλειες. Να μειώσουμε τις ζημιές. Απαιτούνται όμως μέτρα, όπως η ενίσχυση της ρευστότητας, στην οποία ήδη αναφέρθηκα, η γενναία μείωση των ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεων, η επιδότηση της εργασίας, ώστε να μην έχουμε αύξηση των απολύσεων, και, κυρίως, η ενίσχυση από τους εταίρους μας. Οι οικονομικές συνέπειες της πανδημίας είναι σε παγκόσμιο επίπεδο. Αν δεν υπάρξει τώρα έμπρακτη απόδειξη αλληλεγγύης, πότε;

Τι προσδοκάτε από την υλοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης;
Είναι ώρα να σταματήσουν τα πολιτικά παιχνίδια και να δοθεί πραγματική «ανάσα» από την Ε.Ε. στις οικονομίες των κρατών-μελών. Δύο είναι οι κρίσιμες προϋποθέσεις για να υπάρξει ελπίδα. Η πρώτη σχετίζεται με το τελικό ποσό του Ταμείου Ανάκαμψης και κυρίως με την κατανομή του. Το μεγαλύτερο μέρος πρέπει να δοθεί ως επιχορήγηση, όχι ως δανεισμός. Και η δεύτερη προϋπόθεση είναι ο χρόνος που θα δοθεί αυτή η στήριξη. Ξέρετε, όσο καθυστερούν οι σχετικές αποφάσεις, καθυστερεί και η υλοποίηση του όποιου σχεδίου. Μα τώρα είναι η στιγμή που χρειαζόμαστε την ευρωπαϊκή στήριξη! Αν, σύμφωνα και με όσα αποκάλυψε ο ευρωβουλευτής της ΝΔ κ. Γιώργος Κύρτσος σε τηλεδιάσκεψη που έκανε το ΕΕΑ πριν από λίγες ημέρες, τα χρήματα από τις Βρυξέλλες αρχίσουν να έρχονται μετά το πρώτο εξάμηνο του 2021, φοβάμαι ότι θα είναι αισθητά λιγότερες οι επιχειρήσεις που θα είναι σε λειτουργία. Με δυο λόγια: ό,τι είναι να γίνει, πρέπει να γίνει τώρα!

Θα βοηθήσουν την αγορά στο κέντρο της Αθήνας ο Μεγάλος Περίπατος και οι κανόνες για τις διαδηλώσεις;
Πάντα το ΕΕΑ τόνιζε την ανάγκη δημιουργίας πεζοδρόμων στο κέντρο της πόλης, ως ένα από τα μέτρα ενίσχυσης της κατανάλωσης. Το κέντρο πρέπει να είναι φιλικό προς τον επισκέπτη. Άρα οι αλλαγές που δρομολογούνται σχετικά με τον Μεγάλο Περίπατο είναι σε γενικές γραμμές προς τη σωστή κατεύθυνση. Όμως, ως πρόεδρος του μεγαλύτερου επιμελητηρίου της χώρας, θα ήθελα να έχει προηγηθεί διάλογος με τη συμμετοχή όλων των φορέων. Η ανταλλαγή απόψεων μπορεί να βοηθήσει αποφασιστικά στην υλοποίηση ενός καλύτερου σχεδιασμού.
Σχετικά με τις διαδηλώσεις, κανείς δεν πρέπει και δεν μπορεί να αγνοήσει το δημοκρατικό δικαίωμα των πολιτών στη διαμαρτυρία. Είναι κομβικό κομμάτι του πολιτεύματός μας. Όμως δεν μπορεί και να συνεχιστεί η ταλαιπωρία επαγγελματιών, κατοίκων και επισκεπτών του κέντρου με το συχνότατο κλείσιμο δρόμων εξαιτίας κάποιας συγκέντρωσης λίγων δεκάδων διαδηλωτών. Ούτε μπορεί να γινόμαστε πάντα θεατές σε ένα θέατρο του παραλόγου με τα βίαια επεισόδια και την αναίτια καταστροφή καταστημάτων μετά από κάποιες πορείες. Πρέπει να μπουν κάποια όρια και, κυρίως, να επικρατήσει η λογική. Μέλημά μας πρέπει να είναι η αναβάθμιση της πόλης και η ανάδειξη των σημείων αναφοράς της. Με αυτό το σκεπτικό προχωρήσαμε και στην πρωτοβουλία μας ως ΕΕΑ «Agora Athens – Πλάκα Μοναστηράκι» για την περιοχή του ιστορικού κέντρου και την προσέλκυση περισσότερων επισκεπτών, κυρίως ξένων. Και χαίρομαι ιδιαίτερα που ο Δήμος Αθηναίων αποφάσισε να συνδράμει στη χρηματοδότηση της πρωτοβουλίας μας. Μπορούμε να δούμε ένα κέντρο της Αθήνας πολύ ομορφότερο, περισσότερο ασφαλές, που θα προσφέρει την ευκαιρία στον επισκέπτη για αξέχαστες αγοραστικές εμπειρίες σε επιχειρήσεις που θα έχουν μετασχηματιστεί ψηφιακά και θα δίνουν τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους ακόμα και για εικονικές περιηγήσεις. Πρέπει να κοιτάμε μπροστά. Και η εφαρμογή κανόνων στην κοινωνική ζωή της πόλης, σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των τεχνολογικών εργαλείων που υπάρχουν, μπορεί να ενισχύσει σε σημαντικό βαθμό την επιχειρηματικότητα και την ελληνική οικονομία.

ΠΟΥ για κορονοϊό:
Τα χειρότερα είναι μπροστά μας

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΚΚΑΣ

Καλπάζει η επιδημία κορονοϊού στον πλανήτη, με τα κρούσματα να αυξάνονται καθημερινά με ταχύτατο ρυθμό. Το γεγονός αυτό δημιουργεί έντονη ανησυχία στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), με τον γενικό διευθυντή του οργανισμού, Τέντρος Άντανομ Γκεμπρεγέσους, να δηλώνει ότι τα χειρότερα είναι μπροστά μας. Να σημειώσουμε ότι μπορεί να υπάρχει αισιοδοξία για την ανακάλυψη εμβολίου, όμως θωρείται ακόμη πρόωρη η αναφορά εγγυήσεων για την αναχαίτιση της πανδημίας.

Όπως ανακοίνωσε την Τετάρτη 1 Ιουλίου ο ΠΟΥ, καθημερινά ο αριθμός των ανθρώπων που μολύνονται από τον νέο κορονοϊό παγκοσμίως υπερβαίνει τους 160.000.

«Εδώ και μία εβδομάδα ο αριθμός των νέων κρουσμάτων ξεπερνά τα 160.000 την ημέρα. Το 60% όλων των κρουσμάτων Covid-19 που έχουν καταμετρηθεί έως σήμερα έχει καταγραφεί κατά τη διάρκεια του τελευταίου μήνα» είπε ο Τέντρος Άντανομ Γκεμπρεγέσους.

Εξάλλου, σύμφωνα με τον ίδιο, τα κράτη που απέτυχαν να χρησιμοποιήσουν κάθε μηχανισμό που είχαν στη διάθεσή τους στη μάχη κατά του νέου κορονοϊού θα δυσκολευτούν να τον νικήσουν. «Ορισμένες χώρες… ακολούθησαν μια κατακερματισμένη προσέγγιση. Αυτές οι χώρες θα έχουν έναν μακρύ, δύσκολο δρόμο μπροστά τους» σημείωσε ο γενικός διευθυντής του ΠΟΥ, χωρίς να ξεχωρίσει κάποιο κράτος.

«Δεν θα κουραστούμε ποτέ να λέμε ότι ο καλύτερος τρόπος για να εξέλθουμε αυτής της πανδημίας είναι να υιοθετήσουμε μια καθολική προσέγγιση» τόνισε ο κ. Γκεμπρεγέσους, απευθύνοντας για μία ακόμη φορά έκκληση να τηρούνται οι κανόνες κοινωνικής αποστασιοποίησης, να εντοπίζονται και να απομονώνονται τα περιστατικά, να τίθενται σε καραντίνα οι επαφές τους και να χρησιμοποιείται μάσκα, όταν είναι απαραίτητο.

«Πρέπει να κάνουμε τα πάντα», επέμεινε, επισημαίνοντας ότι οι χώρες που έχουν υιοθετήσει αυτή την «καθολική προσέγγιση» έχουν καταφέρει να αναχαιτίσουν τη διασπορά του νέου κορονοϊού.

Ο επικεφαλής του ΠΟΥ συμπλήρωσε μάλιστα ότι η Ιταλία και η Ισπανία, αν και αντιμετώπισαν μια «αποθαρρυντική κατάσταση», όταν βρίσκονταν στο επίκεντρο της πανδημίας τον Μάρτιο, κατάφεραν να περιορίσουν την επιδημία χάρη σε έναν «συνδυασμό ηγεσίας, σεμνότητας, ενεργού συμμετοχής κάθε μέλους της κοινωνίας και εφαρμογής μιας καθολικής προσέγγισης».

Μέχρι σήμερα έχουν καταγραφεί πάνω από 10 εκατομμύρια κρούσματα και πάνω από 500.000 θάνατοι εξαιτίας του ιού αυτού. Τα μισά κρούσματα βρίσκονται στην αμερικανική ήπειρο, με τις ΗΠΑ και τη Βραζιλία να μετρούν η καθεμιά από το 1/4 του συνόλου της ηπείρου, καταγράφοντας καθημερινά 40.000 και 30.000 νέα κρούσματα αντίστοιχα. Τρίτη στη σειρά η Ινδία με κάτω από 20.000 κρούσματα ημερησίως, ενώ στην τέταρτη θέση βρίσκεται η Ρωσία με 6.000-7.000 κρούσματα ημερησίως. Στην πρώτη δωδεκάδα των χωρών τις οποίες η νόσος έχει πλήξει περισσότερο περιλαμβάνονται ακόμη το Ηνωμένο Βασίλειο, το Περού, η Χιλή, η Ισπανία, η Ιταλία, το Ιράν, το Μεξικό και το Πακιστάν.

Ο γενικός διευθυντής του ΠΟΥ στην αρχή της εβδομάδας, κατά την τακτική ενημέρωση για την πορεία της πανδημίας, σημείωσε ότι όλοι θέλουμε αυτό να τελειώσει, όμως ούτε κατά διάνοια δεν είμαστε κοντά στο τέλος, αντίθετα «τα χειρότερα είναι μπροστά μας».

Το πρόβλημα με τη νέα ασθένεια, για την οποία δεν υπάρχουν ακόμη φάρμακα ή εμβόλιο, έρχεται να ενισχυθεί τώρα από νέες μελέτες που δημοσιεύονται σε επιστημονικά περιοδικά και σύμφωνα με τις οποίες η μεγάλη θνησιμότητα δεν περιορίζεται στις μεγάλες ηλικίες ή σε άτομα με συνοδές παθήσεις, αλλά επεκτείνεται και σε νέους ηλικίας 20-30 ετών. Και μάλιστα, επεκτείνοντας την ηλικιακή ομάδα στους 20-54 ετών, αμερικανική μελέτη διαπίστωσε ότι το 38% των νοσηλευομένων ήταν στις ηλικίες αυτές και επιπλέον οι μισοί που χρειάστηκαν εντατική ήταν κάτω των 65 ετών.

Επίσης, το γεγονός ότι ο ιός μεταδίδεται και από άτομα που έχουν προσβληθεί αλλά δεν έχουν συμπτώματα βάζει την παγκόσμια κοινότητα στη θέση της προστασίας των άλλων κατ' αρχάς και δευτερευόντως στη θέση της προστασίας του ατόμου από τους άλλους (οι μάσκες προστατεύουν τους άλλους περισσότερο απ' ό,τι εκείνους που τις φορούν).

> “Το εμβόλιο, παρά τα ελπιδοφόρα μηνύματα, εκτιμάται ότι θα αργήσει να κυκλοφορήσει.

Πέντε μέτρα από τον ΠΟΥ

Δεδομένης της κατάστασης, ο γενικός διευθυντής του ΠΟΥ υπογράμμισε πως μπορεί το εμβόλιο να είναι σημαντικό εργαλείο για τον έλεγχο της νόσου, όμως η ανακάλυψή του αργεί ακόμη. Γι' αυτό, όπως είπε, είναι προτιμότερο να εφαρμόζουμε όλοι τα μέτρα που… έχουμε στα χέρια μας και τα οποία είναι τα γνωστά πλέον μέτρα δημόσιας υγείας. Ζήτησε, λοιπόν, ξανά από τις χώρες να επικεντρωθούν σε πέντε σημεία, προκειμένου να σωθούν ζωές, άμεσα:

1. Ενδυνάμωση κοινοτήτων. Κάθε πολίτης πρέπει να καταλάβει ότι δεν είναι αβοήθητος και ότι η υγεία του είναι στα χέρια του. Τα μέτρα προστατεύουν τον ίδιο και τους άλλους γύρω του. Πρέπει να τηρείται η φυσική απόσταση, η υγιεινή των χεριών, η κάλυψη του στόματος και της μύτης σε περίπτωση βήχα, η παραμονή στο σπίτι εάν αισθάνονται άρρωστοι, η χρήση μάσκας και η ενημέρωση μόνο από αξιόπιστες πηγές. Ακόμη κι αν τα άτομα βρίσκονται σε κατηγορία χαμηλού κινδύνου, η τήρηση των μέτρων είναι ζήτημα ζωής και θανάτου για κάποιον άλλον.
2. Καταστολή της μετάδοσης. Ανεξάρτητα από το αν οι χώρες έχουν περιορισμένες εστίες, υπάρχουν μέτρα καταστολής της εξάπλωσης του ιού. Οι εργαζόμενοι στην υγεία πρέπει να είναι εκπαιδευμένοι και να διαθέτουν προστατευτικό εξοπλισμό. Η ιχνηλάτηση για νέα κρούσματα πρέπει να τηρείται απαρέγκλιτα, όσο εκτεταμένη κι αν είναι η μετάδοση της νόσου, ακόμη και από μη επαγγελματίες υγείας, εφόσον τα άτομα είναι εκπαιδευμένα. Αντίστοιχα, πρέπει να εφαρμόζεται και απομόνωση των περιστατικών στο σπίτι ή σε δομή υγείας.
3. Διάσωση ζωών. Η έγκαιρη αναγνώριση κρουσμάτων και η κλινική φροντίδα σώζουν ζωές. Η παροχή οξυγόνου και δεξαμεθαζόνης σε άτομα με σοβαρή και κρίσιμη ασθένεια σώζει ζωές. Όπως και η προστασία ατόμων υψηλού κινδύνου, καθώς και ηλικιωμένων σε δομές μακροχρόνιας περίθαλψης.
4. Επιτάχυνση της έρευνας. Πολλά ακόμη δεν γνωρίζουμε για τον νέο ιό. Έτσι, ο ΠΟΥ συγκαλεί σε δεύτερη συνάντηση την επιστημονική κοινότητα, για επανεκτίμηση των ερευνητικών προτεραιοτήτων για το επόμενο στάδιο της πανδημίας.
5. Χρειάζεται πολιτική ηγεσία. Απαραίτητη είναι η εθνική ενότητα και η παγκόσμια αλληλεγγύη για την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την καταστολή της μετάδοσης, τη διάσωση ζωών και την ελαχιστοποίηση των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων του ιού.

ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ **ΧΩΡΙΣ ΤΟΥΣ... ΚΑΛΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ**

ΧΑΡΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Με το... απαγορευτικό να παραμένει για τους καλούς πελάτες, η Ελλάδα άνοιξε όλες τις πύλες της, ευελπιστώντας να σώσει ό,τι μπορεί από τη φετινή τουριστική περίοδο. Από την 1η Ιουλίου άνοιξαν τα σύνορα για ξένους ταξιδιώτες και εκτός της Ε.Ε., με αυστηρότατους όμως κανόνες και πρωτοφανή μέτρα υγειονομικής ασφάλειας σε καταλύματα και μεταφορές, σε μια προσπάθεια αφενός να περιοριστεί όσο το δυνατόν περισσότερο η απώλεια στα τουριστικά έσοδα λόγω της πανδημίας του κορονοϊού και αφετέρου να αποφευχθεί η διασπορά της νόσου, καθώς σε αυτή την περίπτωση δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να μπει «λουκέτο» ακόμη και σε ένα ολόκληρο νησί.

Οι προσδοκίες για τη φετινή περίοδο δεν είναι μεγάλες, εντούτοις η τουριστική αγορά προσδοκά να κερδίσει όσα γίνεται περισσότερα από τα φετινά μικρά μερίδια και από τον ανταγωνισμό. Το άνοιγμα των περιφερειακών αεροδρομίων δίνει το σήμα για να κινηθούν οι κρατήσεις, με τις πληρότητες επί του παρόντος να βρίσκονται κοντά στο 20%. Η αγορά στρέφει την προσοχή της στις πληρότητες που θα επιτευχθούν τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο και ο στόχος είναι να μετριαστούν όσο το δυνατόν οι απώλειες σε έσοδα.

Δύσκολο εγχείρημα

Το εγχείρημα είναι ιδιαίτερα δύσκολο, καθώς από τη λίστα των χωρών με τις οποίες η Ε.Ε. ανοίγει τα σύνορά της απουσιάζουν οι καλοί πελάτες της Ελλάδας, όπως η Ρωσία, οι ΗΠΑ, το Ισραήλ και η Κίνα. Επίσης, μέχρι τις 15 Ιουλίου η Ελλάδα δεν θα επιτρέπει απευθείας πτήσεις από τη Μεγάλη Βρετανία και τη Σουηδία. Ωστόσο, μόνο από Μεγάλη Βρετανία, ΗΠΑ και Ρωσία μπήκαν την προηγούμενη χρονιά στο τουριστικό «καλάθι» περίπου 4 δισ. ευρώ από τα συνολικά 18,2 δισ. ευρώ που ήταν οι εισπράξεις. Πρόκειται για το 20% των εσόδων της χώρας από τον τουρισμό και πολύ περισσότερο για συγκεκριμένους ελληνικούς προορισμούς και ξενοδοχειακές μονάδες, που εξαρτώνται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τη μία ή την άλλη αγορά.

> *Μόνο από τη Μεγάλη Βρετανία, τις ΗΠΑ και τη Ρωσία προήλθε το 20% των τουριστικών εσόδων για το 2019.*

Πιο αναλυτικά, το Ηνωμένο Βασίλειο αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη αγορά του ελληνικού τουρισμού, μετά τη Γερμανία. Το 2019 οι εισπράξεις από τη Βρετανία διαμορφώθηκαν στα 2,564 δισ. ευρώ και οι αφίξεις πέρυσι έφτασαν τα 3,5 εκατομμύρια ταξιδιώτες. Το 2019 το 26% των δαπανών των Βρετανών στην Ελλάδα έγινε στο δεύτερο τρίμηνο και το 63% στο τρίτο, ενώ το 89% των πριν από την πανδημία προγραμματισμένων θέσεων προς τα περιφερειακά αεροδρόμια για φέτος ήταν με πτήσεις χαμηλού κόστους.

Οι ΗΠΑ αποτελούν την τρίτη μεγαλύτερη αγορά του ελληνικού τουρισμού. Η Ελλάδα συνιστά δημοφιλή προορισμό των Αμερικανών, ιδιαίτερα για το προϊόν «ήλιος και θάλασσα», αλλά τα τελευταία χρόνια η διαμονή τους εδώ περιλαμβάνει και αρκετές ημέρες στην πρωτεύουσα. Οι ρυθμοί αύξησης των αφίξεων από τις ΗΠΑ την τελευταία διετία ήταν υπερδιπλάσιοι του συνόλου του ελληνικού τουρισμού και το 2019 έφτασαν τα 1,18 εκατομμύρια ταξιδιώτες. Πέρυσι οι ταξιδιωτικές εισπράξεις από τις ΗΠΑ ήταν 1,2 δισ. ευρώ. Το 2019 το 27% των δαπανών των Αμερικανών τουριστών στην Ελλάδα έγινε κατά το δεύτερο τρίμηνο, ενώ το 52% στο τρίτο τρίμηνο, σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ).

Η Ρωσία βρίσκεται στη 12η θέση της αγοράς του ελληνικού τουρισμού, έχοντας υποχωρήσει σημαντικά από τα επίπεδα στα οποία βρισκόταν προ δεκαετίας. Η Ελλάδα, ωστόσο, αποτελεί αγαπημένο προορισμό ενός πολύ μεγάλου αριθμού Ρώσων ιδιαίτερα υψηλού εισοδηματικού προφίλ, που προτιμούν έναν μικρό αριθμό περιοχών και μονάδων, κυρίως στην Κρήτη και στη Χαλκιδική. Το 2019 το 22% των δαπανών των Ρώσων τουριστών στην Ελλάδα, οι οποίες έφτασαν στα 433 εκατ. ευρώ (582.000 ταξιδιώτες), έγινε στο δεύτερο τρίμηνο και το 60% στο τρίτο, ενώ για φέτος μόλις το 3% των προγραμματισμένων θέσεων προς τα περιφερειακά αεροδρόμια ήταν με πτήσεις χαμηλού κόστους.

Το Ισραήλ, όπου η πανδημία δείχνει να ανησυχεί εκ νέου τα ευρωπαϊκά κέντρα λήψης αποφάσεων, αποτελεί μία από τις νέες δυναμικά ανερχόμενες αγορές του ελληνικού τουρισμού. Η αγορά του Ισραήλ βρίσκεται στην 21η θέση του ελληνικού τουρισμού και συγκεκριμένα το 2019 έφερε έσοδα της τάξης των 200 εκατ. ευρώ, με το 27% των δαπανών των Ισραηλινών τουριστών στην Ελλάδα στο δεύτερο τρίμηνο και το 54% στο τρίτο. Για το 2020, μόλις το 4% των προγραμματισμένων προ πανδημίας θέσεων προς τα περιφερειακά αεροδρόμια ήταν με πτήσεις χαμηλού κόστους.

Σημειώνεται πως ενώ αρχικά υπήρχε η εικόνα πως τα φετινά έσοδα από τον τουρισμό θα μπορούσαν να φτάσουν τα 8 δισ. ευρώ, από τα συνολικά 20 δισ. που αναμένονταν πριν από το ξέσπασμα της πανδημίας, τελικά δεν φαίνεται να αναμένονται περισσότερα από το 20%-25% των περσινών τουριστικών εισπράξεων, δηλαδή έως 5 δισ. ευρώ.

Πάντως, η ανυπομονησία χτυπά κόκκινο, καθώς, όπως σημειώνουν στελέχη του τουριστικού κλάδου, οι επόμενες δύο τουλάχιστον εβδομάδες θα είναι αυτές που θα καθορίσουν την τουριστική ζήτηση και θα δώσουν την εικόνα της σεζόν. Εφόσον διατηρηθεί το αίσθημα ασφάλειας και δεν υπάρξουν προβλήματα με τη διαχείριση πιθανών κρουσμάτων, η χώρα θα διατηρήσει το σημαντικό πλεονέκτημα που έχει στην υγειονομική κρίση, κάτι που με τη σειρά του θα ενισχύσει τη ροή τουριστών.

Πέντε χρόνια μετά – Έναν χρόνο μετά

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΑΛΛΗ*

Στο δημοψήφισμα της 5ης Ιουλίου 2015 ψήφισαν 6.161.338 συμπολίτες μας, εκ των οποίων 2.245.368 (38,69%) «ναι» και 3.558.864 (61,31%) «όχι». Ο απόλυτος αριθμός του «όχι», όπως και το ποσοστό, ήταν συντριπτικά. Το ίδιο συντριπτικά με ένα χτύπημα του κεφαλιού στον τοίχο.

Στις εκλογές της 7ης Ιουλίου 2019 το άθροισμα ψήφων ΝΔ, ΚΙΝΑΛ και Δημιουργίας Ξανά ανήλθε σε 2.750.872, επί συνόλου 5.769.644 ψηφισάντων.

Οι δυνάμεις του «ναι» αύξησαν τον αριθμό ψήφων τους κατά μισό εκατομμύριο, όσο περίπου έχασαν οι δυνάμεις του «όχι», οι οποίες (φαίνεται ότι) έχασαν επίσης και το ποσοστό της αυξημένης αποχής.

Κάπως έτσι, σε συνδυασμό με τη μεικτή κομμάτων και αποχρώσεων που «κατέβασε» ως κυβέρνηση ο Κυριάκος Μητσοτάκης, επανήλθαμε στην κανονικότητα. Και, για να μην μπερδευόμαστε, κανονικότητα για τον πολίτη είναι να παρακολουθεί τα πεπραγμένα της κυβέρνησης και να κοιμάται το βράδυ σίγουρος ότι θα ξυπνήσει στην ίδια χώρα, με το ίδιο νόμισμα και στο ίδιο πάνω-κάτω βιοτικό επίπεδο. Είναι λογικό η κάθε κυβέρνηση αλλού να επιτυγχάνει και αλλού να αποτυγχάνει, όπως είναι λογικό κάποιοι να την αγαπούν και κάποιοι να τη μισούν. Είναι απολύτως παράλογο να ζει κανείς τρομαγμένος, μην μπορώντας να προβλέψει πού ακριβώς θα καταλήξουν οι ερασιτεχνισμοί και οι παλικαριές ανίκανων και ιδεοληπτικών ανθρώπων, που εντέλει απέδειξαν ότι δεν είχαν κανέναν απολύτως δισταγμό, κανένα όριο και καμία ντροπή.

Στο δημοψήφισμα του 2015 θριάμβευσε η νοοτροπία που θέλει την πραγματικότητα να υπακούει στα «θέλω» μας. Η απίθανη εκείνη λογική που υποδεικνύει πως όλος ο κόσμος οφείλει να υποταχθεί στα καπρίτσια μας. Η συνεπής μεταπολιτευτική πρακτική του «τρώω, πίνω και λογαριασμό δε δίνω σε κανέναν». Πολλοί μίλησαν για ύβρεις και διχασμό και ανήθικες πολιτικές εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ. Υπήρξαν κι αυτά. Το χειρότερο, ωστόσο, ήταν η παγιωμένη αντίληψη στην ελληνική κοινωνία ότι μπορούμε να απολαμβάνουμε χωρίς να κοπιάζουμε και ότι δικαιούμαστε, άρα απαιτούμε, αυτό να συνεχιστεί επ' άπειρον, διότι «είμαστε ανεξάρτητοι, είμαστε Έλληνες», αλλά και γιατί η χώρα υπέφερε από την «μπότα των δανειστών».

Δεν έχει απολύτως καμία σημασία να αναφερθούμε στις χυδαιότητες που εκτοξεύτηκαν από την πλευρά της σημερινής αξιωματικής αντιπολίτευσης προς τις τότε κυβερνήσεις. Αυτό που έχει σημασία είναι να δούμε, και να το κατανοήσουμε βαθιά μέσα μας, πως όλα αυτά είχαν και εξακολουθούν να έχουν ακροατήριο. Υπάρχει ακόμη κοινό που τα πιστεύει αυτά, όπως πιστεύει (και αυτό δεν αφορά μόνο τον ΣΥΡΙΖΑ) και ότι μας ψεκάζουν. Αν παρακολουθήσουμε τις επιθέσεις που δέχεται η παρούσα κυβέρνηση για το μεταναστευτικό και το Σκοπιανό, εύκολα διαπιστώνουμε ότι η χυδαιότητα διατρέχει οριζόντια την κοινωνία, η οποία παραμένει σε ικανό ποσοστό έτοιμη να αυτοαναφλεγεί και να ξεπεράσει τα όρια. Ας μην ξεχάσουμε ποτέ ότι αντιμνημονιακή υπήρξε και η ΝΔ επί μακρόν και την έκανε μεγαλοπρεπή την κωλοτούμπα, όταν κλήθηκε, το 2012, να κυβερνήσει. Ο αντιμνημονιασμός του ΣΥΡΙΖΑ και των ΑΝΕΛ είχε μέντορα τον τότε αρχηγό της ΝΔ. Απλώς εκείνος είχε όρια και δεν μπορούσε να τους φτάσει σε ακρότητα και φτήνια διατυπώσεων. Και, φυσιολογικά, κατέρρευσε.

Αυτό που ενδεχομένως άλλαξε τα πέντε χρόνια που μεσολάβησαν από το δημοψήφισμα είναι το κρίσιμο ποσοστό των ψηφοφόρων το οποίο κρίνει και ψηφίζει με βάση τη λογική, την πραγματικότητα όπως είναι και όχι όπως ο καθένας τη φαντάζεται και, φυσικά, σταθμίζει τα γεγονότα με τεχνοκρατικά και επιστημονικά κριτήρια. Με απλούστερη διατύπωση, υπάρχει πλέον μια κρίσιμη μάζα στην ελληνική κοινωνία που δεν πιστεύει στην επιθετική επαιτεία και στο ότι οι ξένοι πρέπει να μας χρηματοδοτούν για να περνάμε καλά. Σε αυτή τη μάζα περιλαμβάνεται και το μεγάλο πλήθος όσων μετανάστευσαν και, ζώντας αλλού, βλέπουν πόσο διαφορετικά ενεργεί και σκέφτεται ο κόσμος. Για να μη γελιόμαστε ότι προοδεύσαμε, ας σκεφτούμε ότι η χώρα αποτελεί παγκόσμιο πρότυπο για την αντιμετώπιση της πανδημίας, αλλά οι χυδαιότητες και η εσωτερική υπονόμευση βρίσκουν ακόμη ακροατές.

Αυτό που ενδεχομένως άλλαξε έναν χρόνο μετά την εκλογή του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι ότι για πρώτη φορά επί δεκαετίες επέδειξε με διάρκεια και σε πολλούς τομείς άκρατο επαγγελματισμό και αποτελεσματικότητα: στο θέμα του πανεπιστημιακού ασύλου, στη δίωξη των καταλήψεων, στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας, στον Έβρο, στην αντιμετώπιση της πανδημίας, στη συνεργασία με τους κοινοτικούς εταίρους, στην εξωτερική πολιτική, στην ψηφιακή αναμόρφωση. Ακόμη κι αν διαφωνεί κανείς με τα πεπραγμένα της κυβέρνησης είτε σε αυτούς είτε, ιδίως, σε άλλους τομείς, αντιλαμβάνεται ότι υπάρχει ένας στοιχειώδης προγραμματισμός και μια προσπάθεια να μπαίνουν τα πράγματα σε σειρά. Και στις εκλογές, όποτε γίνουν, ο καθένας θα κρίνει.

Αυτό που δεν άλλαξε ούτε στα πέντε ούτε στον έναν χρόνο είναι οι χαμηλοί τόνοι του Κυριάκου Μητσοτάκη, ο οποίος φαίνεται ότι έχει εμπεδώσει πόσο εύκολα μπορεί να αναφλεγεί η κοινή γνώμη, η οποία είναι εθισμένη επί δέκα χρόνια στις κατάρες και στις κραυγές. Είναι ίσως η μόνη εξήγηση για το γεγονός ότι η κυβέρνηση σε ορισμένους τομείς, ειδικά στην οικονομία, φαίνεται συχνά να πισωγυρίζει και να αποκλίνει από τις αρχές της. Είναι φανερό ότι μεγάλο μέρος των ψηφοφόρων δυσκολεύεται, ακόμη, να ακολουθήσει είτε αυτή είτε οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση σε διαφορετικές και πιο δύσκολες επιλογές. Αρέσκεται ακόμη σε εντυπωσιασμό και παροχές.

Αυτή την οπτική διατηρεί και ο ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος επενδύει καθαρά στην ανάφλεξη και σε ένα νέο 2015. Μας έχει αφήσει «προίκα» την απλή αναλογική και ελπίζει ότι η όξυνση θα ξαναμαζέψει τους ψηφοφόρους. Μισό εκατομμύριο δεν μοιάζει, στη θεωρία, άπιαστο όνειρο. Το θέμα είναι ότι οι δυνάμεις του «ναι», όπως εκφράστηκαν στο δημοψήφισμα και αργότερα, στις εκλογές του 2019, δεν φαίνονται διατεθειμένες να παραδώσουν τη χώρα στην πυρά για κανέναν λόγο πλέον. Σχεδόν διαμορφώθηκε μια κρίσιμη μάζα που μπορεί να αντιδράσει αποτελεσματικά σε κάθε νέα απόπειρα λαϊκισμού, χυδαιότητας και βιασμού της δημοκρατικής λειτουργίας.

Λέγεται συχνά ότι η Ιστορία επαναλαμβάνεται ως φάρσα. Ο ΣΥΡΙΖΑ τορπίλισε το 2014 την εκλογή Προέδρου για να εκβιάσει την άνοδό του στην κυβέρνηση. Τότε βγήκαν και κασέτες, επεξεργασίας Λαζόπουλου, με πρωταγωνιστή Χαϊκάλη, για δήθεν χρηματισμό βουλευτών για να ψηφίσουν Πρόεδρο. Μια μπαρούφα από τις πολλές, που έπαιξε κι αυτή τον ρόλο της. Και σήμερα βγαίνουν κασέτες που αναδεικνύουν (όχι όμως αυτές) παρακράτος, παραδικαστικό, «μαγαζί» και «δουλειές». Η χώρα παρακολουθεί ατάραχη και διασκεδάζει με τον ξεπεσμό των πρωταγωνιστών, διότι όλα αυτά τα έχει αφήσει πίσω της, οριστικά. Πισωγυρίσματα θα υπάρξουν, αλλά δεν θα είναι κρίσιμα, ούτε τρομακτικά. Ο δρόμος δεν θα είναι εύκολος, αλλά πάμε καλά. Η κοινωνία αλλάζει.

*Ο Δημήτρης Γαλλής είναι δικηγόρος.

> *Αυτό που ενδεχομένως άλλαξε τα πέντε χρόνια που μεσολάβησαν από το δημοψήφισμα είναι το κρίσιμο ποσοστό των ψηφοφόρων το οποίο κρίνει και ψηφίζει με βάση τη λογική, την πραγματικότητα όπως είναι και όχι όπως ο καθένας τη φαντάζεται και, φυσικά, σταθμίζει τα γεγονότα με τεχνοκρατικά και επιστημονικά κριτήρια.*

Η ΕΠΑΝΑΚΑΜΨΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ ΑΠΩΘΕΙ…

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΤΗΣ

Πολιτικά αντανακλαστικά της περιόδου διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ ενεργοποίησαν στην ελληνική κοινή γνώμη οι πρόσφατες αποκαλύψεις για την κυβερνητική περίοδο του ΣΥΡΙΖΑ, οι οποίες δημιούργησαν ένα εξαιρετικά βαρύ κλίμα στην Κουμουνδούρου και ενεργοποίησαν εσωκομματικά ρήγματα που η εξουσία της περιόδου 2015-2019 είχε προσωρινά γεφυρώσει.

Χαρακτηριστική είναι η καταγραφή των απαντήσεων στην ερώτηση που συνηθίζει να θέτει η MRB στις τάσεις, όπου ζητείται από τους πολίτες να απαντήσουν στο ερώτημα ποιο κόμμα θα τους ενοχλούσε εάν κέρδιζε τις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές. Σε αυτό, λοιπόν, η συσπείρωση εναντίον του ΣΥΡΙΖΑ αγγίζει σχεδόν έναν στους δύο ψηφοφόρους (45,5%), ενώ, αντίθετα, η αρνητική συσπείρωση απέναντι στη ΝΔ είναι στο 33,1%, δηλαδή η διαφορά είναι στις 12,4 μονάδες.

Δεν πρόκειται για το μεγαλύτερο ποσοστό του ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος τα τελευταία δύο χρόνια κινείται στο 45%-47%, αλλά για πρώτη φορά από τον Ιούλιο του 2018 η διαφορά αυξάνεται. Τον Ιούλιο του 2018 ήταν στις 20 μονάδες, ενώ τον Δεκέμβριο του 2019 είχε πέσει στις 10,8 μονάδες.

Ουσιαστικά, δηλαδή, σε ένα μέρος της κοινής γνώμης, οι εξελίξεις των τελευταίων ημερών με την εμπλοκή στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ σε υποθέσεις παρακράτους ξαναθύμισαν την κυβερνητική θητεία του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς η παραπομπή του πρώην αναπληρωτή υπουργού Δικαιοσύνης, Δημήτρη Παπαγγελόπουλου, άνοιξε το κουτί των αναμνήσεων με αδιευκρίνιστες μέχρι στιγμής συνέπειες.

Το «βρόμικο ’89»

Η προσπάθεια του κ. Τσίπρα από την αυτοτοποθέτηση ως πολιτική συνέχεια του ενιαίου Συνασπισμού να διολισθήσει στην πολιτική συνέχεια του ΠΑΣΟΚ και να ταυτιστεί με τον Ανδρέα Παπανδρέου ως θύμα «διώξεων της Δεξιάς» προκάλεσε σοβαρές αναταράξεις και ενόχλησε αρκετούς στο στελεχιακό δυναμικό του κόμματος.

Διότι από τη μια ταιριάζει με το πολιτικό προφίλ που θέλει να δώσει στη νέα εκδοχή του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, από την άλλη, όμως, προκαλεί δυσφορία σε σειρά στελεχών του κόμματος που θυμούνται εαυτούς ως πολιτικούς φίλους των διωκτών του Ανδρέα Παπανδρέου και όχι ως μέλη του κλαμπ των χειροκροτητών του τότε πρωθυπουργού και αρχηγού του ΠΑΣΟΚ.

Ανάμεσά τους, ο πρώην υπουργός Νίκος Φίλης, αλλά και ο πρώην πρόεδρος του ΣΥΝ, Νίκος Κωνσταντόπουλος, ο οποίος ήταν υπουργός Εσωτερικών στην κυβέρνηση που παρέπεμψε τον Ανδρέα Παπανδρέου αλλά και ένας εκ των τριών κατηγόρων βουλευτών στο Ειδικό Δικαστήριο.

Ο κ. Φίλης πήρε αποστάσεις από τις αναλογίες του 1989 με το 2020, ο κ. Κωνσταντόπουλος χαρακτήρισε τον κ. Τσίπρα «υβριστή των αγώνων της Αριστεράς», ενώ ο έτερος των υπουργών του ΣΥΝ το 1989, ο κ. Φώτης Κουβέλης, μάλλον είναι πλησιέστερα στην εκδοχή της «σκευωρίας της Δεξιάς». Όμως η παρουσία του δίπλα στη γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ, Όλγα Γεροβασίλη, στην παράσταση στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, όπου ζήτησαν από τη Δικαιοσύνη «να προβεί σε κάθε νόμιμη ενέργεια σχετικά με αυτεπάγγελτα διωκόμενες πράξεις, καθώς και να εφαρμοστεί ο νόμος απ’ όλες τις αρχές», δεν θεωρήθηκε από τα στελέχη του κόμματος ενίσχυση της δημόσιας εικόνας του.

Η κάλυψη στον Παππά

Ο κ. Παππάς, αφού άλλαξε 4-5 εκδοχές για τη συζήτηση με τον κ. Μιωνή, υποχρεώθηκε σε μια επώδυνη, εξαιρετικά ασαφή ανάληψη ευθύνης, όπου δεν προσδιόριζε καν τι είχε κάνει λάθος.

Η δημοσκόπηση της GPO που δημοσιεύτηκε στα «Νέα» το προηγούμενο Σάββατο καταγράφει μια πλειοψηφική βεβαιότητα στην κοινή γνώμη ότι ο τότε πρωθυπουργός γνώριζε τις δραστηριότητες του υπουργού Επικρατείας.

Πολλά στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, ανάμεσα στα οποία και ο κ. Τσακαλώτος, πήραν σοβαρές αποστάσεις από το αφήγημα Παππά, εκφράζοντας τη δυσφορία τους, ενώ το σύνολο σχεδόν των στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ περιορίστηκαν να πουν ότι ο κ. Παππάς έδωσε εξηγήσεις, κρατώντας αποστάσεις από το περιεχόμενο των εξηγήσεων.

> *Σχεδόν ένας στους δύο ψηφοφόρους δηλώνει ότι θα ενοχληθεί αν ο ΣΥΡΙΖΑ κερδίσει τις εκλογές και για πρώτη φορά μετά από δύο χρόνια η διαφορά με τη ΝΔ στη συγκεκριμένη ερώτηση αυξήθηκε.*

Η βεβαιότητα ότι η συζήτηση που δημοσιεύτηκε ήταν η πρώτη μιας σειράς ηχογραφήσεων του κ. Παππά και η διαρροή ότι επίκειται η δημοσιοποίηση της υπόθεσης Πετσίτη προκαλούν αυτοπεριορισμό σε όσους θα ήθελαν να τον υπερασπιστούν, οι οποίοι δεν προέρχονται από την αριστερή τάση, που είναι, αν όχι εχθρική, πολύ επιφυλακτική απέναντι στον κ. Παππά.

Το ιερό δισκοπότηρο του ΣΥΡΙΖΑ

Όμως την ίδια στιγμή διαμορφώνεται στον ΣΥΡΙΖΑ μια τάση για την οποία το «ιερό δισκοπότηρο» του κόμματος δεν είναι οι «αγώνες της Αριστεράς», αλλά το αποτύπωμα της κυβερνητικής θητείας του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία πρέπει να προστατευτεί πάση θυσία, ως εξαιρετικά επιτυχής.

Χαρακτηριστικότερος εκφραστής αυτής της τάσης είναι ο πρώην αναπληρωτής υπουργός Υγείας, Παύλος Πολάκης, ο οποίος υπερασπίζεται μετά μανίας όποιο στέλεχος του κόμματος έχει προβλήματα στη δημόσια εικόνα του.

Παλαιότερα είχε υπερασπιστεί την κ. Δούρου, με αφορμή το ότι εκατοντάδες άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους σε πυρκαγιά στην Αττική, πρόσφατα τον κ. Παπαδημούλη, τα ακίνητα του οποίου απέδωσε στο ότι «είχε παντρευτεί πλούσια γυναίκα», και τώρα τον κ. Παππά, τον οποίο κάλεσε στο τραπέζι της ονομαστικής του εορτής.

Στο πλαίσιο αυτό, ο πρώην γραμματέας του ΠΑΣΟΚ, Γιάννης Ραγκούσης, καταλογίζει αυταρχισμό στην αστυνομία και σκευωρία στην Προκαταρκτική για τον Παπαγγελόπουλο, ενώ σύσσωμο το κόμμα ζητά τη λίστα Πέτσα με τις χρηματοδοτήσεις των μέσων ενημέρωσης, αν και το ίδιο δεν είχε δώσει ποτέ καμία για τις αντίστοιχες των ημερών του τόσο από την κυβέρνηση όσο και από ΔΕΚΟ και ανώνυμες εταιρείες, όπως η ΕΥΔΑΠ, επικεφαλής της οποίας ήταν ο σύντροφος της κ. Δούρου.

Η δικαστική τάση…

Την ίδια στιγμή δείχνει να δημιουργείται ή τουλάχιστον αποπειράται να δημιουργηθεί ένας δεύτερος πολιτικός πόλος μέσα στον ΣΥΡΙΖΑ, με στελέχη που ομνύουν στον Αλέξη Τσίπρα και αντιπαραθέτουν την πολιτική αυθεντία του πρώην πρωθυπουργού στις πιο αριστερές απόψεις περί συλλογικότητας, τις οποίες ασπάζονται οι προερχόμενοι από την οργανωμένη Αριστερά.

Η δημόσια έκφραση της ομάδας είναι οι εορταστικές εκδηλώσεις του κ. Πολάκη, στις οποίες συμμετέχουν περίπου τα ίδια πρόσωπα, πολλά από τα οποία έχουν διάφορες δικαστικές εκκρεμότητες να διευθετήσουν. Ο πρώην υπουργός και πρώην πρόεδρος του ΤΕΕ, Χρήστος Σπίρτζης, ο κ. Νίκος Παππάς με τις γνωστές περιπέτειες, η πρώην περιφερειάρχης, Ρένα Δούρου, που έχει μπροστά της μακρύ δικαστικό δρόμο για την τραγωδία στο Μάτι, για την οποία κατηγορείται, ο εκδότης Κώστας Βαξεβάνης, ο οποίος πρέπει να περιμένει τις εξελίξεις στην Προκαταρκτική για τον Παπαγγελόπουλο, ενώ τελευταία εμφανίστηκε και ο βουλευτής και εξάδελφος του πρωθυπουργού, Γιώργος Τσίπρας.

Σύμφωνα με πληροφορίες, από αυτή την τάση, η κ. Δούρου προτείνεται ως πιθανή διάδοχος του κ. Σκουρλέτη στη γραμματεία του κόμματος.

Και σε όλα αυτά θα πρέπει να προστεθεί ο αστάθμητος παράγων Πάνος Καμμένος, καθώς είναι άγνωστο ακόμη τι άλλο μπορεί να φέρουν στο προσκήνιο οι οικογενειακές, όπως τις χαρακτηρίζει, σχέσεις του με τον δολοφονημένο απότακτο αστυνομικό Σπύρο Παπαχρήστο, το παιδί του οποίου είχε βαφτίσει.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αναλυτών, η αύξηση της αρνητικής συσπείρωσης αποτελεί την αντίδραση της κοινής γνώμης στην επανεμφάνιση όλων των αρνητικών πλευρών της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, οι οποίες απωθούν την κοινή γνώμη.

Όπως άλλωστε σημειώνουν, ακόμη κι αν ο κ. Τσίπρας καταφέρει να βγει έξω από το κάδρο των ευθυνών, θα πρέπει να πάρει υπόψη του πολύ σοβαρά το ότι οι 19,7 μονάδες που υπολείπεται από τον κ. Μητσοτάκη στην καταλληλότητα για την πρωθυπουργία, στην πρόσφατη δημοσκόπηση της MRB, ήταν 11,8 πριν από έξι μήνες και 6,9 μονάδες πριν από έναν χρόνο. Έκτοτε ο Μητσοτάκης πήρε περίπου 10 μονάδες επάνω (45,3% έναντι 35,9%), ενώ ο Τσίπρας έχασε τρεις (από 29% στο 26,3%).

ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΑΠΟ ΤΟ

kafsoxilio.gr

12€

1 σακί κάρβουνα 10kg
1 σακούλα προσάναμμα
1 προσάναμμα κύβων

- **ΜΕΓΑΛΑ ΚΟΜΜΑΤΙΑ**
- **ΧΩΡΙΣ ΤΡΙΜΜΑ**
- **ΜΕΓΑΛΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΥΣΗΣ**

ΤΗΛ. ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ
210.3466996

ΔΩΡΕΑΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΣΑΣ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΟΝ ΚΟΡΟΝΟΪΟ ΣΤΑ ΔΥΤΙΚΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΤΗΣ

Στοιχεία βαθιάς πολιτικής ανωριμότητας αλλά και σοβαρό έλλειμμα διοικητικής επάρκειας ανέδειξε για τις έξι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, οι οποίες επιδιώκουν να ενταχθούν στην Ε.Ε., ο τρόπος διαχείρισης της πανδημίας. Το εντυπωσιακό είναι ότι, σύμφωνα με τις επίσημες καταγραφές, το σύνολο των χωρών επέδειξε εντυπωσιακά αποτελέσματα στην αρχική φάση της πανδημίας, δίνοντας ένα από τα βασικά επιχειρήματα στην πολιτική ερμηνεία την οποία επιχείρησαν δυνάμεις της Ευρωπαϊκής Αριστεράς, του ΣΥΡΙΖΑ συμπεριλαμβανομένου. Σύμφωνα με αυτή την ερμηνεία, η διάδοση του κορονοϊού ήταν εκτεταμένη και φονική στην αναπτυγμένη Δυτική Ευρώπη, αλλά όχι στην αναπτυσσόμενη Ανατολική.

Οι χώρες των Βαλκανίων, της Ελλάδας συμπεριλαμβανομένης, είχαν χαμηλό δείκτη διασποράς στον πληθυσμό. Μάλιστα, οι περισσότερες από αυτές το πρώτο δίμηνο της κρίσης με την εφαρμογή του γενικού lockdown είχαν καλύτερα αποτελέσματα από την Ελλάδα.

Όμως, όπως προέκυψε στη συνέχεια, καμία από αυτές τις χώρες δεν εκμεταλλεύτηκε το διάστημα αυτό για να βελτιώσει τις υγειονομικές υποδομές της, ενώ οι κυβερνήσεις διακατέχονταν από το άγχος της πολιτικής τους επιβεβαίωσης και αντιμετώπισαν την άρση των περιοριστικών μέτρων ως παροχή προς το εκλογικό σώμα.

Αυστριακό καμπανάκι

Όλα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα τη ραγδαία αύξηση των κρουσμάτων αλλά και των θανάτων από τον κορονοϊό, σε βαθμό που η ταξιδιωτική οδηγία την οποία εξέδωσε την 1η Ιουλίου η Αυστρία για τις έξι χώρες της περιοχής να μην προκαλέσει καμία έκπληξη.

«Στην Αυστρία υπάρχουν ήδη κρούσματα κορονοϊού, η προέλευση των οποίων εντοπίζεται σε ταξιδιώτες από τα Δυτικά Βαλκάνια» είπε την προηγούμενη Τετάρτη ο υπουργός Εξωτερικών της χώρας, Αλεξάντερ Σάλενμπεργκ, ο οποίος κάλεσε επειγόντως τους Αυστριακούς να επιστρέψουν από αυτές τις χώρες και ανακοίνωσε για όσους εισέρχονται από αυτές διαγνωστικά τεστ κορονοϊού ή 14ήμερη καραντίνα.

Μάλιστα, ο κ. Σάλενμπεργκ επικαλέστηκε στοιχεία αύξησης των κρουσμάτων από τη Σλοβενία και την Κροατία με προέλευση από τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

Η κατάρρευση της πρώτης χώρας χωρίς κορονοϊό

Η απόφαση της Βιέννης δεν προκάλεσε έκπληξη ούτε καν για τις δύο από τις έξι χώρες της περιοχής, τη Σερβία και το Μαυροβούνιο, που είχαν συμπεριληφθεί στον αρχικό, μη δεσμευτικό κατά την Αυστρία ευρωπαϊκό κατάλογο των ασφαλών χωρών.

Μάλιστα, το Μαυροβούνιο των 628.000 κατοίκων στις αρχές Ιουνίου ήταν από τις πρώτες χώρες οι οποίες δήλωσαν ότι δεν είχαν πλέον ενεργές περιπτώσεις Covid-19, αλλά μέσα σε λίγες μέρες βρέθηκε να έχει περισσότερα νέα κρούσματα απ' όσα είχε όταν είχε ανακοινώσει ότι έκλεισαν όλες οι υποθέσεις, και ακόμη τρεις νεκρούς, ανεβάζοντας τον συνολικό απολογισμό σε 12, δηλαδή περίπου 2 στους 100.000 (η Ελλάδα έχει 1,8).

> *Καμία από αυτές τις χώρες δεν εκμεταλλεύτηκε την καραντίνα για να βελτιώσει τις υγειονομικές υποδομές της, ενώ οι κυβερνήσεις διακατέχονταν από το άγχος της πολιτικής τους επιβεβαίωσης και αντιμετώπισαν την άρση των περιοριστικών μέτρων ως παροχή προς το εκλογικό σώμα, στέλνοντας μέσα στον Ιούνιο στα ύψη κρούσματα και θανάτους.*

Ο Βούτσιτς κέρδισε εκλογές μέσα στην πανδημία

Την ίδια στιγμή ο Πρόεδρος Βούτσιτς της Σερβίας, στενός πολιτικός σύμμαχος του πρωθυπουργού της Ουγγαρίας, Βίκτορ Όρμπαν, δεν δίστασε μέσα στην πανδημία να προχωρήσει σε βουλευτικές εκλογές, τις οποίες το κόμμα του κέρδισε με πλειοψηφία 60%, αν και η συμμετοχή ήταν πολύ χαμηλή. Μάλιστα, ο κ. Βούτσιτς χρησιμοποίησε ως πολιτικό επιχείρημα τις διακοπές στην Ελλάδα, όπου, σύμφωνα με το πολιτικό του αφήγημα, οι Σέρβοι έχουν πλέον και την οικονομική δυνατότητα αλλά και την άνεση να πηγαίνουν ακόμη και για ένα Σαββατοκύριακο χάρη στους νέους δρόμους που κατασκευάστηκαν επί των κυβερνήσεών του. Ο κορονοϊός δεν ήταν στις προτεραιότητές του, όμως η Σερβία των 8,7 εκατομμυρίων κατοίκων έχει ξεπεράσει τους 285 νεκρούς –οι 22 από τους οποίους την τελευταία εβδομάδα– και τα νέα κρούσματα αυξάνονται διαρκώς, ενώ 81 άτομα νοσηλεύονται σε κρίσιμη κατάσταση και ο ρυθμός θνητότητας είναι στο 3,3 άτομα ανά 100.000 πληθυσμού.

Ο Ζάεφ θέλει εκλογές

Παρόμοια κατάσταση δημιουργήθηκε και στη Βόρεια Μακεδονία, όπου ο ηγέτης των Σοσιαλδημοκρατών, Ζόραν Ζάεφ, πίεσε ώστε να γίνουν σύντομα οι εκλογές που είχαν ματαιωθεί λόγω πανδημίας στις 12 Απριλίου. Η αντιπολίτευση ζήτησε να στηθούν οι κάλπες το φθινόπωρο, αλλά ο Ζάεφ επέμεινε και τελικά οι κάλπες, με τη σύμφωνη γνώμη της κεντροδεξιάς του VMRO, θα στηθούν στις 15 Ιουλίου. Η προεκλογική εκστρατεία βρίσκεται σε εξέλιξη, με αποτέλεσμα η αστυνομία να χαλαρώσει τους ελέγχους και, από τις 1.150 παραβιάσεις της υποχρέωσης για χρήση μάσκας που είχαν καταγραφεί στις 10 Ιουνίου, ο αριθμός να πέσει στο 40% στις αρχές Ιουλίου. Η Βόρεια Μακεδονία των 2,1 εκατομμυρίων κατοίκων έχει 6.500 κρούσματα, τα διπλάσια από την Ελλάδα, πάνω από 320 νεκρούς –τους 55 από τους οποίους την τελευταία εβδομάδα– και ο ρυθμός θνητότητας είναι πάνω από 15 στους 100.000, δηλαδή ο πιο υψηλός απ' όλες τις χώρες της περιοχής.

Το μείζον θέμα της προεκλογικής εκστρατείας είναι η οικονομία, ενώ η Συμφωνία των Πρεσπών έχει περάσει σε δεύτερη μοίρα. Το κεντροδεξιό VMRO ανακοίνωσε την πρόθεσή του να δώσει άδειες εξορύξεων στην περιοχή της Γευγελής, κοντά στα σύνορα με την Ελλάδα, ενώ η κυβέρνηση προανήγγειλε ότι θα επιτρέψει και αθλητικούς αγώνες χωρίς θεατές.

Το πολιτικά καινούργιο στοιχείο είναι ο πήχης που ο Αλί Αχμέτι, ο αρχηγός του μεγαλύτερου αλβανικού κόμματος, έθεσε για την ενοποίηση όλων των αλβανικών κομμάτων με στόχο την εκλογή Αλβανού πρωθυπουργού. Το σύνολο των ψήφων που παίρνουν τα αλβανικά κόμματα είναι περίπου 18%, ενώ Σοσιαλδημοκράτες και VMRO βρίσκονται περίπου στο 35%-40%.

Τρεις πρωθυπουργοί σε τρεις μήνες

Αν ο στόχος των Αλβανών επιτευχθεί, η Βόρεια Μακεδονία θα είναι το δεύτερο εκτός της Αλβανίας κράτος με Αλβανό πρωθυπουργό μετά το Κόσοβο, το οποίο βιώνει μια μακρά περίοδο πολιτικής αστάθειας, καθώς τους τελευταίους τρεις μήνες έχει αλλάξει τρεις πρωθυπουργούς, ο πρώτος από τους οποίους κατηγορήθηκε για εγκλήματα πολέμου την περίοδο 1998-1999 στη Χάγη, ο δεύτερος ανατράπηκε τον Μάρτιο, μετά από μόλις έναν μήνα στην εξουσία, επειδή, όπως ισχυρίζεται, ήταν αντίθετος στη διαπραγμάτευση με τη Σερβία, και ο τρίτος ανέλαβε στις αρχές Ιουνίου, την ίδια ώρα που ο Πρόεδρος Θάτσι δήλωνε ότι, αν τελικά παραπεμφθεί στη Χάγη για εγκλήματα πολέμου, θα παραιτηθεί.

Το Κόσοβο μετρά 55 νεκρούς, δηλαδή καταγράφει θνητότητα 3 στους 100.000, όμως το 40% των θανάτων καταγράφηκε τις τελευταίες 15 μέρες.

Το 1/3 των θυμάτων την τελευταία εβδομάδα

Η Αλβανία έχει χαμηλή θνητότητα, καθώς βρίσκεται στο 2,4 ανά 100.000 πληθυσμού, όμως, από τους συνολικά 69 θανάτους, οι 20 καταγράφηκαν την τελευταία εβδομάδα, κατά την οποία υπήρξε εκτίναξη και του αριθμού των ενεργών κρουσμάτων κατά περίπου 150.

Παρόμοια κατάσταση εξελίσσεται και στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η οποία έχει περίπου τον ίδιο αριθμό θυμάτων με την Ελλάδα, αλλά ο πληθυσμός της είναι μικρότερος από το 30% του ελληνικού και η θνητότητα αγγίζει το 5,4 στους 100.000 κατοίκους. Την τελευταία εβδομάδα καταγράφηκαν 12 θάνατοι αλλά και 800 καινούργια κρούσματα, αριθμός που δεν αποκλείει νέα έξαρση.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι συνολικά η Ελλάδα μέχρι τις 2 Ιουλίου, με 192 καταγεγραμμένα θύματα και θνητότητα 1,8 στους 100.000, είχε την τρίτη καλύτερη επίδοση στην Ευρώπη, μετά το 0,5 της Σλοβακίας και το 1,8 της Λετονίας. Συνολικά, είναι στην 27η θέση με βάση τον συνολικό αριθμό των θανάτων, ενώ δεν υπάρχει μεγαλύτερη σε πληθυσμό χώρα της Ευρώπης με λιγότερους θανάτους.

FREESUNDAY.GR

Ενημέρωση με Άποψη

ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΥΓΕΙΑ
ΚΟΣΜΟΣ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ
ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΤΗΛΕΣ AUTO

www.freesunday.gr
freesunday.gr
freesunday.gr
@freesunday_gr

DEVELOPED BY softweb

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ*

ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΚΛΑΒΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ

Γράφοντας καθημερινά στα μέσα ενημέρωσης έχω τη σπουδαία ευκαιρία να παρακολουθώ συστηματικά την καθημερινότητα της πόλης, της χώρας, του κόσμου. Να αρθρογραφώ για ό,τι με συγκινεί. Στην ουσία, είναι σαν να παρακολουθώ συνεχώς ένα νέο πανεπιστήμιο, μελετώντας την απανταχού κοινωνία των ανθρώπων.

Κάνω έναν απολογισμό αυτής της παρακολούθησης της καθημερινότητας. Ποια κατά τη γνώμη μου είναι τα σημαντικότερα που διαπιστώνω (από τα εκατοντάδες σπουδαία και άκρως σημαντικά φυσικά);

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, κορυφαία διαπίστωσή μου είναι αυτό που ο Λευτέρης Κουσούλης έχει ονομάσει «ιδεολογική σκλαβιά». Ένα κρίσιμο ποσοστό πολιτών έχει ενταχθεί στα μπλε, κόκκινα, πράσινα κομματικά κοπάδια. Αυτοί οι άνθρωποι υπερασπίζονται με πάθος την κάθε κομματική ψευδολογία, χωρίς οι ίδιοι να έχουν άποψη, μα και χωρίς να τους ενδιαφέρει η αλήθεια.

Ακριβώς όμοιοί τους και οι πολιτικοί, που είναι τυφλά φερέφωνα των ηγεσιών τους. Παρελαύνουν στα τηλεπαράθυρα ανεμίζοντας κομματικές σημαίες χωρίς προσωπική άποψη και χωρίς ηθικούς φραγμούς για την παραπλάνηση που επιδιώκουν. Είναι τόσο ανάρμοστη η συμπεριφορά τους, ώστε, ενώ υπερασπίζονται με πάθος το άσπρο, αν έρθει μήνυμα στο κινητό τους ότι η κομματική γραμμή άλλαξε και το άσπρο έγινε μαύρο, θα αλλάξουν την άποψή τους στο επόμενο χιλιοστό του δευτερολέπτου.

Πρόκειται για μια ελληνική μοναδικότητα που δηλητηριάζει τον δημόσιο βίο, βάζει στο περιθώριο κάθε ελεύθερο πολίτη και συντηρεί την παρακμή. Εδώ να πω ότι οι πραγματικά ελεύθεροι πολίτες, όταν τολμούν να διατυπώσουν μια γνώμη, αμέσως υβρίζονται σκαιότατα και κατηγορούνται από τα κομματικά πρόβατα ως... κομματικοί. Έτσι, είτε απέχουν από τα κοινά είτε δεν εκφράζονται.

Αυτή η ιδεολογική σκλαβιά εξηγείται από το παρελθόν της χώρας, (εμφύλιος, αστυνομικό κράτος Δεξιάς κ.λπ.), όμως είμαστε πια στο 2020...

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ, μόνο μια φράση: Απίστευτης έκτασης έλλειψη παιδείας. Άνθρωποι χαμένοι σε μια καθημερινότητα μακριά από τα σπουδαία του πνεύματος και της σκέψης που πρόσφερε ο 20ός, ακόμη και ο 19ος αιώνας. Αυτοί οι άνθρωποι εκλέγουν τον Τραμπ, τον Τζόνσον, τον Μπολσονάρο. Επιλέγουν έναν από τους ομοίους τους.

Πρόκειται για μείζον θέμα, αφού αποδεικνύει ότι ο πλανήτης βιώνει ακόμη και σήμερα έναν μακρύ Μεσαίωνα, παρά την απογείωση των επιστημών και της τεχνολογίας. Ο Μεσαίωνας αυτός θα «μετρηθεί» και στις εκλογές των ΗΠΑ, όπου, αν επανεκλεγεί ο Τραμπ, θα σημαίνει ότι ακόμα κι ένας λαϊκιστής πολιτικός, που καθημερινά ψευδολογεί και συκοφαντεί και που ευθύνεται για δεκάδες χιλιάδες άδικους θανάτους από τον Covid-19, δεν μπορεί να αξιολογηθεί όπως του αξίζει από τους πολίτες. Γιατί; Γιατί πέρα από ένα μικρό ποσοστό του οποίου τα συμφέροντα είναι με τον Τραμπ και θα τον ψηφίσει ιδιοτελώς, η πλειοψηφία που θα του δώσει τη νίκη είναι οι απαίδευτοι.

> *Οι πραγματικά ελεύθεροι πολίτες, όταν τολμούν να διατυπώσουν μια γνώμη, αμέσως υβρίζονται σκαιότατα και κατηγορούνται από τα κομματικά πρόβατα ως... κομματικοί. Έτσι, είτε απέχουν από τα κοινά είτε δεν εκφράζονται.*

***Ο Ανδρέας Χριστόπουλος είναι δημοσιογράφος και συγγραφέας.**

Πώς να αποφύγετε τα τσιμπήματα από τα κουνούπια

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΚΚΑΣ

Αντιμέτωποι με την παρουσία των κουνουπιών ερχόμαστε όταν αρχίζει να ζεσταίνει ο καιρός, αισθανόμενοι πολλές φορές αδύναμοι μπροστά στον ενοχλητικό απρόσκλητο «επισκέπτη».

Η συνύπαρξή μας με τα κουνούπια δεν είναι μόνο ενοχλητική αλλά μπορεί να αποδειχθεί και επικίνδυνη. Στη φύση υπάρχουν περισσότερα από 3.500 διαφορετικά είδη κουνουπιών, ορισμένα από τα οποία μεταδίδουν στους ανθρώπους ιούς, βακτήρια και παράσιτα που προκαλούν σοβαρά νοσήματα, από την ελονοσία έως τον ιό του Δυτικού Νείλου.

Ευτυχώς, υπάρχουν αρκετοί τρόποι για να προστατευτούμε από τις επιθέσεις των θηλυκών κουνουπιών, τα οποία μας εντοπίζουν από απόσταση δεκάδων μέτρων και σπεύδουν να μας τσιμπήσουν επειδή χρειάζονται το αίμα μας για να κάνουν γόνιμα αυγά. Ο δρ. Μάρκος Μιχελάκης, δερματολόγος-αφροδισιολόγος (Αισθητική Δερματολογία - Δερματοχειρουργική), δίνει μερικές χρήσιμες συμβουλές για να προστατέψετε το δέρμα σας:

• Να χρησιμοποιείτε το κατάλληλο εντομοαπωθητικό. Στο εκτεθειμένο δέρμα και πάνω από τα ρούχα πρέπει να εφαρμόζετε εγκεκριμένα εντομοαπωθητικά προϊόντα, που περιέχουν αποτελεσματικές δραστικές ουσίες. Σύμφωνα με τον ΕΟΔΥ, τέτοιες ουσίες είναι το DEET, η πικαριδίνη (ικαριδίνη) και το IR 3535. Μπορείτε επίσης να δοκιμάσετε την κιτριοδιόλη (citriodiol) ή έλαιο του δέντρου κορυμβία η κίτροσμος (Eucalyptus citriodora oil). Η δραστική ένωση του ελαίου αυτού λέγεται π-μενθανο-3,8-διόλη (PMD). Μελέτη που δημοσιεύτηκε το 2015 στο επιστημονικό περιοδικό «Journal of Insect Science» έδειξε ότι η PMD είναι εξίσου αποτελεσματική με το DEET στην απώθηση των κουνουπιών, αν και η απωθητική δράση της είναι πιο σύντομη. Επομένως, φροντίστε να ακολουθείτε τις οδηγίες χρήσης που αναγράφουν τα εντομοαπωθητικά προϊόντα, ώστε να επαναλαμβάνετε την επάλειψη με την απαιτούμενη συχνότητα. Μην ξεχνάτε να αλείφετε με εντομοαπωθητικό χαμηλά τα πόδια σας (τα κουνούπια προσελκύονται από τη μυρωδιά των ποδιών), αλλά όχι τις παλάμες σας. Αν θέλετε να βάλετε εντομοαπωθητικό μαζί με αντηλιακό, αλείψτε πρώτα το δέρμα σας με το αντηλιακό και περιμένετε να απορροφηθεί. Μην παραλείπετε να κάνετε καθημερινά ντους πριν πάτε για ύπνο, για να αφαιρείτε το εντομοαπωθητικό από πάνω σας.

• Ανάψτε τον ανεμιστήρα. Τα κουνούπια χρησιμοποιούν ένα πολύπλοκο σύστημα για να εντοπίζουν τα θύματά τους. Το σύστημα αυτό βασίζεται στην όσφρηση (διαθέτουν εξαιρετικά ευαίσθητους οσφρητικούς υποδοχείς), στην όραση (τη χρησιμοποιούν όταν πλησιάσουν αρκετά κοντά στο θύμα τους) και στους ανιχνευτές θερμότητας που διαθέτουν, σύμφωνα με έρευνα που είχε δημοσιευτεί το 2015 στο επιστημονικό περιοδικό «Current Biology». Η όσφρησή τους είναι η πρώτη που ενεργοποιείται. Με τη βοήθειά της αντιλαμβάνονται διάφορες χημικές ουσίες που εκπέμπουμε με την αναπνοή (διοξείδιο του άνθρακα) και με την εφίδρωση. Έτσι, μπορούν να μας αντιληφθούν από απόσταση τουλάχιστον 10-15 μέτρων (ακόμα και από τα 35-50 μέτρα, σύμφωνα με κάποιες μελέτες). Ο ανεμιστήρας εμποδίζει την υπερθέρμανση του σώματος και την εφίδρωση, ενώ διασκορπίζει το διοξείδιο του άνθρακα. Με αυτόν τον τρόπο μάς προστατεύει από τις επιθέσεις των κουνουπιών, όπως έχουν δείξει αρκετές μελέτες. Για ακόμα καλύτερα αποτελέσματα, να συνδυάζετε τη χρήση ανεμιστήρα με το κατάλληλο εντομοαπωθητικό στο δέρμα και στα ρούχα σας.

• Ντυθείτε έξυπνα. Τα μακριά, ελαφριά και ανοιχτόχρωμα ρούχα παρέχουν τη μεγαλύτερη προστασία από τα κουνούπια. Αντιθέτως, τα σανδάλια, τα σορτσάκια και τα αμάνικα μπλουζάκια δεν είναι οι καλύτερες επιλογές. Να θυμάστε ότι τα κουνούπια ξεχωρίζουν πιο εύκολα τις σκούρες σιλουέτες, όπως φεγγίζουν στο πάτωμα ή στον ορίζοντα, απ' ό,τι τις ανοιχτόχρωμες.

> Η συνύπαρξή μας με τα κουνούπια μπορεί να αποδειχθεί επικίνδυνη. Στη φύση υπάρχουν περισσότερα από 3.500 διαφορετικά είδη κουνουπιών, ορισμένα από τα οποία μεταδίδουν στους ανθρώπους ιούς, βακτήρια και παράσιτα που προκαλούν σοβαρά νοσήματα.

• Προσπαθήστε να μην κινείστε πολύ. Όσο περισσότερο κινείστε, τόσο πιο εμφανείς γίνεστε στα κουνούπια. Επιπλέον, μπορούν να σας μυρίσουν πιο εύκολα, διότι ο ιδρώτας είναι ιδιαίτερα ελκυστικό στοιχείο για τα κουνούπια. Το ίδιο όμως ισχύει και για το γαλακτικό οξύ, το οποίο παράγεται κατά την άσκηση και βρίσκεται στο αίμα, στο δέρμα και στον ιδρώτα. Γι' αυτόν τον λόγο οι ασκούμενοι και όσοι εκ φύσεως ιδρώνουν πολύ είναι ιδιαιτέρως ελκυστικοί στα κουνούπια.

• Αποφύγετε το αλκοόλ. Η κατανάλωση αλκοόλ καθιστά τους ανθρώπους ελκυστικούς στα κουνούπια, σύμφωνα με κάποιες μελέτες. Μία από αυτές έδειξε ότι ένα ποτήρι μπίρα (περιεκτικότητα 5,5% σε αλκοόλ) είναι αρκετό για να μετατραπεί κάποιος σε «μαγνήτη» για τα κουνούπια. Δεν είναι ακόμη γνωστό γιατί συμβαίνει αυτό, αλλά ίσως παίζει ρόλο το γεγονός ότι το αλκοόλ διαστέλλει τα αιμοφόρα αγγεία και αυξάνει τη ροή του αίματος στο δέρμα. Από την άλλη, επειδή τα αναψυκτικά με ανθρακικό εκλύουν διοξείδιο του άνθρακα, ίσως πρέπει να προτιμάτε τις εκδοχές τους χωρίς ανθρακικό στους υπαίθριους χώρους.

• Να κάνετε χλιαρά ντους. Τα χλιαρά ντους απαλλάσσουν το δέρμα από τον ιδρώτα και μειώνουν τη θερμοκρασία του σώματος, μειώνοντας έτσι τον κίνδυνο να σας τσιμπήσει κάποιο κουνούπι. Φροντίστε μόνο να μη χρησιμοποιείτε αφρόλουτρα και σαπούνια με αρώματα, διότι μελέτες έχουν δείξει πως τα κουνούπια προσελκύονται από πολλές αρωματικές ουσίες.

• Χρησιμοποιήστε κουνουπιέρα. Αν το πρόγραμμά σας έχει ύπνο κάτω από τα άστρα, ίσως πρέπει να εξετάσετε το ενδεχόμενο να καλύψετε τον χώρο γύρω σας με μια κουνουπιέρα. Βεβαιωθείτε μόνο ότι δεν θα εγκλωβιστεί κανένα κουνούπι μέσα της.

ΤΩΡΑ ΠΟΥ
ΜΠΟΡΕΙΣ, ΣΩΣΕ ΖΩΕΣ.

Γιατί σε σένα μόνο στηριζόμαστε.
Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα χρηματοδοτούμαστε 100% από ιδιωτικές δωρεές για να μπορούμε
να παρέχουμε ιατρική φροντίδα σε ανθρώπους αποκλεισμένους από την υγειονομική περίθαλψη,
σε θύματα βίας, φυσικών καταστροφών ή ενόπλων συγκρούσεων.

ΚΑΝΕ ΤΩΡΑ ΤΗ ΔΩΡΕΑ ΣΟΥ. ΣΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ.

msf.gr/torapouboreis **210 5 200 500**

MEDECINS SANS FRONTIERES
ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

Επίσημα το νέο Citroën C4

Το νέο C4 παρουσιάστηκε επίσημα τόσο στις συμβατικές όσο και στην ηλεκτρική του e-C4 έκδοση. Στην Ελλάδα από τέλη Δεκεμβρίου.

Η νέα γενιά C4 αντικαθιστά το C4 Cactus, όπως και το κλασικό πεντάθυρο, και, όπως μπορούμε να δούμε, ξεχωρίζει με την crossover σχεδίαση, που τονίζεται από τα πλευρικά πλαστικά προστατευτικά. Το μπροστινό μέρος ακολουθεί τη λογική της χαρακτηριστικής μάσκας που μοιάζει σαν να εκτείνεται ως τους λεπτούς προβολείς, ενώ χαμηλότερα υπάρχουν οι μεγαλύτεροι.

Το σχεδιαστικό τρικ στο νέο C4 είναι το πίσω μέρος, με την κουπέ γραμμή της οροφής που καταλήγει σε ένα αεροδυναμικό ανάγλυφο με ιδιαίτερα αισθητικά φωτιστικά σώματα. Από πλευράς διαστάσεων, το μήκος του αμαξώματος είναι στα 4,36 μέτρα, το πλάτος στα 1,80 μέτρα και το ύψος στα 1,52 μέτρα.

Ο διάκοσμος συμβαδίζει με το νέο μίνιμαλ στιλ της μάρκας, με μια μεγάλη οθόνη αφής 10 ιντσών (υπάρχει μόνο ένας φυσικός διακόπτης) στο κέντρο του ταμπλό για το σύστημα infotainment και έναν μεγάλο ψηφιακό πίνακα οργάνων, για τις πλούσιες εκδόσεις τουλάχιστον. Σχετικά με την απόσταση του αμαξώματος από το έδαφος, είναι στα 15,6 εκατοστά. Ο χώρος αποσκευών που δίνεται είναι στα 360 λίτρα για το e-C4 και στα 380 λίτρα (έως 1.250 λίτρα) για το C4.

Το νέο C4 είναι βασισμένο στην πλατφόρμα CMP και διαθέτει τόσο συμβατικές όσο και μία ηλεκτρική έκδοση. Το e-C4 διαθέτει έναν ηλεκτροκινητήρα μπροστά ισχύος 136 ίππων, ενώ μια μπαταρία λιθίου ιόντων 50 kWh (στα 400 V με ταχύτητα φόρτισης έως 10 χλμ./λεπτό) προσφέρει αυτονομία για 350 χλμ. Υπάρχουν τρία προφίλ οδήγησης (Eco, Normal, Sport), ενώ από πλευράς επιδόσεων το 0-100 χλμ./ώρα διαρκεί 9,7 δλ. με τελική στα 150 χλμ./ώρα.

Η γκάμα του συμβατικού C4 περιλαμβάνει τρεις επιλογές του 1.2 PureTech: με 100, 130 και 155 ίππους. Αυτή των 130 ίππων συνδυάζεται και με αυτόματο κιβώτιο με μετατροπέα ροπής EAT-8, το οποίο είναι στάνταρ σε εκείνη με τους 155 ίππους. Επίσης, υπάρχουν δύο εκδόσεις του 1.5 BlueHDi: με 110 (μόνο με χειροκίνητο 6άρι) και 130 ίππους (στάνταρ με το κιβώτιο των 8 σχέσεων). Αργότερα ίσως δούμε και υβριδικές ή plug-in υβριδικές εκδόσεις.

Hyundai Kona Hybrid με προνομιακό επιτόκιο 3,9%

Το νέο Hyundai Kona Hybrid 1.6 141ps 6-DCT προσφέρει την πιο απολαυστική υβριδική και αυτόματη τεχνολογία στην πιο βραβευμένη SUV σχεδίαση. Επιπρόσθετα, σήμερα το Kona Hybrid κάνει την υβριδική τεχνολογία στα SUV πιο προσιτή από ποτέ, με πρόγραμμα χρηματοδότησης με προνομιακό επιτόκιο 3,9% (+0,6% εισφορά), ελάχιστη προκαταβολή 25% και μεγάλη περίοδο αποπληρωμής, έως και 84 μήνες.

Με αυτό το εξαιρετικά χαμηλό επιτόκιο ο πελάτης μπορεί ενδεικτικά να αποκτήσει το Kona Hybrid με €7.077 προκαταβολή και μηνιαία δόση μόλις €229. Με το επιτόκιο 3,9%, το όφελος για τον πελάτη μπορεί να υπερβαίνει τα €3.300 σε σύγκριση με τα επιτόκια χρηματοδότησης που ισχύουν για την αγορά αυτοκινήτου.

J.D. Power: Κορυφαία σε ποιότητα η Kia, στον πάτο η Tesla!

Η έρευνα αφορά την αγορά των ΗΠΑ αλλά είναι ενδεικτική για τις προδιαγραφές που ακολουθούν οι κατασκευαστές στη δεύτερη μεγαλύτερη αγορά αυτοκινήτου του πλανήτη. Ο μέσος όρος του δείκτη ποιότητας στην έρευνα της J.D. Power ήταν το 166, ενώ στην πρώτη θέση, με 136, βρέθηκε η Kia μαζί με την Dodge.

Για πρώτη φορά στην έρευνα μετείχε και η Tesla, η οποία σε κάποιες πολιτείες των ΗΠΑ δεν είχε επιτρέψει την αποστολή ερωτηματολογίων σε πελάτες της. Δικαιολογημένα, αφού είναι γνωστή για τα ποιοτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει σχεδόν σε κάθε της νέο μοντέλο.

Κάπως έτσι βρέθηκε στην τελευταία θέση της έρευνας και με τον χειρότερο δείκτη, στο 250, ο οποίος σημαίνει πως στο πρώτο τρίμηνο χρήσης ανά 100 νέα αυτοκίνητα της εταιρείας παρουσιάστηκαν 250 ποιοτικά προβλήματα.

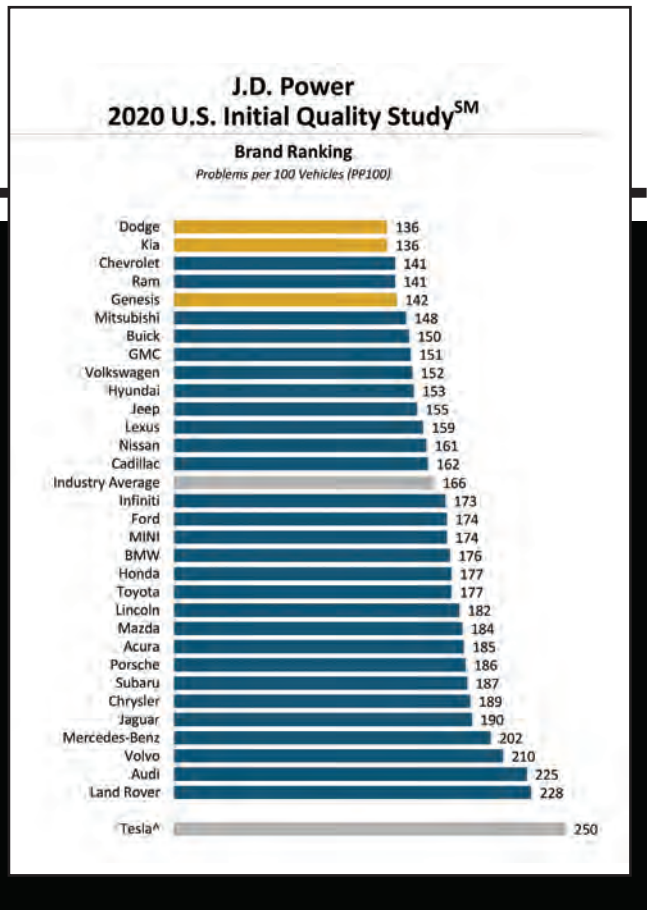

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ // ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

AUTO FREE SUNDAY

Το No1 free press για το αυτοκίνητο!

Πατάει γκάζι **κάθε μήνα** και κυκλοφορεί **δωρεάν** από το **δίκτυο διανομής** της **FREE SUNDAY**

Κάθε εβδομάδα η Free Sunday, σε συνεργασία με το εξειδικευμένο πάνω στο στοίχημα site www.betarades.gr, σας ενημερώνει διεξοδικά με μοναδικό στόχο το… ταμείο.

ΕΓΚΥΡΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΑΠΟ ΤΟ BETARADES.GR

Συνέρχεται ο ΠΑΟΚ!

Για μία ακόμη φορά το Betarades.gr και η F.S. σάς προσφέρουν τα προγνωστικά τους για τα παιχνίδια της εβδομάδας. Το κουπόνι Πάμε Στοίχημα είναι πλούσιο σε δυνατές αναμετρήσεις. Τα πρωταθλήματα στην Ευρώπη έχουν μπει στην τελική τους ευθεία και η αγωνία έχει χτυπήσει κόκκινο. Τα ματς έχουν μεγάλη σημασία, βαθμολογικά, και αυτό είναι καλό για το στοιχηματικό κομμάτι. Έτσι, θα μας απασχολήσουν αγώνες και από την Ελλάδα αλλά και από άλλες χώρες της Ευρώπης. Στην ελληνική Σούπερλιγκ εστιάζουμε στο ΟΦΗ - ΠΑΟΚ. Οι Θεσσαλονικείς δεν έχουν περιθώρια για απώλειες. Από κει και πέρα, έχουμε άλλες τέσσερις προτάσεις, από Σουηδία, Νορβηγία, Τουρκία και Ισπανία. Αυτή την εβδομάδα οι προβλέψεις μας αφορούν τα γκολ, τα τελικά αποτελέσματα, αλλά και ασιατικό χάντικαπ. Διαλέγετε και παίρνετε. Πάμε να δούμε τις επιλογές μας...

Ξεκινάμε από την ελληνική Σούπερλιγκ και τον αγώνα του ΟΦΗ με τον ΠΑΟΚ στην Κρήτη. Ο ΟΦΗ δεν ήταν κακός στο «Γ. Καραϊσκάκης», αλλά τελικά δεν κατάφερε να πάρει κάτι από το παιχνίδι. Έμεινε πίσω στο σκορ, μπόρεσε να ισοφαρίσει, αλλά ηττήθηκε με 2-1. Παρ' όλα αυτά, η ομάδα του Σίμου έδειξε ότι έχει ακόμη αποθέματα και θέλει να έχει μια αξιοπρεπή παρουσία μέχρι το τέλος της σεζόν. Έχει και πάλι δύσκολο ματς σήμερα.

Από την άλλη, ο ΠΑΟΚ προέρχεται από πολύ κακή ήττα, με 0-2 από την ΑΕΚ στην Τούμπα. Έτσι, οι «ασπρόμαυροι» δεν είναι πλέον σε θέση ισχύος όσον αφορά τη δεύτερη θέση. Ήταν τραγικός ο ΠΑΟΚ στο ντέρμπι των «δικεφάλων», δεν δημιούργησε φάσεις και έχασε σχετικά εύκολα. Έντονη η κριτική για παίκτες και προπονητή, αλλά η ομάδα οφείλει να συνέλθει. Η δεύτερη θέση είναι σημαντικός στόχος και οι φιλοξενούμενοι θα τον κυνηγήσουν.

Ο ΠΑΟΚ είναι καλύτερη ομάδα και έχει κίνητρο. Θεωρούμε ότι θα επιστρέψει στις επιτυχίες και τον στηρίζουμε. Θα επιλέξουμε το ΠΑΟΚ -1 (Ασιατικό) (το ποντάρισμα επιστρέφεται αν ο ΠΑΟΚ νικήσει με 1 γκολ διαφορά) σε απόδοση 1.85.

Υποτιμάται η Έρεμπρο

Στη Σουηδία τώρα, το πρωτάθλημα έχει αρχίσει και βρίσκεται στην πέμπτη αγωνιστική του. Σε αυτό το πλαίσιο, η Σίριους υποδέχεται την Έρεμπρο, στις 18:30. Οι γηπεδούχοι παραμένουν αήττητοι στις τέσσερις τελευταίες αναμετρήσεις τους. Σε αυτές, όμως, έχουν μόλις μία νίκη. Δεν δημιουργούν με ευκολία φάσεις, ενώ και αμυντικά παρουσιάζουν κάποια κενά. Το ρόστερ τους σίγουρα δεν... τρομάζει και δεν τους βλέπουμε τόσο φαβορί όσο οι bookmakers.

Από την άλλη, ούτε η Έρεμπρο έχει χάσει εδώ και τέσσερα παιχνίδια. Έχει κι αυτή όμως μόλις μία νίκη σε αυτά τα ματς. Παρ' όλα αυτά, μπορεί να παίξει καλύτερα και να πάρει τρίποντα. Την τελευταία φορά που έπαιξε σε αυτό το γήπεδο, πήρε φοβερό «διπλό» με 3-4. Θα ήθελε να επαναλάβει έναν θρίαμβο.

Οι διαφορές των δύο ομάδων δεν είναι τέτοιες που να δικαιολογούν τον φαβοριτισμό της Σίριους. Πιστεύουμε ότι η Έρεμπρο θα σταθεί επάξια και έχει τα φόντα και για τη νίκη. Την επιλέγουμε με κάλυψη, 2 DNB (το ποντάρισμα επιστρέφεται σε περίπτωση ισοπαλίας) στο 2.20.

Πολλά γκολ στη Νορβηγία

Μένουμε Σκανδιναβία, αλλά πάμε στη Νορβηγία. Και εδώ, το πρωτάθλημα είναι στο ξεκίνημά του. Για την έκτη αγωνιστική, θα γίνει το Οντ - Χάουγκεσουντ, στις 19:00. Είναι πολύ νωρίς ακόμη, αλλά κάποιες αδυναμίες της Οντ έχουν αρχίσει να φαίνονται. Κυρίως στην άμυνα, όπου δέχεται αρκετά τέρματα. Παρ' όλα αυτά, βρίσκει λύσεις στην επίθεση. Μετά το φοβερό 0-5 επί της Σταρτ, διασύρθηκε με 0-4 από την Μπόντο Γκλιμτ.

Και η Χάουγκεσουντ, όμως, είναι σχετικά καλή στην επίθεση. Βρίσκει τον δρόμο προς τα δίχτυα συχνά, αλλά δεν εμπνέει εμπιστοσύνη στην άμυνα. Βέβαια, μετά το κακό ξεκίνημα έχει κάνει δύο συνεχόμενες νίκες με το ίδιο σκορ (1-0). Ανέβηκε θέσεις στη βαθμολογία και θέλει να συνεχίσει έτσι. Δεν πρέπει να ξεγελιόμαστε όμως. Το στιλ της είναι κυρίως επιθετικό.

Τα πέντε από τα έξι τελευταία παιχνίδια μεταξύ των δύο ομάδων είχαν τρία και περισσότερα τέρματα. Αυτό βλέπουμε να γίνεται και πάλι. Αμφότερες είναι καλύτερες στην επίθεση και δεν κλείνονται. Πάμε με το Over 2.5 σε απόδοση 1.88.

Παίρνει το ντέρμπι η Γαλατά

Στην Τουρκία το πρωτάθλημα οδεύει προς το τέλος του. Στην 30ή αγωνιστική θα γίνει το ντέρμπι Γαλατασαράι - Τραμπζονσπόρ. Η Γαλατά προέρχεται από δύο σερί ισοπαλίες. Την περασμένη αγωνιστική έμεινε στο 1-1 με την πρωτοπόρο Μπασακσεχίρ. Οι γηπεδούχοι δεν έχουν πολλές ελπίδες για το πρωτάθλημα, αλλά κυνηγάνε τη δεύτερη θέση. Οφείλουν, λοιπόν, να κερδίσουν την Τραμπζονσπόρ. Διαφορετικά, αποχαιρετούν και αυτόν τον στόχο.

Η Τραμπζονσπόρ, άλλωστε, δεν είναι και στην καλύτερη δυνατή αγωνιστική κατάσταση. Έχει δύο συνεχόμενα «Χ» που της έχουν κοστίσει πάρα πολύ. Δεν κατάφερε να εκμεταλλευτεί το στραβοπάτημα της Μπασάκ και είναι στο -2 από την κορυφή. Έχει κενά στην άμυνα και δίνει την ευκαιρία στους αντιπάλους της να της κάνουν τη ζημιά. Φαίνεται να την έχει πάρει από κάτω, και αυτό μπορεί να φανεί στο ντέρμπι.

Το παιχνίδι είναι must-win για αμφότερες τις ομάδες. Η Γαλατά, όμως, μοιάζει σε καλύτερο μομέντουμ και παίζει και στην έδρα της. Ήρθε η ώρα να κάνει μια μεγάλη νίκη και τη στηρίζουμε. «Άσος» σε απόδοση 2.17.

Δεν πείθει η Μπάρτσα

Στην Ισπανία η Μπαρτσελόνα δοκιμάζεται στην έδρα της Βιγιαρεάλ. Οι γηπεδούχοι έχουν επιστρέψει δριμύτεροι μετά τη διακοπή και έχουν φτάσει μια ανάσα από την τετράδα! Θα το παλέψουν μέχρι τέλους για το Champions League. Είναι αήττητοι στα έξι τελευταία παιχνίδια τους και προέρχονται από μεγάλες νίκες επί Βαλένθια και Μπέτις. Έχουν βρει σταθερότητα και στην άμυνα, ενώ επιθετικά παίζουν ωραίο ποδόσφαιρο.

Απέναντίας, η Μπαρτσελόνα έχει χάσει έδαφος στη μάχη για τον τίτλο. Οι ισοπαλίες με Σεβίλλη, Θέλτα και Ατλέτικο στοιχίζουν. Στην τελευταία, η Μπάρτσα προηγήθηκε δύο φορές. Ωστόσο, ισοφαρίστηκε και τις δύο από το σημείο του πέναλτι. Δεν είναι καλή γενικά η ομάδα του Σετιέν και το κλίμα φαίνεται να έχει στραβώσει για τα καλά. Αν δεν ήταν και ο Τερ Στέγκεν, θα δεχόταν ακόμα περισσότερα τέρματα στα παιχνίδια της.

Το μομέντουμ ευνοεί ξεκάθαρα τη Βιγιαρεάλ, που κάνει την ολική επαναφορά και παλεύει για τα αστέρια! Παίζει στο γήπεδό της, απέναντι στην... ξενερωμένη Μπάρτσα. Θεωρούμε ότι θα πάρει αποτέλεσμα. Επιλέγουμε 1Χ σε απόδοση 2.20.

Αυτές ήταν οι προτάσεις του Betarades.gr για μία ακόμη εβδομάδα. Εσείς μην ξεχνάτε ότι στο κορυφαίο ενημερωτικό site για το Στοίχημα μπορείτε να βρίσκετε επιλογές καθ' όλη τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου, αλλά και τις υπόλοιπες ημέρες, όταν υπάρχει έντονη στοιχηματική δράση. Καλή τύχη σε ό,τι και αν επιλέξετε!

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ

04/07			
21:30	ΟΦΗ – ΠΑΟΚ	ΠΑΟΚ -1 (Ασ.)	1.85
05/07			
18:30	Σίριους -Έρεμπρο	2 (DNB)	2.20
19:00	Οντ – Χάουγκεσουντ	Over 2.5	1.88
21:00	Γαλατασαράι – Τραμπζονσπόρ	1	2.17
23:00	Βιγιαρεάλ – Μπαρτσελόνα	1Χ	2.20

ΙΕΡΟΚΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ - ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗΣ:

ΤΟ ΤΑΒΛΙ

Ο Ιεροκλής Μιχαηλίδης και ο Γεράσιμος Σκιαδαρέσης παρουσιάζουν το «Τάβλι» του Δημήτρη Κεχαΐδη, σε σκηνοθεσία Λευτέρη Γιοβανίδη, σε καλοκαιρινή περιοδεία σε όλη την Ελλάδα. Πρόκειται για μια κωμωδία χαρακτήρων, όπου αποδίδεται γλαφυρά η νεοελληνική πραγματικότητα και το ενδόμυχο όνειρο του Νεοέλληνα «να πιάσει την καλή». Έναρξη: 7 Ιουλίου στο Ευριπίδειο Θέατρο Σαλαμίνας.

FREETIME

«ΤΟ ΔΑΝΕΙΟ» ΤΟΥ ΤΖΟΡΝΤΙ ΓΚΑΛΘΕΡΑΝ ΣΤΟ ΧΥΤΗΡΙΟ

Από τη Δευτέρα 6 Ιουλίου και κάθε Δευτέρα και Τρίτη στις 21:00 παρουσιάζεται στον κήπο του θεάτρου Χυτήριο η κωμωδία «Το Δάνειο» του Τζόρντι Γκαλθεράν. Στους δύο ήρωες του έργου απολαμβάνουμε τον Σωτήρη Χατζάκη και τον Δημήτρη Μυλωνά, που υπογράφει και τη σκηνοθεσία. Ο Αντόνιο επιθυμεί διακαώς να λάβει ένα τραπεζικό δάνειο, όμως ως μοναδική εγγύηση έχει να επιδείξει τον... λόγο της τιμής του. Μπροστά στην επίμονη άρνηση του διευθυντή της τράπεζας να εγκρίνει το πολυπόθητο δάνειο, ο επίδοξος αιτών απειλεί τον τραπεζίτη ότι θα «αποπλανήσει» τη γυναίκα του αξιοποιώντας την ακαταμάχητη έλξη που ασκεί στο γυναικείο φύλο.

ΟΙ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΤΗΣ ΣΕΜΙΝΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΤ

Από την Τετάρτη 8 Ιουλίου και κάθε Τρίτη και Τετάρτη στις 22:00 οι εκπομπές της Σεμίνας Διγενή έρχονται και πάλι στην οθόνη μας, μέσα από τη συχνότητα της ΕΡΤ2. Οι τηλεθεατές θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν σημαντικές εκπομπές της δημοσιογράφου που παρουσίασε για την ΕΡΤ από το 1982 μέχρι το 2009, μεταξύ των οποίων «Οι εντιμότατοι φίλοι», «Οι Αταίριαστοι», «Ώρα Ελλάδος», «Συμπόσιο», «Κοίτα τι έκανες», «Οι Άνθρωποι», «Ρεπόρτερ μεγάλων αποστάσεων», «Rewind», «Top Stories», αλλά και εκπομπές στις οποίες συμμετείχε στην αρχισυνταξία και στην παρουσίαση, όπως οι «Εδώ και Σήμερα», «Σάββατο μία και μισή», «Τρεις στον αέρα» κ.ά.

Η IRENE SKYLAKAKI ΣΤΗΝ ΤΑΡΑΤΣΑ ΤΟΥ GAZARTE

Μετά από αρκετά χρόνια στο Λονδίνο η τραγουδίστρια/τραγουδοποιός Irene Skylakaki επέστρεψε στην Ελλάδα και ετοιμάζεται για ένα ιδιαίτερα ατμοσφαιρικό live session με το trio project της στην ταράτσα του Gazarte την Τετάρτη 8 Ιουλίου. Οι στίχοι της, αυτοβιογραφικοί και πολλές φορές αφοπλιστικά προσωπικοί, συνδυάζονται με ιδιαίτερες μελωδίες folk-rock, δημιουργώντας τραγούδια που της επιτρέπουν να συνδεθεί με το κοινό της και να του μεταδώσει τη χαρά που η μουσική έφερε στη ζωή της.

ΠΕΡΣΟΝΑ

Η Ελβίρα, διάσημη ηθοποιός, καταρρέει κατά τη διάρκεια μιας παράστασης και κλείνεται στη σιωπή της. Αποσύρεται σε ένα παραθαλάσσιο ησυχαστήριο με μόνη συντροφιά μια νοσοκόμα, την Άλμα. Τις επόμενες εβδομάδες η Άλμα προσπαθεί να προσεγγίσει την ασθενή της, με σκοπό να τη θεραπεύσει από την ψυχική και σωματική βύθισή της. Σύντομα, μεταξύ των δύο γυναικών αναπτύσσεται μια βαθιά, υπαρξιακή επικοινωνία.
«Με το "Περσόνα" άγγιξα τα όρια στα οποία θα μπορούσε να φτάσει η διάνοιά μου» είχε πει για την ταινία του ο Μπέργκμαν, ενώ το «New Yorker» είχε γράψει: «Ο Μπέργκμαν στο αποκορύφωμα της καριέρας του. Με έντονα κοντινά που προκαλούν αμηχανία, γωνίες λήψης που αποπροσανατολίζουν, με ονειρικές εικόνες και σκηνές φαντασίας, ο Μπέργκμαν πραγματεύεται το δομικό αντικείμενο του έργου του στο σύνολό του: τον εσωτερικό εαυτό μας, αλλά πάνω απ' όλα το προσωπικό του ταραχώδες όραμα».

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ-ΣΕΝΑΡΙΟ: Ίνγκμαρ Μπέργκμαν
ΠΑΙΖΟΥΝ: Μπίμπι Άντερσον, Λιβ Ούλμαν

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
TRIP TO GREECE

Οι οπαδοί της σειράς «The Trip» του Μάικλ Γουιντερμπότομ μπορούν να αρχίσουν να πανηγυρίζουν, καθώς ο Ρομπ Μπράιντον και ο Στιβ Κούγκαν ετοίμασαν το τέταρτο σίκουελ του ολοένα και πιο δημοφιλούς κωμικού franchise. Οι δυο ηθοποιοί συνεχίζουν τη σειρά των διάσημων οδοιπορικών τους πραγματοποιώντας μια επίσκεψη στη χώρα μας. Από την αρχαία Τροία κατευθύνονται προς την Ελλάδα, βαδίζοντας στα βήματα του Οδυσσέα. Εξερευνούν με δέος τον ελληνικό πολιτισμό, την Ιστορία, σε εκπληκτικές τοποθεσίες, όπως οι Δελφοί, η Αθήνα, η Επίδαυρος, η Ύδρα, το Σπήλαιο Διρού, η Πύλος κ.ά. Δοκιμάζουν μερικά από τα καλύτερα πιάτα της ελληνικής κουζίνας, συναντιούνται με την ελληνική μουσική και αισθάνονται ελεύθεροι να σχολιάσουν ό,τι όμορφο ή ό,τι ιδιαίτερο βλέπουν. Οι ηθοποιοί υποδύονται φανταστικές εκδοχές του εαυτού τους καθώς διασχίζουν την Ελλάδα σε ένα ταξίδι έξι ημερών. Σε ένα γαστρονομικό και πολιτιστικό οδικό ταξίδι, οι πρωταγωνιστές απολαμβάνουν ό,τι καλύτερο έχει η Ελλάδα στον πολιτισμό, στη διατροφή και στη φιλοξενία.

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ-ΣΕΝΑΡΙΟ: Μάικλ Γουιντερμπότομ
ΠΑΙΖΟΥΝ: Ρομπ Μπράιντον, Στιβ Κούγκαν

ΕΝΑΣ ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ
A BEAUTIFUL DAY IN THE NEIGHBORHOOD

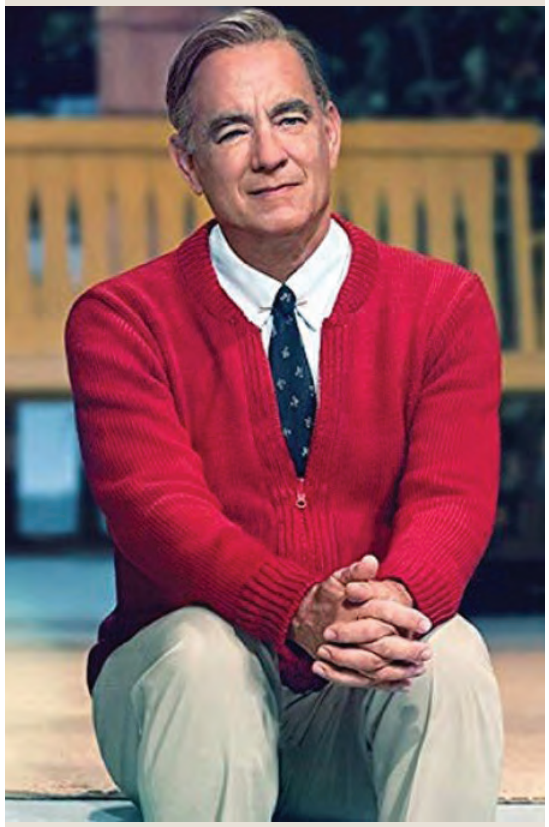

Δεκαετία του 1990. Όταν ένας βαριεστημένος και σκεπτικιστής συντάκτης περιοδικού «αναγκάζεται» να γράψει ένα άρθρο για τον Φρεντ Ρότζερς, παρουσιαστή ενός παιδικού εκπαιδευτικού τηλεοπτικού σόου, ξεπερνάει τον όποιο σκεπτικισμό του, μαθαίνει από την καλοσύνη των άλλων, αγαπάει και συγχωρεί στην πιο όμορφη γειτονιά της Αμερικής.
Ο δύο φορές βραβευμένος με Όσκαρ Τομ Χανκς πρωταγωνιστεί σε μια συγκινητική βιογραφία και υποδύεται τον Μίστερ Ρότζερς, τον θρυλικό τηλεοπτικό παρουσιαστή του μακροβιότερου παιδικού προγράμματος της Αμερικής, που έκλεψε τις καρδιές μικρών και μεγάλων για πάνω από 30 χρόνια.
Το διαχρονικό μήνυμα της ταινίας για τη δύναμη της ευγένειας –που επιβάλλεται θριαμβευτικά στον κυνισμό– βασίζεται στην αληθινή ιστορία της φιλίας ανάμεσα στον διάσημο παρουσιαστή και έναν επιφυλακτικό δημοσιογράφο (ο βραβευμένος με ΕΜΜΥ Μάθιου Ρις) που αναλαμβάνει να γράψει ένα άρθρο για το φαινόμενο Mister Rogers.

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Μάριελ Χέλερ ΣΕΝΑΡΙΟ: Τομ Τζούνοντ
ΠΑΙΖΟΥΝ: Τομ Χανκς, Μάθιου Ρις, Κρις Κούπερ, Σούζαν Κελέτσι Γουότσον, Γουέντι Μακένα, Κριστίν Λάτι

Το φαινόμενο Ελένη Μενεγάκη

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΝΤΕΠΥ ΚΟΥΡΕΛΛΟΥ

Όταν το 1995 η Ελένη Μενεγάκη ανέλαβε την παρουσίαση του «Πρωινού Καφέ» στον ΑΝΤ1, το κοινό στο οποίο θα απευθυνόταν ήταν ήδη διαμορφωμένο από τη Ρούλα Κορομηλά, την παρουσιάστρια που καθιέρωσε τις πρωινές ψυχαγωγικές εκπομπές. Αυτό δεν σημαίνει πως ανέλαβε μια εύκολη δουλειά. Ίσα ίσα.

Όσοι θυμούνται εκείνη την εποχή σίγουρα δεν θα έχουν ξεχάσει τα σκληρά κείμενα των τηλεκριτικών για το αφελές κορίτσι με τα μέτρια ελληνικά, τα αμέτρητα μαργαριτάρια, που επέμενε να φοράει κοντές φούστες και ανοιχτά ντεκολτέ, ποντάροντας στην τσαχπινιά, στο σέξι και όχι στο περιεχόμενο της εκπομπής της. Πράγματι, ήταν μια εποχή που η Μενεγάκη έκανε γυμναστική με τακούνια και μίνι, έσκυβε δήθεν αφηρημένα πάνω από την κατσαρόλα της κ. Βέφας επιτρέποντας στο βαρύ της στήθος να φανεί, δίπλωνε και ξεδίπλωνε τα πόδια της στον καναπέ ενώ ο καλεσμένος της μιλούσε. Τυχαία ή δήθεν τυχαία, λίγη σημασία είχε. Το σεξαπίλ της έφερνε νούμερα, και όσο αυτά ανέβαιναν, η Ελένη Μενεγάκη πρόσφερε ό,τι το κοινό ζητούσε. Ήταν η εποχή που φιλοτέχνησε με επιμέλεια το προφίλ της εκρηκτικής χαζής ξανθιάς. Δεν ήταν η πρώτη. Από τη Μέριλιν Μονρόε μέχρι την Κιμ Μπάσιντζερ, οι ανάλαφρες ξανθές ήταν πετυχημένος συνδυασμός. Κι έτσι η Μενεγάκη άρχισε να γίνεται viral πριν καν εφευρεθεί ο όρος. Οι ατάκες της αναπαράγονταν την επόμενη μέρα από άλλες εκπομπές, από τα ραδιόφωνα, από τον κόσμο. Η απορία της «τι είναι ο λούτσος;» δημιούργησε συνωστισμό στα ιχθυοπωλεία, κάνοντας το συμπαθές ψάρι περιζήτητο. Οι γυναίκες αντέγραφαν το χτένισμά της, το τεχνητά ενισχυμένο μπούστο απενοχοποιήθηκε και η εικόνα της πρωταγωνιστούσε σε όλα τα γυναικεία και αντρικά έντυπα.

> Πλέον όλοι έβλεπαν την Ελένη Μενεγάκη όχι γιατί τους ενδιέφεραν οι καλεσμένοι στην εκπομπή της, οι συνταγές μαγειρικής και τα τραγούδια. Ούτε καν γιατί ήθελαν να τη βλέπουν. Ήθελαν να μαθαίνουν για κείνη και τη ζωή της, έστω την ώρα που κρατούσε ένα απορρυπαντικό πλυντηρίου που εξαφανίζει ακόμα και τον πιο επίμονο λεκέ.

Πώς, ωστόσο, ενώ δεν ήταν το κορίτσι της διπλανής πόρτας, κατάφερε να κερδίσει την προτίμηση της μέσης τηλεθεάτριας, της μέσης νοικοκυράς που με το κλάμερ στα αχτένιστα μαλλιά της ανάμεσα στο συμμάζεμα του σπιτιού και στην προετοιμασία των παιδιών είχε μόνιμα την τηλεόραση ανοιχτή τις ώρες των εκπομπών της χαζεύοντας την αψεγάδιαστη φιγούρα της;

Δύσκολη απάντηση. Ο πρώτος και ξεκάθαρος λόγος είναι γιατί ο φακός την αγάπησε. Είναι γιατί ανήκει σε εκείνη την κατηγορία ανθρώπων που δεν τους καταπίνουν τα φώτα αλλά μπορούν να επιστρέφουν πολλαπλάσια τη λάμψη τους πίσω. Αυτό λέγεται «χάρισμα». Και τα χαρίσματα δεν μπορείς να τα εξηγήσεις.

Επιπλέον, η Μενεγάκη φαινόταν να κάνει τη δουλειά της με κέφι – και το κέφι είναι μεταδοτικό. Μπορεί να μην τα έκανε όλα σωστά, μπορεί πολλές φορές να φλέρταρε επικίνδυνα με το ανούσιο κι άλλες με την επιτήδευση, όμως ήταν ένα χαρούμενο κορίτσι που τρόλαρε τον εαυτό του και ανέδυε πηγαία χαρά.

Σε αυτό περίπου το σημείο κι αφού η εκπομπή της συγκέντρωνε πρωτοφανή νούμερα τηλεθέασης, η Μενεγάκη σταμάτησε να ασχολείται με όσα έγραφαν οι τηλεκριτικοί, το κράξιμο, τα σχόλια. Ήταν η στιγμή που γεννήθηκε η Ελένη.

Λύθηκε, και όταν της έγινε συνείδηση πως το κοινό δεν ενοχλείται από τα λάθη της, τα αγάπησε κι εκείνη. Για την ακρίβεια, τα προκαλούσε πια. Παράλληλα, έκανε την προσωπική της ζωή λαϊκό ανάγνωσμα – ο γάμος της με τον Γιάννη Λάτσιο μεταδόθηκε live, σχεδόν γέννησε μπροστά στις κάμερες τέσσερις φορές και η βάφτιση του πρώτου της παιδιού ήταν το κοσμικό γεγονός της χρονιάς. Στο μεταξύ, το internet είχε γεννηθεί, οι μεσημεριανές κουτσομπολίστικες εκπομπές ήταν η νέα τηλεοπτική συνταγή που έκανε σουξέ και μαζί τους τα εβδομαδιαία «κοσμικά» περιοδικά. Σε όλα αυτά η Ελένη, η ζωή πια της Ελένης, ήταν πρώτο θέμα. Ό,τι κι αν αφορούσε την Ελένη ήταν είδηση. Οι εκπομπές που μετέδιδαν ειδήσεις που την αφορούσαν έβλεπαν τα νούμερά τους να ανεβαίνουν. Και όπου υπήρχε φωτογραφία της, τα περιοδικά ξεπουλούσαν.

Ο κόσμος ήθελε να μαθαίνει τα πάντα για κείνη. Από πού ψωνίζει πορτοκάλια, που φτιάχνει τα νύχια της, μέχρι με ποια μάλωσε και πού κάνει διακοπές. Το διαζύγιό της ενίσχυσε αυτή τη δίψα. Και τότε, στην πιο ευάλωτη προσωπική της στιγμή, ζήτησε διακριτικότητα. Μάταιος κόπος. Τότε ήταν που ήθελαν να μάθουν περισσότερα. Και όσο εκείνη δεν μιλούσε, ο μύθος της αποκτούσε εξωπραγματικές διαστάσεις.

Ποιος είναι ο Μάκης Παντζόπουλος; Έχει παντρευτεί τελικά με τον Μάκη; Είναι πάλι έγκυος; Πώς θα ονομάσει την κόρη της;

Πλέον όλοι έβλεπαν την Ελένη Μενεγάκη όχι γιατί τους ενδιέφεραν οι καλεσμένοι στην εκπομπή της, οι συνταγές μαγειρικής και τα τραγούδια. Ούτε καν γιατί ήθελαν να τη βλέπουν. Ήθελαν να μαθαίνουν για κείνη και τη ζωή της, έστω την ώρα που κρατούσε ένα απορρυπαντικό πλυντηρίου που εξαφανίζει ακόμα και τον πιο επίμονο λεκέ.

Από τα διαφημιστικά έσοδα της εκπομπής της λέγεται πως έβγαιναν οι μισθοί των εργαζομένων στον Alpha, το ρίμελ που προμοτάριζε Τρίτη μεσημέρι ξεπουλούσε το ίδιο απόγευμα, τη στιγμή που το πόσο αμείβεται έχει απασχολήσει τον Τύπο περισσότερο κι από το δημοψήφισμα του Τσίπρα.

Η Ελένη Μενεγάκη πούλησε τον εαυτό της ως brand, με όρους Χόλιγουντ, και αυτό δεν τελειώνει με την οποιαδήποτε εκπομπή της που ολοκληρώνεται. Ακόμα και χωρίς τηλεοπτική παρουσία, η Μενεγάκη θα εξακολουθεί να ενδιαφέρει. Ίσως και περισσότερο.

EUROKINISSI

Η Κάλλας, ο Μινωτής, ο Κουν και τα μαγειρευτά της Κάκιας

Ένα νέο λεύκωμα 200 σελίδων αφιερωμένο σε 60 χρόνια ζωής των καλλιτεχνών στην Επίδαυρο, μέσα από ιστορίες που έμειναν αξέχαστες στην αυλή του «Λεωνίδα».

Γιώργος Αρμένης, Κώστας Γεωργουσόπουλος, Αντιγόνη Γλυκοφρύδη, Στεφανία Γουλιώτη, Κατερίνα Ευαγγελάτου, Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος, Νίκος Καραθάνος, Καρυοφυλλιά Καραμπέτη, Γιώργος Κιμούλης, Λένα Κιτσοπούλου, Λυδία Κονιόρδου, Στάθης Λιβαθινός, Δημήτρης Λιγνάδης, Κωνσταντίνος Μαρκουλάκης, Γιώργος Μιχαλακόπουλος, Αμαλία Μουτούση, Γιάννης Μπέζος, Μανουέλλα Παυλίδου, Εύα Νάθενα, Μαρία Ναυπλιώτου, Λευτέρης Παυλόπουλος, Δημήτρης Πιατάς, Κώστας Τσιάνος, Πέτρος Φιλιππίδης, Διονύσης Φωτόπουλος, Αιμίλιος Χειλάκης.

Για πρώτη φορά τόσοι σημαντικοί και δημοφιλείς καλλιτέχνες και διανοούμενοι ανταποκρίνονται στην πρόσκληση της «Ελληνογερμανικής Αγωγής» προσφέροντας απλόχερα τις ανέκδοτες προσωπικές μαρτυρίες τους με σκοπό τη δημιουργία ενός πρωτότυπου θεατρικού λευκώματος, με στίγμα ιστορικό, κοινωνικό και εκπαιδευτικό.

Ποια παράσταση είχε τέτοια κοσμοπλημμύρα, ώστε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και ο Κωνσταντίνος Τσάτσος αναγκάστηκαν να καθίσουν σε δυο καρέκλες μπροστά στους τραγωδούς; Πότε και για χάρη ποιας διασημότητας ηλεκτροδοτήθηκε το Λυγουριό; Ποιο φαγητό άρεσε στην Κατίνα Παξινού να σερβίρει η ίδια στους άλλους ηθοποιούς; Ποιοι τραγωδοί μετά τις πρόβες ξενυχτούσαν παίζοντας σκάκι ή παντομίμα; Πώς βρέθηκε ο νεαρός Διονύσης Φωτόπουλος να κατασκευάζει ένα ξίφος, για να το χρησιμοποιήσει η Μαρία Κάλλας στην παράσταση της «Νόρμα»; Ποια περίοδο υπήρξε «άβατο» η ταβέρνα «Λεωνίδας» και για ποιους; Τι είχαν ζητήσει ο Σπύρος Ευαγγελάτος και ο Κώστας Τσιάνος από τους ηθοποιούς τους, σε περίπτωση που κάποιοι συντηρητικοί θεατές αποφάσιζαν να αντιδράσουν στις, τολμηρές για την εποχή, θεατρικές προτάσεις τους; Πώς είχε επικρίνει ο Αλέξης Μινωτής σε μια πρόβα τον νεαρό μαθητή του Δημήτρη Λιγνάδη; Ποια σπουδαία τραγωδός δέχτηκε να αρχίσει η πρόβα πιο αργά, για να παρακολουθήσουν οι νέοι του χορού το Ευρωμπάσκετ; Ποιο τοπικό γλυκό άρεσε στον Φρανσουά Μιτεράν, αλλά και ποια απρόοπτα έζησαν στου «Λεωνίδα» ο Πίτερ Χολ, ο Τζόρτζιο Αρμάνι και ο Ίβο Βαν Χόβε; Γιατί η Αμαλία Μουτούση διέκοψε στην πρεμιέρα της παράστασης του Λευτέρη Βογιατζή τον κομμό της Αντιγόνης και ξάπλωσε για λίγο μπροστά στους θεατές; Τι προσευχόταν μέσα στην αγωνία της η Μαρία Ναυπλιώτου πριν από την πρεμιέρα των «Φοινισσών»;

Αυτές είναι μόνο μερικές από τις άγνωστες πτυχές που έρχονται στο φως για πρώτη φορά μέσα από τις απολαυστικές αφηγήσεις 26 καταξιωμένων ανθρώπων του θεάτρου. Ιστορίες γεμάτες συγκίνηση αλλά και χιούμορ, που τις έζησαν οι ίδιοι στη διάρκεια έξι δεκαετιών συμμετέχοντας στις παραστάσεις αρχαίου δράματος στην Επίδαυρο.

Η πρωτοβουλία της έκδοσης και η παραγωγή της ανήκει στην «Ελληνογερμανική Αγωγή». Με την πεποίθηση ότι η παιδεία και ο πολιτισμός συνδέονται στην ταυτότητα ενός σύγχρονου εκπαιδευτικού οργανισμού, η «Ελληνογερμανική Αγωγή» μέσα από την έκδοση αυτή επιδιώκει να αναδείξει την έγνοια της κοινωνίας της Επιδαύρου για τον τόπο της και την ιστορία του, όσο και τον αγώνα και την αγωνία του θεατρικού κόσμου απέναντι στο δημιουργικό του έργο.

Οι περισσότερες από τις ιστορίες του βιβλίου έχουν ως επίκεντρο την αυλή του «Λεωνίδα». Οικοδέσποινα της ονομαστής ταβέρνας μαζί με τους δυο γιους της, Νίκο και Γιώργο Λιακόπουλο, η Κάκια Λιακοπούλου, η οποία ιστορεί τους σταθμούς ζωής αυτών των 60 χρόνων μαζί με την ευρύτερη οικογένεια των καλλιτεχνών τιμώντας τη μνήμη του Λεωνίδα Λιακόπουλου. Η έκδοση είναι εμπλουτισμένη με δεκάδες από τις ιστορικές φωτογραφίες, με τα αυτόγραφα και τις αφιερώσεις των πρωταγωνιστών στους τοίχους του εστιατορίου, τις οποίες η «Ελληνογερμανική Αγωγή» ψηφιοποίησε αποκλειστικά για την παρούσα έκδοση.

Σκοπός της έκδοσης αυτής είναι να αποτελέσει τεκμήριο της διαχρονικής αλληλοϋποστήριξης, της πνευματικής προσπάθειας και του καθημερινού μόχθου, με σκηνικό ιστορικές καλλιτεχνικές στιγμές στο κορυφαίο αρχαίο θέατρο του κόσμου. Στιγμές οι οποίες έχουν σφραγίσει τις ζωές πολλών ανθρώπων και τις οποίες φυλάσσουν πολύτιμες στη μνήμη τους σημαντικοί σκηνοθέτες, ηθοποιοί κ.ά., οι οποίοι και ξεδιπλώνουν τις αναμνήσεις τους στον δημοσιογράφο Φώτη Απέργη.

Η υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού, Λίνα Μενδώνη, προλογίζοντας το λεύκωμα επισημαίνει: «Αυτή η πρωτότυπη μελέτη, στην οποία καταγράφεται ένα σημαντικό μέρος της σύγχρονης ιστορίας του ελληνικού θεάτρου, ανοίγει ένα τεράστιο παράθυρο μπροστά στα μάτια μας, για να δούμε το καθημερινό πρόσωπο εκείνων που στο θέατρο της Επιδαύρου ποιούν ήθος».

Το λεύκωμα διατίθεται από την «Ελληνογερμανική Αγωγή» χωρίς χρέωση σε περιορισμένο αριθμό σε έντυπη μορφή. Θα είναι επίσης διαθέσιμο διαδικτυακά στη διεύθυνση www.ea.gr.

Ελένη Γερασιμίδου

«Εμπιστεύομαι την αγάπη του κόσμου μας προς το αληθινό, ζωντανό θέατρο»

ΣΤΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΑΣΚΑΡΗ, ΦΩΤΟ: ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ ΚΑΛΠΑΚΙΔΟΥ

Από τις 8 Ιουλίου το Από Κοινού Θέατρο παρουσιάζει στην όμορφη και δροσερή αυλή του την ξεκαρδιστική επιθεώρηση του Δημήτρη Χαλιώτη «Μένουμε… ταπί». Σε μια εποχή που το να κάνεις θέατρο συνιστά πράξη πολιτική και γενναία, το Από Κοινού Θέατρο δίνει το «παρών» με μια επιθεώρηση που δεν αφήνει τίποτα όρθιο. Με βιτριολικό χιούμορ, πολύ χορό και τραγούδι. Η Ελένη Γερασιμίδου μάς εξηγεί περισσότερα.

Φέτος το καλοκαίρι παρουσιάζετε στην αυλή του θεάτρου Από Κοινού την επιθεώρηση «Μένουμε… ταπί». Πείτε μας λίγα λόγια γι' αυτή την παράσταση.
Είναι μια παράσταση βασισμένη σε κείμενα εξαιρετικά, γραμμένα με ιδιαίτερη φροντίδα από τον Δημήτρη Χαλιώτη. Σχολιάζουν με πολύ εύστοχο τρόπο την πρόσφατη ζοφερή καθημερινότητά μας χωρίς να βαραίνουν τον θεατή αλλά βοηθώντας τον –όπως είναι καθήκον του είδους– να ξορκίσει το κακό και να ελπίσει σε καλύτερες μέρες. Παρελαύνουν επί σκηνής όλες οι φυσιογνωμίες και οι καταστάσεις της καραντίνας που μας επέβαλε η πανδημία.

Είστε μια ηθοποιός με πολλά χρόνια και πολλές επιτυχίες στο σανίδι, καθώς και μεγάλη εμπειρία στην επιθεώρηση. Τι σας γοητεύει στο συγκεκριμένο είδος θεάτρου;
Η επιθεώρηση είναι είδος οριακού θεάτρου και συντρόφεψε τους Έλληνες σε πολύ σημαντικές περιόδους της Ιστορίας μας. Διακρίνεται κυρίως για την ελευθερία του λόγου που «συμφωνείται» ανάμεσα στη σκηνή και την πλατεία, με τη «μυστική» παρέμβαση του συγγραφέα. Είναι γοητευτική διεργασία για τον ηθοποιό να προβάλλει χωρίς φτηνά τερτίπια αυτή τη συνεννόηση και συνωμοσία απέναντι –κυρίως– στην εξουσία πάσης φύσεως.

Η επιθεώρηση ως είδος τα τελευταία χρόνια δεν θυμίζει σε τίποτα τις παλιές της δόξες. Τι πιστεύετε ότι φταίει; Μπορεί να υπάρξει νέα επιθεώρηση;
Μπορεί πολλές φορές να μην τις θυμίζει και να ξεφεύγει από τους στόχους της, αλλά σίγουρα δεν πεθαίνει ποτέ, όσες προσπάθειες κι αν γίνουν για να ευτελιστεί. Σημασία έχει η επιθεώρηση ως είδος να προβάλλει όσα ταλαιπωρούν το σύνολο του λαού και να μη στοχεύει στο θυμικό και στη χλεύη όσων θεωρεί –αφ' υψηλού– κάποιος αδύναμους.

Μιλήστε μας για κάποια από τις ηρωίδες που υποδύεστε στο «Μένουμε… ταπί».
Στην επιθεώρησή μας υποδύομαι διάφορες ηρωίδες: μια κολλημένη στην τηλεόραση γυναίκα που ακολουθεί κατά γράμμα τις συμβουλές της Πολιτικής Προστασίας, μια έμπιστη σύμβουλο της υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, μια εθελόντρια του ΕΟΔΥ, μια μάνα αναρχικής κόρης, μια μυστηριώδη γυναίκα που έχει εμμονή με τον Σωτήρη Τσιόδρα.

Εσείς προσωπικά πώς βιώσατε όλη αυτή τη συνθήκη της καραντίνας και του κορονοϊού;
Με μηνύματα στο «6» του 13033 και μεγάλο καημό για το τι θα γίνει με τα άτομα της ηλικίας μου.

Πιστεύετε ότι ο κόσμος θα θελήσει να πάει θέατρο το φετινό καλοκαίρι;
Εμπιστεύομαι την αγάπη του κόσμου μας προς το αληθινό, ζωντανό θέατρο.

Ποια είναι η γνώμη σας για τα σοβαρά ζητήματα που έχουν ανακύψει στον χώρο του πολιτισμού τους τελευταίους μήνες;
Δυστυχώς, είναι πάγια τα ζητήματα του πολιτισμού στην Ελλάδα, την «κοιτίδα» του, και αναδείχθηκαν τραγικά μέσα στην πανδημία. Οι περιφρονημένοι κατά το πλείστον άνθρωποι του χώρου μας ζουν στο πετσί τους τις συνέπειες. Όταν τα διάφορα ιδρύματα καιροφυλακτούν να επιβάλουν έναν πολιτισμό «άνευ», ο ρόλος του υπουργείου πρέπει να καταστεί αποφασιστικός επιτέλους για έναν πολιτισμό με αντικείμενο τις ανάγκες όλου του λαού.

Το 2016 αποκτήσατε μαζί με τον σύζυγό σας και ηθοποιό Αντώνη Ξένο τον δικό σας θεατρικό χώρο, το Από Κοινού Θέατρο. Πώς το αποφασίσατε και ποιο είναι το όραμά σας για τον συγκεκριμένο χώρο;
Να ξεκαθαρίσουμε αρχικά πως ο χώρος είναι ενοικιαζόμενος, δεν είναι ιδιοκτησία μας, αλλά τον φτιάξαμε με τα χέρια μας, με κόπο και όνειρα. Έχουμε ήδη τέσσερα χρόνια λειτουργίας με άξιες λόγου παραστάσεις και σημαντικές συνεργασίες. Ευτυχώς για μας, εξαιρετικοί άνθρωποι μας εκτιμούν και συμπαραστέκονται δημιουργικά στις επιδιώξεις μας. Φέτος είμαστε επιχορηγούμενοι από το υπουργείο Πολιτισμού για ποντιακό θέατρο για την περίοδο 2020-2021.

Ποια είναι τα θεατρικά σας σχέδια μετά το «Μένουμε… ταπί»;
Θα επαναλάβουμε αρχικά τις «Καρέκλες» του Ιονέσκο σε σκηνοθεσία Κοραή Δαμάτη και στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε τα τρία ποντιακά μονόπρακτα για τα οποία έχουμε επιχορηγηθεί.

INFO

«Μένουμε… ταπί»
Κείμενα: Δημήτρης Χαλιώτης
Σκηνοθεσία: Ελένη Γερασιμίδου
Χορογραφίες: Mia Molika
Παίζουν: Ελένη Γερασιμίδου, Αντώνης Ξένος, Αγγελική Ξένου, Ανδρέας Βελέντζας
Από Κοινού Θέατρο
Ευπατριδών 4, Γκάζι
Τηλ. επικοινωνίας: 211 4057249

> *Σημασία έχει η επιθεώρηση ως είδος να προβάλλει όσα ταλαιπωρούν το σύνολο του λαού και να μη στοχεύει στο θυμικό και στη χλεύη όσων θεωρεί –αφ' υψηλού– κάποιος αδύναμους.*

COOK FILES

Μερίδες: 4-6
Χρόνος ωροετοιμασίας: 20 λεπτά
Χρόνος μαρινάδας: 6 ώρες
Χρόνος μαγειρέματος: 40 λεπτά
Βαθμός δυσκολίας: μέτριο

*Η Abir Wazzan γεννήθηκε στον Λίβανο και μεγάλωσε στη Σαουδική Αραβία και στην Κύπρο. Σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες και Ψυχολογία και ασχολήθηκε με τη μαγειρική στα 25 της, ενώ μέχρι τότε δεν είχε μαγειρέψει ποτέ. Από τότε μέχρι σήμερα ανακατεύει κουζίνες του κόσμου και παρουσιάζει δικές της συνταγές και μενού. Το 2017 ήταν στους 50 του «Master Chef».
Instagram: abirwazzan, Facebook: AbirWazzan

Κοτόπουλο Ταντούρι

ΤΗΣ ABIR WAZZAN*

Υλικά

- 3 κ.σ. πλιέλαιο
- 1 κγλ κόλιαντρο τριμμένο
- 1 κγλ κύμινο τριμμένο
- 1 κγλ κουρκουμάς τριμμένος
- 1 κγλ ψιλό καγιέν τριμμένο
- 1 κ.σ. garam masala
- 1 κ.σ. γλυκιά πάπρικα
- 1 φλιτζάνι γιαούρτι
- 2 κ.σ. χυμός λεμονιού
- 4 σκελίδες σκόρδο τριμμένες
- 2 κ.σ. τριμμένο φρέσκο τζίντζερ
- 1 κγλ αλάτι
- 4 ολόκληρα μπούτια κοτόπουλου, χωρίς δέρμα, με κόκαλα

Εκτέλεση

• Σε ένα τηγάνι με χοντρό πάτο ζεσταίνουμε το λάδι σε μέτρια φωτιά και σοτάρουμε τα μπαχαρικά μας (κόλιαντρο, κύμινο, κουρκουμάς, καγιέν, garam masala και πάπρικα). Ανακατεύουμε συνεχώς μέχρι να βγάλουν τα αρώματά τους (περίπου 2-3 λεπτά) κι έπειτα αφήνουμε στην άκρη να κρυώσουν.

• Όταν κρυώσουν τα μπαχαρικά, τα ανακατεύουμε μαζί με το γιαούρτι και στη συνέχεια ανακατεύουμε μαζί και το σκόρδο, τον χυμό λεμονιού, το τζίντζερ και το αλάτι.

• Ετοιμάζουμε το κοτόπουλο: Χαράζουμε τα μπούτια κοτόπουλου σε 3-4 μέρη, τα βάζουμε μαζί με τη μαρινάδα μας σε ένα μπολ, τα ανακατεύουμε καλά μαζί, σκεπάζουμε με μεμβράνη και αφήνουμε στο ψυγείο για τουλάχιστον μία ώρα. Αν αφήσουμε για 6 ώρες, θα έχουμε πολύ καλό αποτέλεσμα, αλλά να μην ξεπεράσουν τις 8 ώρες.

• Βγάζουμε το κοτόπουλο από τη μαρινάδα (δεν θέλουμε την ώρα που θα ψήσουμε το κοτόπουλο να έχει μείνει πολλή μαρινάδα πάνω του) και το ψήνουμε σε μέτρια προς δυνατή φωτιά για περίπου40 λεπτά. Το βγάζουμε από τη φωτιά και το αφήνουμε στην άκρη σκεπασμένο με αλουμινόχαρτο για 5 λεπτά πριν σερβίρουμε.

• Σερβίρουμε με ινδικό ρύζι τύπου μπασμάτι, ψωμί Naan και γιαούρτι Raita (συνοδευτικό που γίνεται με γιαούρτι που έχουμε χτυπήσει στο μπλέντερ με δυόσμο και έχουμε συμπληρώσει με τριμμένο αγγούρι, τριμμένο κύμινο, καγιέν, πάπρικα, αλάτι και πιπέρι).

Είναι έτοιμο το παιδί μου για την Α΄ Δημοτικού; **Τι συμβαίνει στην περίπτωση επαναφοίτησης;**

ΤΟΥ ΦΩΤΗ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ*

> Στην περίπτωση της επαναφοίτησης, καθοριστικός παράγοντας για την ψυχολογική κατάσταση του παιδιού είναι η στάση των γονέων. Οι γονείς θα πρέπει να θυμούνται ότι το παιδί εισπράττει ό,τι αισθάνονται. Το αγγίζουν όλες οι φοβίες, τα άγχη και η απογοήτευση που γεννιούνται με το άκουσμα της πρότασης επαναφοίτησης του παιδιού τους.

Τα τελευταία χρόνια ο όρος «σχολική ετοιμότητα» ακούγεται και χρησιμοποιείται πολύ συχνά. Πρόκειται για έναν όρο που δείχνει αν το παιδί στην ηλικία των 6 ετών έχει κατακτήσει δεξιότητες που «αγκαλιάζουν» ένα ευρύ φάσμα. Ωστόσο, δεν αφορά μόνο τη μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό, αλλά και τη μετέπειτα σχολική ζωή του μαθητή.

Ο όρος «σχολική ετοιμότητα» περιλαμβάνει την αναγκαία συνολική ωριμότητα ενός παιδιού τη χρονική στιγμή της έναρξης φοίτησής του στην Α΄ Δημοτικού. Δηλαδή, με τον όρο «σχολική ετοιμότητα» εννοούμε ένα ορισμένο επίπεδο ανάπτυξης του παιδιού σε κοινωνικο-συναισθηματικό, κινητικό, γνωστικό και σωματικό επίπεδο. Είναι καθοριστικής σημασίας, μια και αξιολογεί κανείς αν το παιδί είναι έτοιμο να διδαχτεί με οργανωμένο και συστηματικό τρόπο τα γνωστικά αντικείμενα του δημοτικού σχολείου.

Τα περισσότερα παιδιά έχουν φτάσει σε αυτό το επίπεδο και πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξης μεταξύ 5 ετών και 7 μηνών και 6 ετών και 6 μηνών. Ορισμένα παιδιά, αν και βρίσκονται σε αυτή την ηλικία και τυπικά θα μπορούσαν να φοιτήσουν στην Α΄ Δημοτικού, δεν είναι ακόμη «ώριμα» για να αντεπεξέλθουν επαρκώς στο νέο εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης της σχολικής ετοιμότητας γίνεται έλεγχος της αδρής και λεπτής κινητικότητας, της πλευρίωσης, των γραφοκινητικών δεξιοτήτων, της κατάκτησης των προμαθηματικών εννοιών, της επικοινωνίας και της αλληλεπίδρασης του παιδιού. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα βασικά κριτήρια για την ομαλή μετάβαση του παιδιού από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο:

- Νοητική ετοιμότητα (νοητικό δυναμικό, οπτική & ακουστική αντίληψη, λογική/σύνθετη/επαγωγική σκέψη, μνήμη, γνώση λογικομαθηματικών εννοιών, ικανότητα σειροθέτησης)
- Προφορική ετοιμότητα (αντίληψη & έκφραση λόγου, ορθή χρήση του λόγου σε διαφορετικές κοινωνικές συνθήκες, ακουστική αντίληψη, μοίρασμα βιωμάτων)
- Αναγνωστική ετοιμότητα (ανάπτυξη γραφο-φωνολογικής ενημερότητας, αναγνώριση γραμμάτων, οπτική αντίληψη)
- Σωματική ετοιμότητα (ανάπτυξη αδρής & λεπτής κινητικότητας, παγίωση πλευρίωσης, συντονισμός ματιού-χεριού, αυτοεξυπηρέτηση, πραξιακός μηχανισμός, προσανατολισμός, συγκέντρωση-οργάνωση)
- Κοινωνική και συναισθηματική ετοιμότητα (ικανότητα αναγνώρισης των συναισθημάτων, ικανότητα διαχείρισης των συναισθημάτων του, ικανότητα σύναψης και διατήρησης διαπροσωπικών σχέσεων, ικανότητα επίλυσης προβλημάτων, διαχείριση ματαίωσης, ικανότητα συνεργασίας, ανάπτυξη κατάλληλης διεκδικητικότητας)

Στην περίπτωση που το αποτέλεσμα της αξιολόγησης μας δείξει ότι το παιδί δεν είναι έτοιμο να φοιτήσει στην Α΄ Δημοτικού, θα πρέπει να γίνει στοχευμένη παρέμβαση από ειδικό ή ειδικούς, για να βοηθήσουν το παιδί να κατακτήσει τις απαραίτητες δεξιότητες και να στηρίξουν το ίδιο και την οικογένειά του. Η μορφή και η συχνότητα της παρέμβασης εξαρτώνται από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει το παιδί.

Σε πολλές περιπτώσεις, κατόπιν αξιολόγησης και ανάλογα με το μέγεθος των δυσκολιών του παιδιού, πιθανώς ο ειδικός να προτείνει επαναφοίτηση του μαθητή στην τάξη του νηπιαγωγείου. Τέτοιες περιπτώσεις είναι όταν ο ειδικός εντοπίσει αναπτυξιακή ανωριμότητα ή κάποια ειδική εκπαιδευτική ανάγκη. Επίσης, προτείνεται επαναφοίτηση όταν ο χρόνος δεν επαρκεί για ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα παρέμβασης το οποίο θα βοηθήσει το παιδί να ξεπεράσει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει.

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η επαναφοίτηση δεν είναι απαραίτητη εάν ο κάθε μαθητής υποστηρίζεται από ένα μαθησιακό πλαίσιο που λαμβάνει υπόψη τις εμπειρίες, τις ανάγκες και το επίπεδο ανάπτυξής του. Αν δεχτούμε την επαναφοίτηση ως τη μόνη λύση, είναι σαν να ταυτίζουμε τη μετάβαση μόνο με τα προσωπικά χαρακτηριστικά του παιδιού και όχι με τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος στο οποίο αναπτύσσεται το παιδί.

Στην περίπτωση της επαναφοίτησης, καθοριστικός παράγοντας για την ψυχολογική κατάσταση του παιδιού είναι η στάση των γονέων. Οι γονείς θα πρέπει να θυμούνται ότι το παιδί εισπράττει ό,τι αισθάνονται. Το αγγίζουν όλες οι φοβίες, τα άγχη και η απογοήτευση που γεννιούνται με το άκουσμα της πρότασης επαναφοίτησης του παιδιού τους.

Αν, λοιπόν, το παιδί λάβει την κατάλληλη ενημέρωση με τον κατάλληλο τρόπο, η επαναφοίτηση δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ψυχολογία του. Από την άλλη, όμως, η επαναφοίτηση στο νηπιαγωγείο χωρίς υποστηρικτικό πλαίσιο μπορεί να εγκλωβίσει τον μαθητή σε επανάληψη γνωστικών δραστηριοτήτων και να τον οδηγήσει σε απόσυρση από τη διαδικασία της μάθησης.

Είναι πολύ σημαντικό στην περίπτωση της επαναφοίτησης το παιδί να βρεθεί σε ένα υποστηρικτικό και ασφαλές περιβάλλον, ώστε να αποφύγουμε τις ψυχολογικές επιπτώσεις της επανάληψης του νηπιαγωγείου.

Οι γονείς μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά το παιδί τους ώστε να ξεπεράσει τις τυχόν δυσκολίες που αντιμετωπίζει. Καλό θα είναι να βοηθήσουν το παιδί να ανεξαρτητοποιηθεί, να έχουν ρεαλιστικές προσδοκίες, να καθορίσουν σαφή όρια, να βοηθήσουν το παιδί να εκφράσει τα συναισθήματά του, να δώσουν στο παιδί τον απαραίτητο χρόνο και έναν καλά οργανωμένο και δομημένο χώρο, να εστιάσουν στην προσπάθεια και να δείχνουν κατανόηση. Το σημαντικότερο όλων, όμως, είναι να προσδοκούν την επιτυχία.

* Ο Φώτης Παπαναστασίου είναι ειδικός παιδαγωγός - συγγραφέας / MSc Σχολική Ψυχολογία, επιστημονικός σύμβουλος του τομέα Ειδικής Αγωγής του Μητροπολιτικού Κολλεγίου, επιστημονικός διευθυντής του Πρότυπου Κέντρου Ειδικών Θεραπειών «Παιδίων Πλεύση». eidikospaidagogos.gr

BEAUTY

Beauty TIPS

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΑΣΚΑΡΗ

Συμβουλές για γερά νύχια

Υπάρχουν αρκετά που μπορείς να κάνεις για να διατηρήσεις τα νύχια σου μακριά, αλλά πάνω απ' όλα υγιή.

1. Πρόσεξε τη διατροφή σου!

Σίγουρα τον πιο σημαντικό ρόλο τον παίζει η σωστή διατροφή. Τροφές όπως τα μανιτάρια, τα ψάρια, το γάλα, τα καρύδια, οι μπανάνες και πολλές άλλες, δηλαδή πλούσιες σε πρωτεΐνες, ασβέστιο, ψευδάργυρο, βιταμίνες Α, Ε και C, θα σου χαρίσουν σκληρά νύχια.

2. Βάλε γάντια όταν κάνεις δουλειές του σπιτιού!

Είναι γνωστό ότι τα απορρυπαντικά και το νερό αποδυναμώνουν τα νύχια σου και τα αφυδατώνουν, όπως επίσης και το δέρμα σου. Οπότε η καλύτερη λύση είναι να χρησιμοποιείς πλαστικά γάντια όταν ασχολείσαι με τέτοιου είδους καθαριότητα.

3. Μην έχεις τα νύχια σου βαμμένα συνέχεια!

Κάνε ένα διάλειμμα ανάμεσα στο συνεχές βάψιμο των νυχιών σου και δες τη διαφορά! Άφησέ τα επιτέλους να αναπνεύσουν!

4. Είναι καλύτερο να αποφεύγεις τη χρήση μεταλλικής λίμας.

Οι χάρτινες και οι γυάλινες λίμες προστατεύουν τα νύχια σου από σπασίματα και σίγουρα είναι πιο εύκολες στη χρήση, φτάνοντας γρηγορότερα στο αποτέλεσμα που θες.

5. Λεμόνι για πανέμορφα φυσικά νύχια.

Αν βάφεις τα νύχια σου συχνά ή αν αναγκάζεσαι να το κάνεις γιατί έχεις παρατηρήσει ότι έχουν κιτρινωπή όψη, το λεμόνι θα σου δώσει τη λύση. Με τα οξέα που περιέχει, θα λειτουργήσει ως φυσικό λευκαντικό και θα απομακρύνει την κιτρινίλα.

Tip: Βούτα τα νύχια σου σε χυμό λεμονιού για 10 λεπτά και αν θες περισσότερη ενυδάτωση και θρέψη πρόσθεσε και ελαιόλαδο στον χυμό και απόλαυσε τα λαμπερά και γερά νύχια σου.

6. Καστορέλαιο και αμυγδαλέλαιο, οι καλύτεροι σύμμαχοι!

Πλούσια και τα δύο σε βιταμίνη Ε, θα λειτουργήσουν ως ασπίδα ενάντια στη φθορά. Όποιο και να επιλέξεις, έχει θαυματουργές ιδιότητες, θα θρέψει τα νύχια σου σε βάθος και θα σε βοηθήσει να τα διατηρήσεις μακριά και γερά.

Τρία λάθη που κάνουμε στο περπάτημα και δεν χάνουμε κιλά

Της Χριστίνας Μαυρίδου

Περπατάς αρκετά, αλλά δεν χάνεις κιλά; Ιδού τα τρία λάθη που ίσως κάνεις και δεν «πέφτει» η ζυγαριά:

1. Δεν αλλάζεις ταχύτητα. Το σώμα μας είναι όπως το αυτοκίνητο. Όταν ανεβάζεις και κατεβάζεις συνέχεια την ταχύτητα του αυτοκινήτου, καίει περισσότερη βενζίνη. Έτσι λοιπόν είναι και το σώμα μας. Για να κάνεις περισσότερες καύσεις, πρέπει να αυξομειώνεις την ταχύτητα στο περπάτημα ή να κάνεις εναλλαγές με τρέξιμο.

2. Δεν αλλάζεις διαδρομή. Όταν κάνεις συνέχεια την ίδια διαδρομή, βαριέσαι και χάνεις το κίνητρό σου.

3. Δεν κουνάς τα χέρια σου. Όταν δεν κουνάμε τα χέρια μας στο περπάτημα, μπλοκάρουμε την κίνηση του κορμού, με αποτέλεσμα να γυμνάζονται μόνο τα κάτω άκρα και, ακόμα χειρότερα, να τραυματιζόμαστε στη μέση. Περπάτα κουνώντας αντίθετο χέρι-πόδι, γυμνάζοντας όλο το σώμα, ακόμα και τους κοιλιακούς.

Η Χριστίνα Μαυρίδου είναι καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής - personal trainer.
- *YouTube Channel: Christy Mavridou*
- *Instagram: christymav*
- *Facebook Page: Christy Μαυρίδου*

Ο άνθρωπος δημιούργησε τον κόσμο του Internet για να κάνει τον κόσμο του καλύτερο.

Στην COSMOTE έχουμε το ίδιο όραμα.
Και δουλεύουμε για να το κάνουμε πραγματικότητα.
Για να απολαμβάνουμε όλοι τον κόσμο του Internet ακόμα πιο ελεύθερα.

cosmote.gr

COSMOTE

Ένας κόσμος, καλύτερος για όλους.

ΟΤΕ ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ